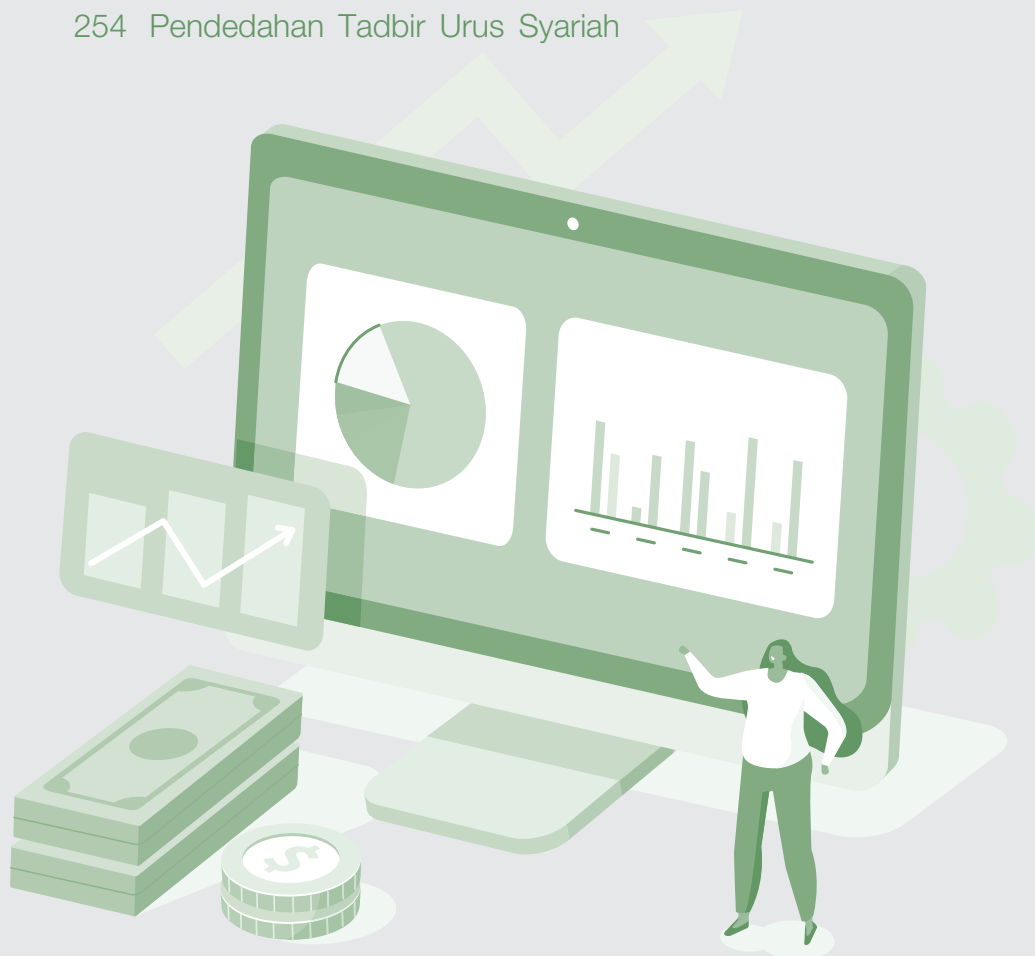

PENYATA KEWANGAN

- 88 Laporan Pengarah
- 95 Penyata Lembaga Pengarah
- 95 Akuan Berkanun
- 96 Laporan Penasihat Syariah Bebas
- 98 Laporan Juruaudit Bebas
- 101 Penyata Kedudukan Kewangan
- 103 Penyata Pendapatan
- 104 Penyata Pendapatan Komprehensif
- 105 Penyata Perubahan Dalam Ekuiti
- 107 Penyata Aliran Tunai
- 109 Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan

PENDEDAHAN TUNGGAK 3

- 232 Tinjauan
- 232 Skop Aplikasi
- 233 Pengurusan Modal
- 235 Pengurusan Risiko
- 238 Risiko Kredit
- 251 Risiko Pasaran dan Kecairan
- 252 Risiko Operasi
- 254 Pendedahan Tadbir Urus Syariah

LAPORAN PENGARAH

Para Pengarah dengan sukacitanya membentangkan laporan mereka serta penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat yang telah diaudit bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

KEGIATAN UTAMA

Kegiatan utama Syarikat ialah pegangan pelaburan.

Anak-anak syarikat Kumpulan ialah Cagamas Berhad (Cagamas), Cagamas Global P.L.C (CGP), Cagamas Global Sukuk Berhad (CGS), Cagamas MBS Berhad (CMBS), Cagamas SRP Berhad (CSR), Cagamas MGP Berhad (CMGP) dan Cagamas SME Berhad (CSME).

Kegiatan utama Cagamas merangkumi pembelian pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi serta aset sewa beli dan pemajakan daripada pemberi pinjaman utama yang diluluskan oleh Cagamas serta penerbitan bon dan nota untuk membiayai pembelian ini. Cagamas turut membeli kemudahan pembiayaan Islam seperti pembiayaan rumah, pembiayaan peribadi dan pembiayaan sewa beli yang dibiayai menerusi terbitan Sukuk. Anak-anak syarikat Cagamas ialah CGP dan CGS:

- CGP ialah sebuah syarikat penubuhan dana konvensional yang ditubuhkan di Labuan. Kegiatan utama CGP adalah mengusahakan penerbitan bon dan nota dalam mata wang asing.
- CGS ialah sebuah syarikat penubuhan dana Islam. Kegiatan utama CGS adalah mengusahakan penerbitan Sukuk dalam mata wang asing.

Kegiatan utama CMBS terdiri daripada pembelian aset gadai janji dan aset gadai janji Islam daripada Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA) serta penerbitan sekuriti bersandarkan gadai janji kediaman (*residential mortgage-backed securities*, RMBS) dan sekuriti bersandarkan gadai janji kediaman Islam (*Islamic residential mortgage-backed securities*, IRMBS) bagi membiayai pembelian tersebut.

Kegiatan utama CSR terdiri daripada penyediaan jaminan gadai janji dan perniagaan indemniti gadai janji serta bentuk perlindungan kredit lain yang berkaitan dengan Skim Rumah Pertamaku (*My First Home Scheme*, SRP) dan Skim Perumahan Belia (*Youth Housing Scheme*, SPB) yang diperkenalkan oleh Kerajaan Malaysia (*Government of Malaysia*, GOM).

Kegiatan utama CMGP terdiri daripada penyediaan jaminan gadai janji dan perniagaan indemniti gadai janji serta bentuk perlindungan kredit lain. CMGP kekal tidak aktif sejak 1 Januari 2014.

Kegiatan utama CSME terdiri daripada pembelian pinjaman Perniagaan Kecil dan Sederhana (*Small and Medium Enterprise*, SME) dan/atau pelaksanaan urus niaga produk berstruktur secara tunai atau penssekuritan sintetik atau gabungan kedua-duanya dan penerbitan bon untuk membiayai pembelian tersebut. CSME kekal tidak aktif sejak 10 Oktober 2012.

Tiada perubahan ketara lain pada bentuk kegiatan aktiviti ini sepanjang tahun kewangan.

KEPUTUSAN KEWANGAN

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
Keuntungan bagi tahun kewangan	330,110	30,032

LAPORAN PENGARAH (sambungan)

DIVIDEN

Dividen yang dibayar oleh Kumpulan dan Syarikat sejak 31 Disember 2022 adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023,		
Pada syer biasa:		
– Dividen pertama sebanyak 15 sen sesyer ke atas 150,000,000 syer, dibayar pada 9 Mei 2023	22,500	22,500
– Dividen kedua sebanyak 5 sen sesyer ke atas 150,000,000 syer, dibayar pada 18 September 2023	7,500	7,500
	30,000	30,000

Para Pengarah mengesyorkan pembayaran dividen pertama sebanyak 15 sen sesyer ke atas 150,000,000 syer biasa berjumlah RM22,500,000 bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2024, yang tertakluk pada kelulusan ahli semasa Mesyuarat Agung Tahunan Syarikat yang akan datang.

Penyata kewangan bagi tahun kewangan semasa tidak mencerminkan dividen ini dan akan diambil kira dalam ekuiti sebagai peruntukan keuntungan tertahan pada tahun kewangan akan datang yang berakhir pada 31 Disember 2024.

MODAL SYER

Tiada perubahan lain dalam syer biasa milik Syarikat yang telah diterbitkan sepanjang tahun kewangan.

RIZAB DAN PERUNTUKAN

Semua pindahan penting kepada atau daripada rizab dan peruntukan sepanjang tahun kewangan ini telah dinyatakan dalam penyata kewangan.

LAPORAN PENGARAH (sambungan)

PROFIL PENARAFAN BON DAN SUKUK

RAM Rating Services Berhad (RAM) telah memberikan penarafan kredit korporat AAA/Stabil/P1 kepada anak syarikat Kumpulan, Cagamas. Selain itu, RAM juga telah memberikan penarafan AAA/Stabil kepada RMBS dan IRMBS yang dikeluarkan oleh CMBS.

Sementara itu, Malaysian Rating Corporation Berhad (MARC) telah memberikan penarafan terbitan bon dan Sukuk Cagamas masing-masing di AAA/AAIS dan MARC-1/MARC-1IS. MARC juga telah memberikan penarafan AAA/Stabil kepada RMBS dan AAIS/Stabil kepada IRMBS yang dikeluarkan oleh CMBS.

Moody's Investors Service (Moody's) telah memberikan penarafan A3 kepada penerbit mata wang jangka panjang tempatan dan asing yang selaras dengan penarafan berdaulat Malaysia.

Memandangkan RAM tidak lagi menyediakan liputan awam mengenai penarafan terbitan global/ASEAN, RAM telah menarik balik penarafan gA2(s)/Stabil bagi Program Nota Jangka Sederhana Pelbagai Mata Wang (EMTN) bernilai USD2.5 bilion dan Program Penerbitan Sukuk Pelbagai Mata Wang (EMTN Islam) bernilai USD2.5 bilion yang diterbitkan oleh Cagamas Global P.L.C. dan Cagamas Global Sukuk Berhad, masing-masing yang kali terakhir dinilai pada 12 Disember 2022. Walau bagaimanapun, Moody's telah mengekalkan penarafan A3 kepada EMTN dan EMTN Islam yang dikeluarkan oleh kedua-dua anak syarikat Cagamas.

URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN

Urus niaga pihak berkaitan Syarikat dinyatakan dalam Nota 41 kepada penyata kewangan.

PARA PENGARAH

Para Pengarah yang memegang jawatan sepanjang tahun kewangan dan sepanjang tempoh daripada akhir tahun kewangan sehingga tarikh laporan ini ialah:

Dato' Bakarudin Ishak (Pengerusi)
Tan Sri Dato' Sri Dr. Tay Ah Lek
Dato' Lee Kok Kwan
Wan Hanisah Wan Ibrahim
Tan Sri Dr. Nik Norzrul Thani N. Hassan Thani
Datuk Siti Zaayah Md Desa
Chong Kin Leong
Dato' Khairussaleh Ramli

Selaras dengan Artikel 23.5 dan 23.6 Perlembagaan Syarikat, Tan Sri Dato' Sri Dr. Tay Ah Lek, Dato' Lee Kok Kwan dan Wan Hanisah Wan Ibrahim akan bersara mengikut giliran pada Mesyuarat Agung Tahunan akan datang, dan oleh sebab layak, telah menawarkan diri mereka untuk pemilihan semula.

Para Pengarah anak syarikat milik Kumpulan yang memegang jawatan sepanjang tahun kewangan dan sepanjang tempoh dari akhir tahun kewangan sehingga tarikh laporan ini ialah:

Dato' Wee Yaw Hin
Ho Chai Huey
Tan Sri Tajuddin Atan
Dato' Albert Yeoh Beow Tit
Mohamad Ali Iqbal Abdul Khalid
Abdul Rahman Hussein
Sophia Ch'ng Sok Heang
Abdul Hakim Amir Zainol
Kameel Abdul Halim
Tan Yong Nien
Datuk Chung Chee Leong

(Dilantik berkuat kuasa dari 11.09.2023)

(Dilantik berkuat kuasa dari 30.08.2023 dan meletak jawatan berkuat kuasa dari 12.09.2023)

(Meletak jawatan berkuat kuasa dari 31.08.2023)

LAPORAN PENGARAH (sambungan)

MANFAAT DAN GANJARAN PENGARAH

Sejak akhir tempoh kewangan yang lalu, tiada Pengarah yang menerima atau berhak menerima manfaat dan ganjaran (selain ganjaran Pengarah seperti yang dinyatakan dalam Nota 36 kepada penyata kewangan) disebabkan kontrak yang dibuat oleh Kumpulan atau Syarikat atau badan korporat yang berkaitan dengan Pengarah tersebut atau dengan firma yang ahlinya ialah Pengarah tersebut, atau dengan syarikat yang Pengarah tersebut mempunyai kepentingan kewangan yang ketara.

Sepanjang dan pada akhir tahun kewangan ini, Kumpulan dan Syarikat juga tidak terlibat dalam apa-apa pengaturan yang bertujuan untuk membolehkan para Pengarah Kumpulan atau Syarikat mendapat manfaat melalui perolehan syer atau debentur milik Kumpulan dan Syarikat atau mana-mana badan korporat lain.

Jumlah ganjaran yang diterima oleh para Pengarah Kumpulan dan Syarikat sepanjang tahun kewangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
<u>Para Pengarah Syarikat</u>		
Yuran Pengarah	590	590
Ganjaran lain Pengarah	192	192
<u>Para Pengarah anak syarikat</u>		
Yuran Pengarah	625	–
Ganjaran lain Pengarah	2,264	–
Insurans berkaitan untuk menanggung rugi Pengarah	–*	–*
	3,671	782

* Para Pengarah dan Pegawai Kumpulan dan Syarikat dilindungi dibawah Insurans Liabiliti Pengarah dan Kakitangan berhubung dengan liabiliti-liabiliti yang timbul daripada tindakan yang diambil oleh mereka, antara lainnya, dalam kapasiti mereka sebagai Para Pengarah dan Pegawai Kumpulan dan Syarikat, tertakluk kepada terma dasar. Jumlah Insurans Liabiliti Pengarah dan Kakitangan bagi Para Pengarah dan Pegawai Kumpulan adalah sebanyak RM30.0 juta.

Jumlah yang dibayar atau diterima oleh mana-mana pihak ketiga untuk perkhidmatan yang disediakan oleh para Pengarah Syarikat dan anak syarikatnya untuk tahun ini ialah RM80,500.

KEPENTINGAN PENGARAH DALAM SYER DAN DEBENTUR

Berdasarkan Daftar Pemegangan Syer Pengarah yang perlu disimpan di bawah Seksyen 59 Akta Syarikat 2016, para Pengarah yang memegang jawatan pada akhir tahun kewangan tidak memegang apa-apa kepentingan ke atas syer atau pilihan ke atas syer dalam Syarikat atau mana-mana anak syarikat milik Kumpulan sepanjang tahun kewangan.

INDEMNITI PENGARAH

Syarikat, Cagamas Holdings Berhad mengekalkan Insurans Liabiliti Pengarah dan Pegawai untuk tujuan Seksyen 289 Akta Syarikat 2016, sepanjang tahun, yang menyediakan perlindungan insurans yang sesuai untuk pengarah dan pegawai Syarikat dan anak syarikatnya. Jumlah premium insurans yang berkuat kuasa bagi mana-mana pengarah dan pegawai Syarikat dan anak-anak syarikatnya pada tahun kewangan adalah RM185,510 (2022: RM185,510). Para pengarah dan pegawai tidak boleh dibayar ganti rugi oleh insurans tersebut atas kecuaiian yang disengajakan, penipuan, pelanggaran undang-undang yang disengajakan atau pecah amanah yang terbukti terhadap mereka.

LAPORAN PENGARAH (sambungan)

MAKLUMAT BERKANUN TENTANG PENYATA KEWANGAN

Sebelum penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat disediakan, para Pengarah telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya:

- (a) untuk memastikan bahawa tindakan yang sesuai telah diambil berhubung dengan menghapus kira hutang lapuk dan membuat peruntukan untuk hutang ragu dan berpuas hati bahawa semua hutang lapuk yang diketahui telah dihapus kira dan peruntukan secukupnya telah dibuat bagi hutang ragu; dan
- (b) untuk memastikan apa-apa aset semasa, selain hutang, yang tidak berkemungkinan untuk direalisasikan dalam urusan biasa perniagaan, termasuk nilai aset semasa sepertimana yang dipaparkan dalam rekod perakaunan Kumpulan dan Syarikat, telah dikurangkan nilai kepada nilai aset semasa yang dijangka boleh direalisasikan.

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak mendapati apa-apa keadaan:

- (a) yang mungkin mengakibatkan jumlah hutang lapuk yang akan dihapus kira atau jumlah peruntukan untuk hutang ragu dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat tidak mencukupi hingga ke apa-apa tahap yang ketara; atau
- (b) yang boleh menjadikan nilai aset semasa dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat mengelirukan; atau
- (c) yang telah timbul hingga mengakibatkan pematuhan terhadap kaedah sedia ada bagi penilaian aset dan liabiliti Kumpulan dan Syarikat mengelirukan atau tidak sesuai.

Pada tarikh laporan ini, tidak terdapat:

- (a) apa-apa cagaran ke atas aset Kumpulan dan Syarikat yang timbul sejak akhir tahun kewangan yang menjamin liabiliti mana-mana pihak lain; atau
- (b) apa-apa liabiliti luar jangka Kumpulan dan Syarikat yang timbul sejak akhir tahun kewangan selain yang dinyatakan dalam Nota 42.

Tiada liabiliti luar jangka atau liabiliti lain yang telah dikuatkuasakan atau mungkin akan dikuatkuasakan dalam tempoh dua belas bulan selepas akhir tahun kewangan yang, pada pendapat para Pengarah, akan atau mungkin menjejaskan keupayaan Kumpulan dan Syarikat untuk memenuhi kewajipannya apabila tiba masanya.

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak mendapati apa-apa keadaan yang tidak diambil kira dalam laporan ini atau penyata kewangan yang boleh mengakibatkan kekeliruan atau ketidaksesuaian terhadap mana-mana jumlah yang dinyatakan dalam penyata kewangan.

Pada pendapat para Pengarah:

- (a) hasil operasi Kumpulan dan Syarikat sepanjang tahun kewangan tidak terjejas dengan ketara oleh apa-apa item, urusan niaga atau peristiwa penting dan luar biasa; dan
- (b) tidak timbul apa-apa item, urusan niaga atau peristiwa penting dan luar biasa dalam tempoh di antara akhir tahun kewangan dan tarikh laporan ini yang mungkin menjejaskan keputusan operasi Kumpulan dan Syarikat dengan ketara bagi tahun kewangan laporan ini disediakan.

LAPORAN PENGARAH (sambungan)

ULASAN PERNIAGAAN BAGI TAHUN KEWANGAN 2023

Pada tahun kewangan 2023, Kumpulan telah mencapai keuntungan berjumlah RM330.1 juta berbanding dengan RM335.4 juta pada tahun 2022. Cagamas kekal sebagai anak syarikat operasi utama yang telah menyumbang 67% daripada jumlah keuntungan Kumpulan bagi tahun kewangan ini. Nisbah jumlah modal (*Total Capital Ratio*, TCR) Kumpulan ialah 47.4% (2022: 51.0%).

Cagamas telah merekodkan pembelian pinjaman dan pembiayaan di bawah skim PWR sebanyak RM20.5 bilion (2022: RM19.3 bilion). Pinjaman dan pembiayaan Cagamas yang belum lunas bersih meningkat sebanyak 19.9% kepada RM48.3 bilion (2022: RM40.3 bilion). Pada akhir tahun 2023, gadaai janji kediaman menguasai portfolio Cagamas sebanyak 93.6% (2022: 93.0%), pinjaman peribadi sebanyak 4.6% (2022: 5.9%) dan pinjaman serta pembiayaan sewa beli sebanyak 1.8% (2022: 1.1%). Nisbah portfolio aset Islam berbanding dengan aset konvensional Cagamas ialah 52:48 (2022: 49:51), manakala portfolio pinjaman dan pembiayaan PWR dan PWOR masing-masing ialah 84.7% dan 15.3% (2022: masing-masing 79.5% dan 20.5%). Rosotnilai kasar ke atas pinjaman dan pembiayaan* di bawah skim PWOR ialah 0.33% (2022: 0.45%), manakala rosotnilai bersih ialah 0.02% (2022: 0.06%).

CMBS telah mencapai keuntungan sebelum cukai sebanyak RM119.2 juta, berbanding dengan RM119.1 juta pada tahun 2022. Tiada penebusan RMBS/IRMBS sepanjang tahun dan baki RMBS/IRMBS bernilai RM660.0 juta dijangka akan matang secara berperingkat dan ditebus sepenuhnya sebelum Ogos 2027.

CSRP telah mencatatkan keuntungan sebelum cukai sebanyak RM25.0 juta berbanding dengan RM26.8 juta pada tahun 2022. Walaupun terdapat sedikit penurunan dalam keuntungan terutamanya disebabkan oleh peruntukan rosotnilai, CSRP mengekalkan pendapatan yuran yang terpuji daripada perniagaan jaminan gadaai janji SRP dan SPB. Sejak pelancaran SRP dan SPB masing-masing pada 2011 dan 2015 sehingga 31 Disember 2023, CSRP telah menyediakan jaminan untuk pinjaman/pembiayaan perumahan berjumlah RM25.7 bilion yang membolehkan 110,339 individu/isi rumah memiliki rumah pertama mereka, di mana 83% adalah daripada segmen B40. Pada 31 Disember 2022, jumlah pendedahan jaminan yang diberikan oleh CSRP kepada skim SRP dan SPB ialah RM1.5 bilion berbanding dengan RM1.1 bilion pada tahun 2022. Jumlah nilai pinjaman/pembiayaan baharu yang diluluskan bagi SRP pada 2023 ialah RM2.9 bilion yang memberi manfaat kepada 10,922 individu/isi rumah. Berkuat kuasa 1 April 2023, SRP telah dihentikan, selaras dengan pengumuman kerajaan. Selaras dengan visi dan inisiatif kerajaan dalam pemilikan rumah, CSRP bakal melancarkan program jaminan gadaai janji rumah pertama yang baharu pada tahun 2024. Program ini bertujuan untuk membantu institusi kewangan dalam menguruskan risiko dan modal dengan berkesan apabila memperluaskan pinjaman/pembiayaan gadaai janji kepada pembeli rumah kali pertama di Malaysia.

* Dikira sebagai peringkat 3 ke atas jumlah nilai bawaan kasar sebelum diskaun tidak bertambah dan peruntukan bagi kerugian rosotnilai.

ANAK SYARIKAT

Butiran anak syarikat milik Kumpulan dinyatakan dalam Nota 17 kepada penyata kewangan.

GANTI RUGI JURUAUDIT

Setakat yang dibenarkan oleh undang-undang, Syarikat telah bersetuju untuk menanggung rugi juruauditnya, Ernst & Young PLT, sebagai sebahagian daripada syarat penglibatan auditnya terhadap tuntutan oleh pihak ketiga yang timbul daripada audit (untuk jumlah yang tidak ditentukan). Tiada bayaran telah dibuat untuk menanggung rugi Ernst & Young PLT semasa atau sejak tahun kewangan.

LAPORAN PENGARAH (sambungan)

GANJARAN JURUAUDIT

Ganjaran juruaudit Kumpulan dan Syarikat masing-masing ialah RM547,000 dan RM42,000. Butiran ganjaran juruaudit adalah seperti berikut.

	Kumpulan RM'000	Syarikat RM'000
Ganjaran Juruaudit	491	33
Bukan ganjaran Juruaudit	56	9

JURUAUDIT

Juruaudit, Ernst & Young PLT, telah menyatakan kesediaan mereka untuk terus memegang jawatan.

Laporan ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 20 Mac 2024.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah:

DATO' BAKARUDIN ISHAK
Pengerusi

DATO' LEE KOK KWAN
Pengarah

PENYATA LEMBAGA PENGARAH MENURUT SEKSYEN 251(2) AKTA SYARIKAT 2016

Kami, Dato' Bakarudin Ishak dan Dato' Lee Kok Kwan, sebagai dua daripada Pengarah Cagamas Holdings Berhad, dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Para Pengarah, penyata kewangan yang dibentangkan dari halaman 101 hingga 231 telah disediakan untuk memberi gambaran yang benar dan saksama berkenaan kedudukan Kumpulan dan Syarikat pada 31 Disember 2023 serta keputusan kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Syarikat bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah selaras dengan resolusi Lembaga Pengarah.

DATO' BAKARUDIN ISHAK
Pengerusi

DATO' LEE KOK KWAN
Pengarah

AKUAN BERKANUN MENURUT SEKSYEN 251(1) AKTA SYARIKAT 2016

Saya, Kameel Abdul Halim, Pegawai utama yang bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan Cagamas Holdings Berhad, dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa penyata kewangan yang dibentangkan dari halaman 101 hingga 231, pada pendapat saya, adalah betul dan saya membuat akuan ini dengan kepercayaan bahawa akuan ini adalah benar dan menurut peruntukan Akta Akuan Berkanun 1960.

KAMEEL ABDUL HALIM

Diperbuat dan diakui oleh Kameel Abdul Halim, penama yang tersebut di atas, di Kuala Lumpur di Malaysia pada 20 Mac 2024.

Di hadapan saya,
PESURUHJAYA SUMPAH

NO. A-31-11, LEVEL 31,
TOWER A, MENARA UOA BANGSAR,
NO. 5, JALAN BANGSAR UTAMA 1,
BANGSAR, 59000 KUALA LUMPUR

LAPORAN PENASIHAT SYARIAH BEBAS

Dengan nama Allah, Yang Maha Pengasih, Yang Maha Penyayang.

Segala puji adalah kepada Allah, Tuhan sekalian alam, dan selawat dan salam ke atas Rasul Allah (Muhammad SAW), kepada keluarganya dan semua sahabatnya.

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh

Kepada para pemegang syer Cagamas Holdings Berhad:

Amanie Advisors Sdn Bhd (Amanie) telah bertindak sebagai Penasihat Syariah Bebas untuk Cagamas Berhad (Cagamas) berkaitan dengan semua perkara Syariah dalam ruang lingkup penasihat Syariah am dan penasihat Syariah dalam pembangunan produk Islamik baharu yang berkaitan dengan penawaran perniagaan Islam Cagamas Holdings Berhad dan anak-anak syarikat lain ("Kumpulan").

Kami, Penasihat Syariah Bebas untuk Cagamas, dengan ini mengesahkan bahawa kami telah mengkaji, membincangkan dan mengesahkan perkara-perkara Syariah berkaitan dengan perniagaan Islam Kumpulan dan produk kewangan Islam yang ditawarkan dari 1 Januari 2023 hingga 31 Disember 2023 (Penawaran Perniagaan Islam).

Kami telah memberikan nasihat dan perundingan Syariah yang sesuai untuk Cagamas mengenai pelbagai aspek Penawaran Perniagaan Islam untuk memastikan kepatuhan kepada prinsip-prinsip Syariah serta ketetapan dan keputusan yang bersesuaian yang dibuat oleh Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia dan Majlis Penasihat Syariah Suruhanjaya Sekuriti Malaysia. Adalah menjadi tanggungjawab kami untuk membincangkan dan membentuk pendapat bebas dan mengemukakan nasihat Syariah kepada Cagamas.

Di dalam menjalankan tugas dan tanggungjawab kami, kami telah mendapat segala maklumat dan penjelasan daripada Cagamas yang kami anggap perlu untuk menyediakan kami dengan bukti yang cukup untuk memberi keyakinan yang munasabah bahawa Penawaran Perniagaan Islam tersebut telah mematuhi peraturan-peraturan dan prinsip-prinsip Syariah.

Pengurusan Cagamas bertanggungjawab untuk memastikan bahawa operasi Penawaran Perniagaan Islamnya mengikut peraturan-peraturan dan prinsip-prinsip Syariah.

Untuk tahun kewangan Kumpulan berakhir pada 31 Disember 2023, kami telah dirujuk dan telah memberi nasihat serta mengesahkan aspek-aspek berikut di dalam Penawaran Perniagaan Islam:

1. Produk Kewangan Islam Kumpulan termasuk penambahbaikan produk kewangan Islam sedia ada, penilaian awal produk baharu, dokumen undang-undang, struktur, pemasaran produk kewangan Islam, aktiviti dan perkhidmatan;
2. Kontrak, transaksi dan urus niaga yang dilaksanakan oleh Kumpulan berkaitan dengan Penawaran Perniagaan Islam sepanjang tahun tersebut; dan
3. Sumber pendanaan dan pelaburan berkaitan Penawaran Perniagaan Islam.

LAPORAN PENASIHAT SYARIAH BEBAS (sambungan)

Cagamas telah menjalankan audit Syariah terhadap perniagaan dan operasi Islam Kumpulan dan laporan telah dibentangkan dan dibincangkan dalam mesyuarat Syariah. Kami mengambil maklum bahawa berdasarkan laporan audit Syariah, tidak ada peristiwa tentang Ketidak Patuhan Syariah untuk tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

Kami dengan ini mengesahkan bahawa berdasarkan pengetahuan terbaik kami, kami telah memperolehi bukti yang cukup dan bersesuaian untuk membentuk pendapat patuh Syariah bahawa kesemua nasihat Syariah yang diberikan oleh kami telah dipatuhi sepanjang tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

Kami memohon kepada Allah Yang Maha Kuasa untuk mengurniakan kepada kita semua Kejayaan dan Panduan dan Allah Maha Mengetahui.

Untuk **Amanie Advisors Sdn Bhd,**

TAN SRI DR MOHD DAUD BAKAR
Pengerusi Eksekutif

20 Mac 2024

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS

KEPADA LEMBAGA PENGARAH CAGAMAS HOLDINGS BERHAD

(DIPERBADANKAN DI MALAYSIA) (NOMBOR PENDAFTARAN. 200701004048 (762047-P))

LAPORAN AUDIT PENYATA KEWANGAN

Pendapat

Kami telah mengaudit penyata kewangan Cagamas Holdings Berhad, yang merangkumi penyata kedudukan kewangan pada 31 Disember 2023 secara Kumpulan dan Syarikat iaitu terdiri daripada penyata pendapatan komprehensif, penyata perubahan dalam dana dan penyata aliran tunai bagi tempoh kewangan secara Kumpulan dan Syarikat bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, serta nota-nota kepada penyata kewangan, termasuk ringkasan polisi perakaunan yang penting, seperti yang dibentangkan di muka surat 101 hingga 231.

Pada pendapat kami, penyata kewangan yang disediakan memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kumpulan dan Syarikat pada 31 Disember 2023, dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut menurut Piawaian Laporan Kewangan Malaysia ("MFRS") dan Piawaian Laporan Kewangan Antarabangsa ("IFRS") dan keperluan Akta Syarikat, 2016 di Malaysia.

Asas bagi pendapat

Kami telah melaksanakan audit kami berdasarkan Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa. Tanggungjawab kami di bawah piawaian tersebut dihuraikan dengan lebih lanjut dalam bahagian "*Tanggungjawab juruaudit terhadap pengauditan penyata kewangan*" dalam laporan kami. Kami percaya bahawa bukti audit yang kami perolehi adalah mencukupi dan sesuai untuk memberi asas yang munasabah bagi pendapat kami.

Kebebasan dan lain-lain tanggungjawab etika

Kami adalah bebas dan berkecuali daripada Kumpulan dan Syarikat selaras dengan Undang-Undang Kecil (Etika, Kelakuan dan Amalan Profesional) Institut Akauntan Malaysia ("Undang-Undang Kecil") dan Kod Etika Antarabangsa untuk Akauntan Profesional (termasuk Piawaian Kebebasan Antarabangsa) ("Kod IESBA"), dan kami telah memenuhi tanggungjawab yang lain selaras dengan Undang-Undang Kecil dan Kod IESBA.

Maklumat selain daripada penyata kewangan dan laporan juruaudit

Para Lembaga Pengarah Syarikat adalah bertanggungjawab ke atas maklumat lain terdiri daripada maklumat yang terkandung dalam Laporan Pengarah, tetapi tidak termasuk penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat serta laporan juruaudit yang dilampirkan.

Pendapat kami mengenai penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat tidak merangkumi maklumat lain dan kami tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan berkenaan.

Sehubungan dengan pengauditan kami ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, tanggungjawab kami adalah untuk membaca maklumat lain dan dengan berbuat demikian, mempertimbangkan sama ada maklumat lain tersebut adalah tidak konsisten secara ketara dengan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat atau maklumat dalam pengetahuan kami dalam audit ini atau sebaliknya kelihatan salah nyata yang ketara.

Sekiranya, berdasarkan kerja yang telah kami laksanakan ke atas maklumat lain, kami menyimpulkan bahawa terdapat salah nyata yang ketara dalam maklumat lain ini, kami wajib melaporkan fakta tersebut. Sehubungan itu, selain daripada fakta-fakta yang dinyatakan dalam asas kepada pendapat bertentangan, kami tidak mempunyai sebarang maklumat untuk dilaporkan.

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS (sambungan)
KEPADA LEMBAGA PENGARAH CAGAMAS HOLDINGS BERHAD
(DIPERBADANKAN DI MALAYSIA) (NOMBOR PENDAFTARAN. 200701004048 (762047-P))

Tanggungjawab Lembaga Pengarah ke atas penyata kewangan

Para Lembaga Pengarah bertanggungjawab ke atas penyediaan penyata kewangan agar memberi gambaran yang benar dan saksama berdasarkan Piawaian Laporan Kewangan Malaysia (MFRS) dan Piawaian Laporan Kewangan Antarabangsa (IFRS). Pengarah juga bertanggungjawab ke atas kawalan dalaman tertentu memandangkan penentuan Pengarah adalah perlu untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat dapat dilakukan secara bebas daripada salah nyata ketara, sama ada disebabkan penipuan atau kesilapan.

Dalam menyediakan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat, Pengarah bertanggungjawab untuk mentaksir keupayaan Syarikat sebagai usaha berterusan, mendedahkan, hal-hal berkenaan dengan usaha berterusan dan menggunakan asas perakaunan usaha berterusan ini kecuali jika Pengarah bercadang untuk membubarkan Syarikat atau memberhentikan operasi, atau tidak mempunyai alternatif yang realistik selain daripada berbuat demikian.

Lembaga Pengarah bertanggungjawab untuk mengawasi proses pelaporan kewangan dan bertanggungjawab untuk memastikan bahawa Pengarah menyimpan perakaunan yang betul dan rekod lain yang diperlukan untuk membolehkan penyampaian penyata kewangan ini benar dan saksama.

Tanggungjawab juruaudit terhadap pengauditan penyata kewangan

Objektif kami adalah untuk memperoleh jaminan yang munasabah sama ada penyata kewangan Syarikat secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, dan mengeluarkan laporan juruaudit yang merangkumi pendapat kami. Jaminan munasabah ialah jaminan tahap tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan menurut Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyata ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh berlaku disebabkan penipuan atau kesilapan dan dianggap ketara jika, secara berasingan atau secara terkumpul, dapat dijangka mempengaruhi keputusan ekonomi pengguna yang dibuat berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada audit ini selaras dengan Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa, kami menggunakan penilaian profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Kami juga:

- Mengetahui dan menilai risiko salah nyata yang ketara dalam penyata kewangan Dana, sama ada disebabkan penipuan atau kesilapan, merancang dan melaksanakan prosedur audit yang responsif kepada risiko berkenaan, dan mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberi asas yang munasabah bagi pendapat kami. Risiko tidak mengesan salah nyata yang ketara akibat daripada penipuan adalah lebih tinggi berbanding dengan salah nyata akibat kesilapan memandangkan penipuan mungkin melibatkan pakatan sulit, pemalsuan, peninggalan sengaja, gambaran yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- Memperoleh pemahaman mengenai kawalan dalaman yang berkaitan dengan audit bagi tujuan merangka prosedur audit yang bersesuaian mengikut keadaan, tetapi bukan untuk tujuan menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Dana.
- Menilai kesesuaian dasar-dasar perakaunan yang digunakan dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan berkaitannya yang dibuat oleh Pengarah.
- Membuat kesimpulan mengenai kesesuaian penggunaan asas perakaunan usaha berterusan Pengarah ke atas bukti audit yang diperolehi, sama ada wujud ketidakpastian yang ketara berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang boleh menimbulkan keraguan besar ke atas keupayaan Kumpulan dan Syarikat untuk terus menjadi usaha berterusan. Jika kami menyimpulkan bahawa ketidakpastian yang ketara wujud, kami dikehendaki untuk menumpu perhatian dalam laporan juruaudit kami di bahagian pendedahan berkaitan dalam penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi untuk mengubah pendapat kami. Kesimpulan kami dibuat berdasarkan bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh laporan juruaudit kami. Walau bagaimanapun, peristiwa atau keadaan yang akan berlaku pada masa hadapan boleh menyebabkan Kumpulan dan Syarikat berhenti beroperasi secara usaha berterusan.

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS *(sambungan)*
KEPADA LEMBAGA PENGARAH CAGAMAS HOLDINGS BERHAD
(DIPERBADANKAN DI MALAYSIA) (NOMBOR PENDAFTARAN. 200701004048 (762047-P))

Sebagai sebahagian daripada audit ini selaras dengan Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa, kami menggunakan penilaian profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Kami juga (samb.):

- Menilai keseluruhan pembentangan, struktur dan kandungan penyata kewangan Syarikat, termasuk pendedahan, dan sama ada penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat mewakili transaksi dan peristiwa tersirat dapat mencapai pandangan sebagai satu pembentangan yang benar.
- Memperoleh bukti yang kukuh bagi maklumat kewangan Syarikat atau urus niaga Syarikat di dalam Kumpulan bagi memberikan pedapat kami. Kami bertanggungjawab ke atas Haluan, arahan dan prestasi Kumpulan yang diaudit. Kami bertanggungjawab keatas pedapat yang diberikan.

Kami berkomunikasi dengan Lembaga pengarah mengenai, antara perkara-perkara lain, skop yang dirancang dan masa untuk audit dan penemuan audit penting, termasuk sebarang kekurangan yang besar dalam kawalan dalaman yang telah dikenal pasti semasa pengauditan kami.

Perkara lain

.....

Laporan ini disediakan khas untuk Lembaga Pengarah sebagai sebuah badan, selaras dengan Seksyen 266 Akta Syarikat 2016 di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Kami tidak bertanggungjawab kepada mana-mana pihak lain untuk kandungan laporan ini.

Ernst & Young PLT
202006000003(LLP0022760-LCA) & AF0039
Akauntan-akauntan Bertauliah

Kuala Lumpur, Malaysia
20 Mac 2024

Muhammad Syarizal Bin Abdul Rahim
No. 03157/01/2025 J
Akauntan Bertauliah

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

PADA 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat	
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	5	263,763	374,685	1,020	2,402
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	6	782,233	366,205	1,414	–
Aset kewangan yang dinilai pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (<i>Fair value through other comprehensive income</i> , FVOCI)	7	4,783,844	5,452,903	–	–
Aset kewangan pada kos terlunas	8	2,286,680	1,817,754	–	–
Instrumen kewangan derivatif	9	207,659	102,583	–	–
Jumlah terutang daripada rakan niaga	10	19,987,790	17,097,746	–	–
Aset pembiayaan Islam	11	21,426,861	15,482,284	–	–
Aset gadai janji					
– Konvensional	12	3,585,481	4,167,687	–	–
– Islam	13	4,387,006	4,884,396	–	–
Aset sewa beli					
– Islam	14	55	50	–	–
Aset saraan bercagar		2,147	552	–	–
Aset lain	15	19,901	32,677	–	–
Cukai boleh diperolehi semula		6	51,508	6	7
Cukai tertunda	16	82,786	90,300	–	–
Pelaburan dalam anak syarikat	17	–	–	4,281,628	4,281,628
Pelaburan dalam entiti berstruktur	18	–*	–*	–*	–*
Harta dan kelengkapan	19	1,947	1,459	–	–
Aset tak ketara	20	16,804	18,586	–	–
Aset dengan hak penggunaan	21	7,176	9,384	–	–
JUMLAH ASET		57,842,139	49,950,759	4,284,068	4,284,037
LIABILITI					
Pinjaman jangka pendek		648,790	812,339	–	–
Instrumen kewangan derivatif	9	15,161	6,619	–	–
Liabiliti lain	22	207,358	229,176	10	13
Liabiliti pajakan	23	9,308	11,384	–	–
Peruntukan cukai		18,656	12,656	–	–
Cukai tertunda	16	666,760	689,025	2	–
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	24	24,954,908	20,414,672	–	–
Sukuk	25	23,278,139	20,135,060	–	–
RMBS	26	371,444	371,444	–	–
IRMBS	27	291,138	291,138	–	–
Pendapatan yuran jaminan tertunda		35,785	30,033	–	–
Pendapatan yuran Wakalah tertunda		196,003	159,707	–	–
JUMLAH LIABILITI		50,693,450	43,163,253	12	13

* Mewakili RM2

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN (sambungan)
PADA 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat	
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Modal syer	28	150,000	150,000	150,000	150,000
Rizab**	29	6,998,689	6,637,506	4,134,056	4,134,024
DANA PEMEGANG SYER		7,148,689	6,787,506	4,284,056	4,284,024
JUMLAH LIABILITI DAN DANA PEMEGANG SYER		57,842,139	49,950,759	4,284,068	4,284,037
ASET KETARA BERSIH SESYER (RM)	30	47.55	45.13	28.56	28.56

** Termasuk dalam rizab Kumpulan RM2,169,271,000 (2022: RM2,085,003,000) yang berkaitan dengan keuntungan tertahan CMBS yang mungkin tertakluk pada yuran bonus budi bicara kepada LPPSA selepas penyelesaian penuh setiap kumpulan RMBS/IRMBS melalui pembayaran dividen ke atas RPS yang akan dipegang oleh CSRSP secara amanah.

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PENDAPATAN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan		Syarikat	
		2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Pendapatan faedah	31	1,191,578	1,005,956	86	57
Perbelanjaan faedah	32	(966,876)	(675,327)	-	-
Pendapatan daripada operasi Islam	52	256,194	187,214	-	-
Pendapatan/(perbelanjaan) bukan faedah	33	42,353	(9,797)	30,000	30,000
		523,249	508,046	30,086	30,057
Pentadbiran dan perbelanjaan am		(28,077)	(30,257)	(41)	(47)
Kos kakitangan	34	(30,760)	(28,248)	-	-
KEUNTUNGAN OPERASI		464,412	449,541	30,045	30,010
Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	35	(16,598)	(3,290)	-	-
KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI DAN ZAKAT	37	447,814	446,251	30,045	30,010
Cukai	38	(114,600)	(107,598)	(13)	(12)
Zakat		(3,104)	(3,275)	-	-
KEUNTUNGAN BAGI TAHUN KEWANGAN*		330,110	335,378	30,032	29,998
PENDAPATAN SESYER (SEN)	30	220.07	223.59	20.02	20.00
DIVIDEN SESYER (SEN)	39	20.00	20.00	20.00	20.00

* Keuntungan bagi tahun kewangan Kumpulan termasuk keuntungan daripada CMBS sebanyak RM84,647,000 (2022: RM90,894,000) yang mungkin tertakluk pada yuran bonus budi bicara kepada LPPSA selepas penyelesaian penuh setiap kumpulan RMBS/IRMBS melalui pembayaran dividen ke atas RPS yang akan dipegang oleh CSRP secara amanah.

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan bagi tahun kewangan	330,110	335,378	30,032	29,998
Pendapatan komprehensif lain:				
Item yang kemudiannya mungkin dikelaskan semula kepada penyata pendapatan				
Aset kewangan pada FVOCI				
– Kerugian bersih daripada perubahan nilai saksama	63,401	(73,765)	–	–
– Penghitungan semula kerugian rosotnilai	39	39	–	–
– Cukai tertunda	(15,217)	17,703	–	–
Lindung nilai aliran tunai				
– Kerugian bersih/(rug) atas lindung nilai aliran tunai	17,406	(8,939)	–	–
– Cukai tertunda	(4,177)	2,145	–	–
Kerugian komprehensif lain bagi tahun kewangan, bersih/(rug) selepas cukai	61,452	(62,817)	–	–
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	391,562	272,561	30,032	29,998

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Kumpulan	Nota	Tidak boleh agih				Boleh agih			
		Modal syer RM'000	Rizab aset kewangan pada FVOCI RM'000	Rizab lindung nilai aliran tunai RM'000	Rizab berkanun RM'000	Keuntungan tertahan RM'000	Rizab lain* RM'000	Jumlah ekuiti RM'000	
Baki pada 1 Januari 2023		150,000	(48,411)	(2,382)	79,440	4,523,856	2,085,003	6,787,506	
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	-	-	330,010	-	330,110	
Pendapatan komprehensif lain		-	48,223	13,229	-	-	-	61,451	
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	48,223	13,229	-	330,110	-	391,562	
Pindaan kepada rizab lain		-	-	-	-	(84,647)	84,647	-	
Pindahan kepada keuntungan tertahan		-	-	-	(31,521)	31,521	-	-	
Dividen dibayar	39	-	-	-	-	(30,000)	-	(30,000)	
Dividen budi bicara bagi RPS yang dibayar sepanjang tahun	39	-	-	-	-	-	(379)	379	
Baki pada 31 Disember 2023	28 & 29	150,000	(188)	10,847	47,919	4,770,840	2,169,271	7,148,689	
Baki pada 1 Januari 2022		150,000	7,612	4,412	89,723	4,299,089	1,994,109	6,544,945	
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	-	-	335,378	-	335,378	
Kerugian komprehensif lain		-	(56,023)	(6,794)	-	-	-	(62,817)	
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	(56,023)	(6,794)	-	335,378	-	272,561	
Pindaan kepada rizab lain		-	-	-	-	(90,894)	90,894	-	
Pindahan kepada keuntungan tertahan		-	-	-	(10,283)	10,283	-	-	
Dividen dibayar	39	-	-	-	-	30,000	-	(30,000)	
Baki pada 31 Disember 2022	28 & 29	150,000	(48,411)	(2,382)	79,440	4,523,856	2,085,003	6,787,506	

* Rizab lain berkait dengan keuntungan tertahan CMBS yang mungkin tertakluk pada yuran bonus budi bicara kepada LPPSA selepas penyelesaian penuh setiap kumpulan RMBS/IFMBS melalui pembayaran dividen ke atas RPS yang akan dipegang oleh CSRP secara amanah.

Nota-nota yang mengingni merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI *(sambungan)*
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Syarikat	Nota	Syer biasa yang diterbitkan bernilai RM1 setiap satu	Tidak boleh agih	Boleh agih	Jumlah ekuiti RM'000
		Modal syer RM'000	Rizab pelepasan premium syer RM'000	Keuntungan tertahan RM'000	
Baki pada 1 Januari 2023		150,000	3,831,628	302,396	4,284,024
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	30,032	30,032
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	30,032	30,032
Dividen dibayar	39	-	-	(30,000)	(30,000)
Baki pada 31 Disember 2023	28 & 29	150,000	3,831,628	302,428	4,284,056
Baki pada 1 Januari 2022		150,000	3,831,628	302,398	4,284,026
Keuntungan bagi tahun kewangan		-	-	29,998	29,998
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	29,998	29,998
Dividen dibayar	39	-	-	(30,000)	(30,000)
Baki pada 31 Disember 2022	29 & 29	150,000	3,831,628	302,396	4,284,024

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
KEGIATAN OPERASI				
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	447,814	446,251	30,045	30,010
Pelarasan untuk item bukan tunai	(462,669)	(476,315)	(86)	(57)
Kerugian operasi sebelum perubahan modal kerja	(14,855)	(30,064)	29,959	29,953
Perubahan bersih dalam aset dan liabiliti operasi	(5,996,310)	(1,438,887)	(1,330)	2,451
Zakat dibayar	(5,809)	(5,367)	-	-
Cukai dibayar	(91,244)	(67,623)	(11)	(17)
Tunai bersih daripada kegiatan operasi	(6,108,218)	(1,541,941)	28,618	32,387
KEGIATAN PELABURAN				
Pembelian:				
– Aset kewangan pada FVOCI	(2,882,021)	(3,993,450)	-	-
– Aset kewangan pada kos terlunas	(464,959)	(1,450,611)	-	-
– Harta dan kelengkapan	(1,215)	(628)	-	-
– Aset tak ketara	(2,371)	(4,196)	-	-
Hasil bersih daripada jualan/penebusan:				
– Aset kewangan pada FVOCI	3,622,243	3,173,805	-	-
– Aset kewangan pada FVTPL	-	128,097	-	-
Pendapatan diterima daripada:				
– Aset kewangan pada FVOCI	137,368	127,679	-	-
– Aset kewangan pada FVTPL	-	221	-	-
Hasil bersih daripada jualan harta dan kelengkapan	151	-	-	-
Tunai bersih daripada kegiatan pelaburan	409,196	(2,019,083)	-	-

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI (sambungan)
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
KEGIATAN PEMBIAYAAN				
Hasil daripada penerbitan:				
– Bon dan nota pembawa tidak bercagar	15,223,801	12,269,498	–	–
– Sukuk	12,505,000	10,090,000	–	–
Penebusan:				
– Bon dan nota pembawa tidak bercagar	(11,013,121)	(12,010,150)	–	–
– Sukuk	(9,395,000)	(5,075,000)	–	–
– RMBS	–	(250,000)	–	–
– IRMBS	–	(320,000)	–	–
Faedah yang dibayar ke atas:				
– Bon dan nota pembawa tidak bercagar	(865,711)	(603,234)	–	–
– RMBS	(21,022)	(30,142)	–	–
Keuntungan yang dibayar ke atas:				
– Sukuk	(800,490)	(590,335)	–	–
– IRMBS	(12,586)	(19,130)	–	–
Dividen yang dibayar kepada:				
– Pemegang syer	(30,000)	(30,000)	(30,000)	(30,000)
– Pemegang RPS	(379)	–	–	–
Sewa pajakan yang dibayar	(2,392)	(2,733)	–	–
Penebusan RPS*	(–)	–	–	–
Tunai bersih daripada kegiatan pembiayaan	5,588,100	3,428,774	(30,000)	(30,000)
Perubahan bersih dalam tunai dan dana jangka pendek	(110,922)	(132,250)	(1,382)	2,387
Tunai dan dana jangka pendek pada 1 Januari	374,685	506,935	2,402	15
Tunai dan dana jangka pendek pada 31 Disember	263,763	374,685	1,020	2,402

* mewakili RM1

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1 MAKLUMAT AM

Kegiatan utama Syarikat ialah pegangan pelaburan.

Anak-anak syarikat Kumpulan ialah Cagamas Berhad (Cagamas), Cagamas Global P.L.C (CGP), Cagamas Global Sukuk Berhad (CGS), Cagamas MBS Berhad (CMBS), Cagamas SRP Berhad (CSR), Cagamas MGP Berhad (CMGP) dan Cagamas SME Berhad (CSME).

Kegiatan utama Cagamas merangkumi pembelian pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi serta aset sewa beli dan pemajakan daripada pemberi pinjaman utama yang diluluskan oleh Cagamas serta penerbitan bon dan nota untuk membiayai pembelian ini. Cagamas turut membeli kemudahan pembiayaan Islam seperti pembiayaan rumah, pembiayaan peribadi dan pembiayaan sewa beli yang dibiayai menerusi terbitan Sukuk. Anak-anak syarikat Cagamas ialah CGP dan CGS:

- CGP ialah sebuah syarikat penubuhan dana konvensional yang ditubuhkan di Labuan. Kegiatan utama CGP adalah mengusahakan penerbitan bon dan nota dalam mata wang asing.
- CGS ialah sebuah syarikat penubuhan dana Islam. Kegiatan utama CGS adalah mengusahakan penerbitan Sukuk dalam mata wang asing.

Kegiatan utama CMBS merangkumi pembelian aset gadai janji dan aset gadai janji Islam daripada Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA) serta penerbitan sekuriti bersandarkan gadai janji kediaman (*Residential mortgage-backed securities*, RMBS) dan sekuriti bersandarkan gadai janji kediaman Islam (*Islamic residential mortgage-backed securities*, IRMBS) bagi membiayai pembelian tersebut.

Kegiatan utama CSR terdiri daripada penyediaan jaminan gadai janji dan perniagaan indemniti gadai janji serta bentuk perlindungan kredit lain yang berkaitan dengan Skim Rumah Pertamaku (*My First Home Scheme*, SRP) dan Skim Perumahan Belia (*Youth Housing Scheme*, SPB) yang diperkenalkan oleh Kerajaan Malaysia (*Government of Malaysia*, GOM).

Kegiatan utama CMGP ialah penyediaan jaminan gadai janji dan perniagaan indemniti gadai janji serta bentuk perlindungan kredit lain. CMGP kekal tidak aktif sejak 1 Januari 2014.

Kegiatan utama CSME ialah pembelian pinjaman Perniagaan Kecil dan Sederhana (*Small and Medium Enterprise*, SME) dan/atau pelaksanaan urus niaga produk berstruktur secara tunai atau pensukuritan sintetik atau gabungan kedua-duanya dan penerbitan bon untuk membiayai pembelian tersebut. CSME kekal tidak aktif sejak 10 Oktober 2012.

Syarikat ini merupakan syarikat awam liabiliti terhad yang ditubuhkan dan bermastautin di Malaysia.

Alamat pejabat berdaftar dan tempat utama perniagaan ialah Tingkat 32, The Gardens North Tower, Mid Valley City, Lingkaran Syed Putra, 59200 Kuala Lumpur.

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA

Dasar perakaunan yang berikut telah digunakan secara konsisten semasa mengendalikan item yang dianggap ketara berhubung dengan penyata kewangan. Semua dasar ini telah digunakan secara konsisten pada tahun-tahun yang dibentangkan, melainkan dinyatakan sebaliknya.

2.1 Asas penyediaan

Penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat telah disediakan selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (*Malaysian Financial Reporting Standards*, MFRS), Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan Akta Syarikat 2016 (*International Financial Reporting Standards*, IFRS) di Malaysia.

Penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat telah disediakan di bawah konvensyen kos sejarah, melainkan dinyatakan sebaliknya dalam ringkasan dasar perakaunan ketara ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.1 Asas penyediaan (sambungan)

Penyata kewangan menggabungkan kegiatan yang berkaitan operasi Islam Kumpulan.

Operasi Islam Kumpulan merujuk pada:

- (a) pembelian aset pembiayaan perumahan Islam, pembiayaan peribadi Islam, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam daripada pemberi pinjaman yang diluluskan;
- (b) kontrak jaminan kewangan Islam daripada SRP dan SPB;
- (c) terbitan Sukuk di bawah prinsip Syariah;
- (d) pengambilalihan, pelaburan dalam dan perdagangan instrumen kewangan Islam; dan
- (e) pengasalan pembiayaan saraan bercagar.

Penyediaan penyata kewangan yang mematuhi MFRS dan IFRS memerlukan penggunaan anggaran dan andaian perakaunan kritikal tertentu yang memberi kesan kepada jumlah yang dilaporkan bagi aset dan liabiliti serta pendedahan tentang aset dan liabiliti luar jangka pada tarikh penyata kewangan, dan jumlah yang dilaporkan untuk hasil serta perbelanjaan sepanjang tahun kewangan yang dilaporkan. Para Pengarah juga perlu menggunakan pertimbangan mereka dalam proses mengguna pakai dasar perakaunan Kumpulan dan Syarikat. Walaupun anggaran dan pertimbangan ini dibuat berdasarkan pengetahuan terbaik Para Pengarah tentang peristiwa dan tindakan semasa, keputusan sebenar mungkin berbeza.

Bahagian yang melibatkan tahap pertimbangan atau kerumitan yang lebih tinggi, atau apabila andaian dan anggaran adalah penting kepada penyata kewangan, dinyatakan dalam Nota 3 kepada penyata kewangan.

- (a) Piawaian, pindaan kepada piawaian yang diterbitkan dan tafsiran yang berkuat kuasa

Kumpulan telah mengguna pakai piawaian dan pindaan berikut untuk kali pertama bagi tahun kewangan bermula pada 1 Januari 2023:

- Pindaan kepada MFRS 101 'Pembentangan Penyata Kewangan – Pendedahan Dasar Perakaunan' (*'Presentation of Financial Statements – Disclosure of Accounting Policies'*)
- Pindaan kepada MFRS 108 'Dasar Perakaunan, Perubahan dalam Anggaran Perakaunan dan Kesilapan – Takrif Anggaran Perakaunan' (*'Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors – Definition of Accounting Estimates'*)
- Pindaan kepada MFRS 112 'Cukai Pendapatan – Cukai Tertunda yang berkaitan Aset dan Liabiliti yang timbul daripada Urus Niaga Tunggal' (*'Income Taxes – Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction'*)

Penerimaan pindaan lain yang disenaraikan di atas tidak mempunyai apa-apa kesan ke atas jumlah yang diiktiraf dalam tempoh terdahulu dan tidak dijangka memberi kesan ketara kepada tempoh semasa atau akan datang.

Pindaan kepada MFRS 101 'Pembentangan Penyata Kewangan – Pendedahan Dasar Perakaunan' (*'Presentation of Financial Statements – Disclosure of Accounting Policies'*)

Pindaan ini menghendaki Kumpulan mendedahkan dasar perakaunan ketara dan bukannya dasar perakaunan penting dalam penyata kewangan. Kumpulan diharapkan membuat pendedahan tentang dasar perakaunan yang khusus kepada Kumpulan dan bukan pendedahan umum tentang penggunaan MFRS.

Pindaan ini menerangkan bahawa dasar perakaunan adalah ketara jika, apabila dipertimbangkan bersama dengan maklumat lain yang dimasukkan ke dalam penyata kewangan entiti, dasar itu boleh dijangka secara munasabah akan mempengaruhi keputusan yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan tersebut. Selain itu, maklumat dasar perakaunan dijangka ketara jika, tanpanya, pengguna penyata kewangan tidak dapat memahami maklumat ketara lain dalam penyata kewangan. Maklumat perakaunan yang tidak ketara tidak perlu didedahkan.

Pindaan ini tidak memberi kesan yang ketara ke atas penyediaan penyata kewangan Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.1 Asas penyediaan (sambungan)

- (a) Piawaian, pindaan kepada piawaian yang diterbitkan dan tafsiran yang berkuat kuasa (sambungan)

Pindaan kepada MFRS 108 'Dasar Perakaunan, Perubahan dalam Anggaran Perakaunan dan Kesilapan – Takrif Anggaran Perakaunan' ('Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors – Definition of Accounting Estimates')

Pindaan ini mentakrifkan semula anggaran perakaunan sebagai "jumlah monetari dalam penyata kewangan yang tertakluk pada ketaktentuan pengukuran" dan memberikan penjelasan tentang cara untuk membezakan antara perubahan dalam dasar perakaunan dengan perubahan dalam anggaran perakaunan.

Pindaan ini menjelaskan bahawa kesan perubahan dalam input atau teknik pengukuran yang digunakan untuk membuat anggaran perakaunan ialah perubahan dalam anggaran perakaunan jika perubahan itu tidak timbul daripada kesilapan tempoh terdahulu.

Pindaan ini akan diguna pakai secara prospektif dalam tempoh tahunan yang bermula pada atau selepas 1 Januari 2023, penggunaan lebih awal dibenarkan. Pindaan ini tidak memberi kesan yang ketara ke atas penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat.

Pindaan kepada MFRS 112 'Cukai Pendapatan – Cukai Tertunda yang berkaitan Aset dan Liabiliti yang timbul daripada Urus Niaga Tunggal' ('Income Taxes – Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction')

Pindaan ini menjelaskan bahawa peraturan pengecualian awal daripada pengiktirafan cukai tertunda tidak terpakai untuk urus niaga apabila aset dan liabiliti diiktiraf pada masa yang sama dan menyebabkan jumlah yang sama bagi perbezaan sementara boleh cukai dan perbezaan sementara boleh kurang. Secara asasnya, hal ini bermakna penerima pajak tidak boleh mengguna pakai peraturan pengecualian awal dalam MFRS 112 bagi aset dan liabiliti yang timbul daripada pajakan. Pemakaian pindaan ini tidak menyebabkan apa-apa kesan ketara terhadap penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat.

- (b) Piawaian dan pindaan yang telah diterbitkan tetapi masih belum berkuat kuasa

Beberapa piawaian baharu dan pindaan kepada piawaian serta tafsiran telah berkuat kuasa bagi tahun kewangan yang bermula selepas 1 Januari 2023. Tiada satu pun dijangka akan memberi kesan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Syarikat yang telah disatukan, kecuali bagi perkara yang dinyatakan di bawah:

- Pindaan kepada MFRS 7 'Penyata Aliran Tunai dan MFRS 107 Instrumen Kewangan: Pendedahan' ('Statement of Cash Flows and MFRS 107 Financial Instruments: Disclosures') (berkuat kuasa 1 Januari 2024) menentukan keperluan pendedahan untuk meningkatkan keperluan semasa, yang bertujuan untuk membantu pengguna penyata kewangan dalam memahami kesan pengaturan kewangan ke atas liabiliti entiti, aliran tunai dan pendedahan pembekal kepada risiko kecairan. Pindaan itu menjelaskan ciri-ciri pengaturan kewangan pembekal. Dalam pengaturan ini, satu atau lebih penyedia kewangan membayar jumlah entiti yang terhutang kepada pembekalnya. Entiti bersetuju untuk menyelesaikan jumlah tersebut dengan penyedia kewangan mengikut terma dan syarat pengaturan, sama ada pada tarikh yang sama atau pada tarikh yang lebih lewat daripada yang mana penyedia kewangan membayar pembekal entiti.

Pindaan ini memerlukan entiti untuk memberikan maklumat mengenai kesan pengaturan kewangan pembekal terhadap liabiliti dan aliran tunai, termasuk terma dan syarat pengaturan tersebut, maklumat kuantitatif mengenai liabiliti yang berkaitan dengan pengaturan tersebut pada awal dan akhir tempoh pelaporan dan jenis dan kesan perubahan bukan tunai dalam jumlah bawaan pengaturan tersebut. Maklumat mengenai pengaturan tersebut diperlukan untuk diagregatkan melainkan pengaturan individu mempunyai terma dan syarat yang berbeza atau unik. Dalam konteks pendedahan risiko kecairan kuantitatif yang diperlukan oleh IFRS 7, pengaturan kewangan pembekal dimasukkan sebagai contoh faktor lain yang mungkin berkaitan untuk didedahkan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.1 Asas penyediaan (sambungan)

(b) Piawaian dan pindaan yang telah diterbitkan tetapi masih belum berkuat kuasa (sambungan)

- Pindaan kepada MFRS 16 'Liabiliti Pajak dalam Penjualan dan Pajak Balik' ('Lease Liability in a Sale and Leaseback') (berkuat kuasa 1 Januari 2024) menyatakan keperluan yang digunakan oleh penjual-pemajak dalam mengukur liabiliti pajak yang timbul dalam transaksi penjualan dan pajak balik, untuk memastikan penjual-pemajak tidak mengiktiraf apa-apa amaun keuntungan atau kerugian yang berkaitan dengan hak penggunaannya mengekalkan.

Pindaan itu tidak menetapkan keperluan pengukuran khusus untuk liabiliti pajak yang timbul daripada pajak balik. Pengukuran awal liabiliti pajak yang timbul daripada pajak balik boleh menyebabkan penjual-pemajak menentukan 'pembayaran pajak' yang berbeza daripada definisi umum pembayaran pajak di Lampiran A MFRS 16. Pemajak penjual perlu membangun dan menerapkan dasar perakaunan mengikut IAS 8 yang menghasilkan maklumat yang berkaitan dan boleh dipercayai.

- Pindaan kepada MFRS 101 'Pengelasan liabiliti-liabiliti sebagai semasa atau bukan semasa' ('Classification of liabilities as current or non-current') (berkuat kuasa 1 Januari 2024) menjelaskan bahawa liabiliti dikelaskan sebagai tidak semasa jika sesebuah entiti mempunyai hak substantif pada tarikh akhir tempoh pelaporan untuk menangguhkan penyelesaian bagi tempoh sekurang-kurangnya 12 bulan selepas tarikh akhir tempoh pelaporan. Jika hak untuk menangguhkan penyelesaian liabiliti tertakluk pada entiti tersebut mematuhi syarat-syarat tertentu (contohnya, perjanjian hutang), hak tersebut wujud pada akhir tempoh pelaporan berdasarkan pematuhan terhadap syarat yang dikehendaki pada, atau sebelum, tarikh pelaporan tersebut (walaupun jika diuji hanya selepas tempoh itu tamat). Syarat yang hanya perlu dipatuhi oleh entiti dalam tempoh 12 bulan selepas tempoh pelaporan tidak akan memberi kesan ke atas pengelasan liabiliti sebagai semasa atau tidak semasa pada tarikh pelaporan.

Penilaian sama ada entiti mempunyai hak untuk menangguhkan penyelesaian liabiliti pada tarikh pelaporan tidak dipengaruhi oleh jangkaan entiti atau peristiwa selepas tarikh pelaporan. Pindaan tersebut akan digunakan secara retrospektif.

- Pindaan kepada MFRS 121 'Kekurangan Pertukaran' ('Lack of Exchangeability') menjelaskan bagaimana sebuah entiti harus menilai sama ada mata wang boleh ditukar dan bagaimana ia harus menentukan kadar pertukaran spot apabila pertukaran kurang.

Mata wang dianggap boleh ditukar kepada mata wang lain apabila entiti dapat memperoleh mata wang lain dalam jangka masa yang membolehkan kelewatan pentadbiran biasa dan melalui mekanisme pasaran atau pertukaran di mana transaksi pertukaran akan mewujudkan hak dan kewajipan yang boleh dikuatkuasakan.

Jika mata wang tidak boleh ditukar kepada mata wang lain, entiti diperlukan untuk menganggarkan kadar pertukaran spot pada tarikh pengukuran. Objektif entiti dalam menganggarkan kadar pertukaran spot adalah untuk mencerminkan kadar di mana transaksi pertukaran yang teratur akan berlaku pada tarikh pengukuran antara peserta pasaran di bawah keadaan ekonomi semasa. Pindaan itu menjelaskan bahawa entiti boleh menggunakan kadar pertukaran yang dapat dilihat tanpa pelarasan atau teknik anggaran lain.

- Pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128 'Penjualan atau Sumbangan Aset antara Pelabur dan Syarikat Bersekutu atau Usaha Sama' (Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture) di mana IASB memutuskan untuk menangguhkan tarikh kuat kuasa pindaan sehingga masa ia telah memuktamadkan apa-apa pindaan yang terhasil daripada projek penyelidikannya mengenai kaedah ekuiti. Permohonan awal pindaan masih dibenarkan.

Pindaan itu menangani konflik antara MFRS 10 Penyata Kewangan Disatukan dan MFRS 128 Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama dalam menangani kehilangan kawalan anak syarikat yang dijual atau menyumbang kepada syarikat bersekutu atau usaha sama.

Pindaan itu menjelaskan bahawa keuntungan atau kerugian penuh diiktiraf apabila pemindahan kepada syarikat bersekutu atau usaha sama melibatkan perniagaan seperti yang ditakrifkan dalam gabungan Perniagaan MFRS 3. Sebarang keuntungan atau kerugian yang terhasil daripada penjualan atau sumbangan aset yang bukan merupakan perniagaan, bagaimanapun, diiktiraf hanya setakat kepentingan pelabur yang tidak berkaitan dalam usaha sama atau bersekutu itu.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.1 Asas penyediaan (*sambungan*)

(b) Piawaian dan pindaan yang telah diterbitkan tetapi masih belum berkuat kuasa (*sambungan*)

- Pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128 'Penjualan atau Sumbangan Aset antara Pelabur dan Syarikat Bersekutu atau Usaha Sama' (Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture) di mana IASB memutuskan untuk menangguhkan tarikh kuat kuasa pindaan sehingga masa ia telah memuktamadkan apa-apa pindaan yang terhasil daripada projek penyelidikannya mengenai kaedah ekuiti. Permohonan awal pindaan masih dibenarkan. (*sambungan*)

Pindaan ini bertujuan untuk menghapuskan kepelbagaian dalam amalan dan memberi persediaan satu set prinsip yang konsisten untuk memohon transaksi tersebut. Walau bagaimanapun, penggunaan definisi perniagaan adalah penghakiman dan entiti perlu mempertimbangkan definisi dengan teliti dengan transaksi tersebut.

2.2 Entiti ekonomi dalam Kumpulan

Anak-anak syarikat

Penyata kewangan Kumpulan menyatukan penyata kewangan Syarikat dan semua anak syarikatnya. Anak-anak syarikat ialah semua entiti (termasuk entiti berstruktur) yang berada di bawah kawalan Kumpulan. Kumpulan mengawal sesebuah entiti apabila Kumpulan terdedah kepada, atau mempunyai hak ke atas, pulangan boleh ubah daripada penglibatannya dengan entiti berkenaan dan mempunyai keupayaan untuk memberi kesan kepada pulangan tersebut melalui kuasanya ke atas entiti.

Di bawah kaedah perakaunan pembelian, anak-anak syarikat disatukan sepenuhnya dari tarikh kawalan dipindahkan kepada Kumpulan. Mereka akan dinyahkonsolidasikan dari tarikh kawalan itu terhenti.

Anak-anak syarikat disatukan menggunakan kaedah perakaunan pembelian kecuali bagi gabungan perniagaan tertentu yang diambil kira dengan menggunakan kaedah penggabungan seperti berikut:

- anak-anak syarikat yang disatukan sebelum 1 April 2002 selaras dengan Piawaian Perakaunan Malaysia 2 "Perakaunan bagi Pengambilalihan dan Penggabungan" (*Accounting for Acquisitions and Mergers*), prinsip perakaunan yang secara amnya diterima pakai pada waktu itu;
- penyatuan perniagaan yang disatukan pada/selepas 1 April 2002 tetapi dengan tarikh perjanjian sebelum 1 Januari 2006 yang memenuhi syarat penggabungan seperti yang dinyatakan dalam FRS 122²⁰⁰⁴ "Penggabungan Perniagaan" (*Business Combination*);
- penyusunan semula dalaman kumpulan, seperti yang ditakrifkan dalam FRS 122, disatukan pada/selepas 1 April 2002 tetapi dengan tarikh perjanjian sebelum 1 Januari 2006 iaitu:
 - pemegang syer muktamad kekal sama, dan hak setiap pemegang syer, berbanding dengan yang lain, tidak berubah; dan
 - syer minoriti ke atas nilai aset bersih Kumpulan tidak diubah oleh pemindahan itu.
- penyatuan perniagaan yang melibatkan entiti atau perniagaan di bawah kawalan bersama dengan tarikh pengaturan pada/selepas 1 Januari 2006.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.2 Entiti ekonomi dalam Kumpulan (sambungan)

Anak-anak syarikat (sambungan)

Kumpulan ini telah memanfaatkan pengecualian yang diberikan dalam MFRS 1, MFRS 3 dan FRS 122²⁰⁰⁴ untuk menguna pakai Piawaian ini secara prospektif. Justeru, penyatuan perniagaan yang dibuat sebelum tarikh kuat kuasa masing-masing tidak dinyatakan semula bagi mematuhi Piawaian ini.

Kumpulan mengguna pakai kaedah perolehan dalam mengambil kira penyatuan perniagaan. Balasan yang telah dipindahkan untuk perolehan anak syarikat merupakan nilai saksama aset yang dipindahkan, liabiliti yang bertanggung kepada bekas pemilik syarikat yang diambil alih serta faedah ekuiti yang diterbitkan oleh Kumpulan. Balasan yang dipindahkan termasuk nilai saksama apa-apa aset atau liabiliti yang terhasil daripada pengatur balasan luar jangka. Aset diperolehi yang boleh dikenal pasti serta liabiliti dan liabiliti luar jangka yang diambil alih dalam penyatuan perniagaan pada awalnya diukur pada nilai saksama masing-masing pada tarikh perolehan.

Kos berkaitan perolehan dibelanjakan seperti yang bertanggung.

Apa-apa balasan luar jangka yang akan dipindahkan oleh Kumpulan diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh perolehan. Perubahan berikutnya kepada nilai saksama balasan luar jangka yang dianggap sebagai aset atau liabiliti diiktiraf menurut MFRS 9, sama ada dalam penyata pendapatan atau sebagai perubahan kepada pendapatan komprehensif lain. Balasan luar jangka yang dikelaskan sebagai ekuiti tidak diukur semula, dan penyelesaian berikutnya diambil kira dalam ekuiti.

Urus niaga antara entiti dalam Kumpulan, baki dan keuntungan tidak terealisasi dalam urus niaga antara kumpulan syarikat dimansuhkan. Kerugian tidak terealisasi juga dimansuhkan tetapi dianggap sebagai penunjuk rosotnilai bagi aset yang dipindahkan. Dasar perakaunan anak syarikat telah diubah apabila perlu bagi memastikan ia konsisten dengan dasar yang diguna pakai oleh Kumpulan.

Untung atau rugi daripada pelupusan anak syarikat ialah perbezaan antara hasil pelupusan bersih dengan syer Kumpulan terhadap aset bersihnya pada tarikh pelupusan, termasuk jumlah terkumpul bagi apa-apa perbezaan pertukaran yang berkaitan dengan anak-anak syarikat tersebut, dan diiktiraf dalam penyata pendapatan disatukan.

2.3 Entiti berstruktur

Entiti tersusun adalah sebuah entiti di mana hak mengundi bukan merupakan faktor utama dalam menentukan pihak mengawal entiti berkenaan, contohnya apabila sebarang hak mengundi mempunyai kaitan dengan tugas pentadbiran semata-mata dan kegiatan yang berkaitan dikendalikan menerusi pengaturan berkontrak. Entiti tersusun lazimnya mempunyai kegiatan yang terhad, objektif khusus dan ditakrif dengan baik, memiliki ekuiti yang amat sedikit dan dibiayai oleh beberapa instrumen yang dihubungkan secara kontrak, seperti pensukuritan kenderaan, pembiayaan bersandarkan aset dan dana pelaburan.

Kumpulan telah menetapkan BNM Sukuk Berhad (BNM Sukuk) sebagai entiti tersusun untuk tujuan membantu BNM menguruskan kecairan sektor perbankan Islam.

Kumpulan menyatukan mana-mana entiti yang dikawalinya, dan kawalan dibuktikan menerusi ketiga-tiga perkara berikut:

- (a) Kumpulan mempunyai kuasa ke atas entiti, yang digambarkan sebagai mempunyai hak sedia ada yang memberikan keupayaan semasa untuk mengarahkan kegiatan berkaitan, iaitu kegiatan yang paling banyak mempengaruhi pulangan entiti tersebut;
- (b) Kumpulan mempunyai pendedahan atau hak ke atas pulangan boleh ubah daripada penglibatannya dengan entiti berkenaan; dan
- (c) Kumpulan mempunyai keupayaan untuk menggunakan kuasanya ke atas entiti tersebut bagi mempengaruhi jumlah pulangannya.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.3 Entiti berstruktur (sambungan)

BNM Sukuk kekal tidak aktif dan tidak disatukan oleh Kumpulan kerana ia tidak mempunyai kawalan ke atas entiti tersebut. Kumpulan hanya berperanan sebagai pemudah cara bagi penerbitan Sukuk BNM Ijarah untuk membiayai pembelian kepentingan benefisial bagi hartanah dan bangunan daripada BNM dan kemudian, memajak semula hartanah dan bangunan yang sama kepada BNM atau bagi penerbitan Sukuk BNM Murabahah melalui penerbitan Sijil Amanah sebagai bukti kepentingan benefisial pelabur ke atas aset komoditi dan keuntungannya, yang timbul daripada penjualan aset komoditi kepada BNM.

2.4 Jumlah terhutang daripada rakan niaga dan aset pembiayaan Islam

Nota 1 kepada penyata kewangan menerangkan kegiatan utama Kumpulan yang meliputi, antara lain, pembelian pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi serta aset sewa beli dan pemajakan. Kegiatan ini turut dinyatakan dalam klausa objek Memorandum Persatuan anak syarikat.

Pada tarikh penyata kedudukan kewangan, jumlah terhutang daripada rakan niaga/aset pembiayaan Islam bagi pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi serta aset sewa beli dan pemajakan dinyatakan pada baki prinsipal belum berbayar yang terhutang kepada Kumpulan. Pendapatan faedah/keuntungan atas jumlah terhutang daripada rakan niaga/aset pembiayaan Islam diiktiraf pada asas akruan dan dikira menurut kadar faedah/keuntungan masing-masing berdasarkan baki bulanan.

2.5 Aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam

Aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam diperoleh oleh Kumpulan daripada pemberi pinjaman pada nilai saksama. Pemberi pinjaman bertindak sebagai penyelenggara dan membayar jumlah prinsipal dan pendapatan faedah/keuntungan daripada aset tersebut kepada Kumpulan dalam jangka masa yang telah ditetapkan seperti yang dipersetujui oleh kedua-dua pihak.

Pada tarikh penyata kedudukan kewangan, aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam yang diperoleh dinyatakan pada baki prinsipal belum berbayar yang terhutang kepada Kumpulan dan dilaraskan untuk diskaun tidak bertambah. Pendapatan faedah/keuntungan bagi aset diiktiraf pada asas akruan dan dikira menurut kadar faedah/keuntungan masing-masing berdasarkan baki bulanan. Diskaun yang timbul daripada perbezaan antara harga belian dan nilai buku bagi aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam yang diperoleh, ditambah nilai kepada penyata pendapatan ke atas baki hayat aset tersebut yang dijangka menggunakan kaedah kadar pulangan dalaman.

2.6 Aset saraan bercagar

Aset saraan bercagar yang diperkenalkan oleh Kumpulan dan Syarikat adalah sejenis pinjaman dan pembiayaan yang disasarkan untuk warga emas atau pesara yang memiliki rumah dan membolehkan mereka menukar harta kediaman mereka kepada aliran pendapatan bulanan tetap sepanjang hayat mereka. Kumpulan dan Syarikat mengelaskan dan mengukur aset saraan bercagar sebagai aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian (fair value through profit or loss, "FVTPL") kerana aset saraan bercagar tidak memenuhi kriteria untuk kos terlunas atau FVOCI. Butiran ukuran untuk aset kewangan pada FVTPL dinyatakan dalam Nota 2.9 (c) (iii).

2.7 Pelaburan dalam anak-anak syarikat dan entiti berstruktur

Pelaburan dalam anak-anak syarikat dan entiti berstruktur dinyatakan pada kos. Apabila wujud penunjuk rosotnilai, jumlah bawaan pelaburan akan dinilai dan dikurangkan nilainya dengan serta-merta kepada jumlah boleh pulih. Nota 2.10 kepada penyata kewangan menerangkan dasar perakaunan Kumpulan tentang rosotnilai aset dan Nota 3 menerangkan secara terperinci anggaran dan andaian perakaunan yang kritikal.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.8 Harta dan kelengkapan serta susut nilai

Harta dan kelengkapan dinyatakan pada kos ditolak susut nilai terkumpul dan peruntukan rosotnilai terkumpul, jika ada. Kos merangkumi perbelanjaan yang berpunca secara langsung daripada perolehan item tersebut.

Susut nilai dikira atas dasar garis lurus untuk menghapus kira kos aset tersebut sepanjang anggaran hayat bergunanya, dengan pengecualian bagi kerja dalam pelaksanaan yang tidak susut nilai. Kadar susut nilai bagi setiap kategori harta dan kelengkapan diringkaskan seperti berikut:

Peralatan pejabat – peranti mudah alih	100%
Peralatan pejabat – lain-lain	20-25%
Perabot dan kelengkapan	10%
Kenderaan bermotor	20%

Kos berikutnya dimasukkan ke dalam jumlah bawaan aset atau diiktiraf sebagai aset yang berasingan, mengikut kesesuaian, hanya apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi pada masa depan yang berkaitan dengan item tersebut akan mengalir kepada Kumpulan dan kos item tersebut dapat diukur dengan pasti. Jumlah bawaan bagi bahagian yang diganti akan dinyahiktiraf. Semua pembaikan dan penyelenggaraan lain diambil kira ke dalam penyata pendapatan semasa tahun kewangan ia ditanggung.

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Kumpulan akan menilai sama ada terdapat apa-apa tanda rosotnilai. Jika wujud tanda sedemikian, analisis akan dilakukan untuk menilai sama ada jumlah bawaan aset tersebut boleh dipulihkan sepenuhnya. Penurunan nilai dibuat jika jumlah bawaan melebihi jumlah boleh pulih. Dasar perakaunan berkenaan rosotnilai aset bukan kewangan dinyatakan dalam Nota 2.10.2 kepada penyata kewangan.

Keuntungan dan kerugian daripada pelupusan ditentukan dengan membandingkan kutipan dengan jumlah bawaan dan dimasukkan ke dalam penyata pendapatan.

2.9 Aset kewangan

(a) Pengelasan

Kumpulan mengelaskan aset kewangannya berdasarkan kategori pengukuran berikut;

- Yang kemudiannya akan diukur pada nilai saksama (sama ada melalui pendapatan komprehensif lain atau melalui untung atau rugi); dan
- Yang akan diukur pada kos terlunas.

(b) Pengiktirafan dan penyahiktirafan

Pembelian dan penjualan aset kewangan yang biasa diiktiraf pada tarikh dagangan, iaitu tarikh apabila Kumpulan membeli atau menjual aset tersebut. Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak untuk menerima aliran tunai daripada aset kewangan telah tamat tempoh atau telah dipindahkan dan Kumpulan telah memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran pemilikan.

(c) Pengukuran

Pada pengiktirafan awal, Kumpulan dan Syarikat mengukur aset kewangan pada nilai saksama ditambah kos urus niaga, melainkan ia dinilai pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian (*fair value through profit or loss*, "FVTPL"). Kos urus niaga aset kewangan pada FVTPL dibelanjakan dalam penyata pendapatan.

Aset kewangan dengan derivatif terbenam dipertimbangkan secara keseluruhan apabila menentukan sama ada aliran tunainya terdiri daripada pembayaran prinsipal dan faedah semata-mata (*solely payment of principal and interest*, "SPPI").

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.9 Aset kewangan (sambungan)

(c) Pengukuran (sambungan)

Instrumen hutang

Pengukuran susulan bagi instrumen hutang bergantung pada model perniagaan Kumpulan dalam menguruskan aset dan ciri-ciri aliran tunai aset tersebut. Kumpulan mengelaskan semula pelaburan hutang apabila dan hanya apabila model perniagaannya untuk menguruskan aset tersebut berubah.

Terdapat tiga kategori ukuran yang digunakan oleh Kumpulan untuk mengelaskan instrumen hutangnya:

(i) Kos terlunas

Tunai dan dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan institusi kewangan, aset kewangan pada kos terlunas, jumlah terhutang daripada rakan niaga, hutang pembiayaan Islam, aset gadai janji/ aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam, aset lain, jumlah terhutang daripada syarikat berkaitan dan jumlah terhutang daripada anak syarikat yang dipegang untuk pengumpulan aliran tunai kontrak yang mana aliran tunai tersebut mewakili SPPI diukur pada kos terlunas. Pendapatan faedah daripada aset kewangan ini dimasukkan ke dalam penyata pendapatan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Apa-apa keuntungan atau kerugian yang timbul daripada penyahiktirafan diiktiraf secara langsung dalam penyata pendapatan dan dibentangkan dalam keuntungan/(kerugian) lain bersama dengan keuntungan dan kerugian pertukaran asing. Kerugian rosotnilai dibentangkan sebagai butiran berasingan dalam penyata pendapatan.

(ii) Nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (*fair value through other comprehensive income*, "FVOCI")

Aset kewangan yang dipegang bagi tujuan pengumpulan aliran tunai kontrak dan penjualan aset kewangan, yang mana aliran tunai aset mewakili SPPI, diukur pada FVOCI. Pergerakan dalam jumlah bawaan diambil melalui pendapatan komprehensif lain (*other comprehensive income*, "OCI"), kecuali pengiktirafan keuntungan atau kerugian akibat rosotnilai, pendapatan faedah dan keuntungan dan kerugian pertukaran asing yang diiktiraf dalam penyata pendapatan. Apabila aset kewangan tidak diiktiraf, keuntungan atau kerugian terkumpul yang sebelum ini diiktiraf dalam OCI dikelaskan semula daripada ekuiti kepada penyata pendapatan dan diiktiraf dalam keuntungan/(kerugian) bukan faedah.

Pendapatan faedah daripada aset kewangan ini dimasukkan ke dalam pendapatan faedah menggunakan kaedah kadar faedah berkesan. Keuntungan dan kerugian pertukaran asing dibentangkan dalam (perbelanjaan)/pendapatan bukan faedah dan (peruntukan)/Penghitungan semula kerugian rosotnilai dibentangkan sebagai butiran berasingan dalam penyata pendapatan.

(iii) Nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian (*fair value through profit or loss*, "FVTPL")

Aset-aset yang tidak memenuhi kriteria kos terlunPadaau FVOCI diukur pada FVTPL. Kumpulan juga boleh menetapkan aset kewangan pada FVTPL yang tidak boleh ditarik balik, jika dengan berbuat sedemikian akan mengurangkan dengan ketara atau menghapuskan ketidakpadanan yang dicipta oleh aset dan liabiliti yang diukur pada asas yang berlainan. Perubahan nilai saksama akan diiktiraf dalam penyata pendapatan dan dibentangkan pada nilai bersih dalam (perbelanjaan)/pendapatan bukan faedah dalam tempoh sama.

Instrument ekuiti

Kumpulan kemudiannya mengukur semua pelaburan ekuiti pada nilai saksama. Jika pengurusan Kumpulan telah memilih untuk membentangkan keuntungan dan kerugian nilai saksama ke atas pelaburan ekuiti dalam OCI, tiada pengelasan semula keuntungan dan kerugian nilai saksama seterusnya kepada penyata pendapatan berikutan penyahiktirafan pelaburan tersebut. Dividen daripada pelaburan sedemikian akan terus diiktiraf dalam penyata pendapatan sebagai pendapatan lain apabila hak Kumpulan untuk menerima pembayaran ditetapkan.

Perubahan nilai saksama aset kewangan pada FVTPL diiktiraf pada keuntungan/(kerugian) lain dalam penyata pendapatan komprehensif.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.10 Rosotnilai aset

2.10.1 Aset kewangan

Kumpulan menilai kerugian kredit yang dijangka (*expected credit loss*, "ECL") berdasarkan jangkaan masa depan yang berkaitan dengan instrumen hutangnya yang dinilai pada kos terlunas dan FVOCI. Kaedah rosotnilai yang digunakan bergantung pada sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara. Apa-apa kerugian yang timbul daripada peningkatan risiko kredit yang ketara akan menyebabkan pengurangan dalam jumlah bawaan aset dan pengiktirafan jumlah kerugian dalam penyata pendapatan.

Kumpulan mempunyai lima aset kewangan yang tertakluk pada model ECL

- Jumlah terhutang daripada rakan niaga dan aset pembiayaan Islam;
- Aset gadai janji/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam;
- Aset kewangan pada FVOCI;
- Aset kewangan pada kos terlunas; dan
- Instrumen pasaran wang.

ECL mewakili anggaran wajaran kebarangkalian bagi perbezaan antara nilai semasa aliran tunai berdasarkan kontrak dengan nilai semasa aliran tunai yang dijangka akan diterima oleh Kumpulan ke atas baki hayat instrumen kewangan.

Pengukuran ECL mencerminkan:

- jumlah yang tidak berat sebelah dan wajaran kebarangkalian yang ditentukan dengan menilai pelbagai kemungkinan;
- nilai masa wang; dan
- maklumat yang munasabah dan boleh dipercayai yang tersedia tanpa kos atau usaha yang tidak wajar pada tarikh pelaporan tentang peristiwa masa lalu, keadaan semasa dan ramalan keadaan ekonomi masa depan.

Di bawah MFRS 9, model rosotnilai memerlukan pengiktirafan ECL untuk semua aset kewangan, kecuali aset kewangan yang dikelaskan atau ditetapkan sebagai FVTPL dan sekuriti ekuiti yang dikelaskan di bawah FVOCI, yang tidak tertakluk pada penilaian rosotnilai.

Pendekatan umum

ECL akan dinilai menggunakan pendekatan yang mengelaskan aset kewangan kepada tiga peringkat, yang mencerminkan perubahan kualiti kredit aset kewangan sejak pengiktirafan awal:

- Peringkat 1: ECL 12 bulan – kredit tidak terjejas
Untuk pendedahan kredit yang tidak mempunyai peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal atau mempunyai risiko kredit yang rendah pada tarikh pelaporan dan tidak mengalami rosotnilai kredit semasa permulaan, ECL yang dikaitkan dengan kebarangkalian kejadian mungkin berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang akan diiktiraf.
- Peringkat 2: ECL sepanjang hayat – kredit tidak terjejas
Untuk pendedahan kredit yang terdapat peningkatan ketara dalam pengiktirafan awal risiko kredit tetapi bukan kredit terjejas, ECL yang dikaitkan dengan kebarangkalian kejadian mungkin berlaku dalam ECL sepanjang hayat akan diiktiraf. Melainkan dikenal pasti pada peringkat yang lebih awal, semua aset kewangan dianggap mengalami peningkatan risiko kredit yang ketara apabila melampaui tempoh 30 hari.
- Peringkat 3: ECL sepanjang hayat – kredit terjejas
Aset kewangan dinilai sebagai kredit terjejas apabila satu atau lebih bukti objektif kemungkiran yang mempunyai kesan buruk terhadap anggaran aliran tunai masa depan aset tersebut telah berlaku. ECL sepanjang hayat akan diiktiraf untuk aset kewangan yang telah menjadi kredit terjejas. Secara amnya, semua aset kewangan yang melampaui tempoh 90 hari atau lebih dikelaskan di bawah Peringkat 3.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.10 Rosotnilai aset (sambungan)

2.10.1 Aset kewangan (sambungan)

Pendekatan yang dipermudah

Bagi semua instrumen kewangan lain, peruntukan kerugian pada jumlah yang sama dengan ECL sepanjang hayat diperlukan.

Peningkatan ketara dalam risiko kredit

Kumpulan mempertimbangkan kebarangkalian kemungkiran selepas pengiktirafan awal aset dan sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara secara berterusan pada setiap tempoh laporan. Untuk menilai sama ada terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara, Kumpulan membandingkan antara risiko kemungkiran berlaku ke atas aset pada tarikh pelaporan dengan risiko kemungkiran pada tarikh pengiktirafan awal. Kumpulan mempertimbangkan maklumat berpandangan ke hadapan yang munasabah dan boleh disokong.

Penunjuk berikut telah dimasukkan:

- penarafan kredit dalaman
- penarafan kredit luar (yang boleh diperolehi)
- perubahan negatif dalam keadaan perniagaan, kewangan atau ekonomi yang ketara, sama ada sebenar atau dijangka, yang dijangka boleh menyebabkan perubahan ketara pada keupayaan rakan niaga untuk memenuhi kewajipannya
- perubahan sebenar atau dijangka yang ketara dalam keputusan operasi rakan niaga
- peningkatan ketara dalam risiko kredit instrumen kewangan lain milik rakan niaga yang sama
- perubahan yang ketara dalam prestasi dan tingkah laku rakan niaga yang dijangka, termasuk perubahan dalam status pembayaran rakan niaga dalam kumpulan dan perubahan dalam keputusan operasi rakan niaga.

Maklumat makroekonomi (seperti kadar faedah pasaran atau kadar pertumbuhan) dimasukkan sebagai sebahagian daripada model penarafan dalaman.

Tanpa mengira analisis di atas, peningkatan risiko kredit yang ketara diandaikan jika penghutang telah melampaui tempoh 30 hari dalam membuat pembayaran berkontrak.

Definisi aset kewangan yang mungkir dan kredit terjejas

Kumpulan mentakrifkan instrumen kewangan sebagai mungkir, yang sejajar dengan definisi kredit terjejas, apabila ia memenuhi satu atau lebih kriteria berikut:

Kriteria kuantitatif:

Kumpulan mentakrifkan sesebuah aset kewangan sebagai mungkir jika rakan niaga gagal membuat pembayaran berkontrak dalam tempoh 90 hari dari tarikh pembayaran.

Kriteria kualitatif:

Penghutang memenuhi kriteria tidak mungkin membayar, yang menunjukkan bahawa penghutang berada dalam kesulitan kewangan yang ketara. Kumpulan mempertimbangkan contoh-contoh berikut:

- penghutang melanggar perjanjian kewangan
- konsesi telah dibuat oleh pemberi pinjaman yang berkaitan dengan kesulitan kewangan penghutang
- penghutang berkemungkinan akan mengalami kebangkrapan atau penyusunan semula kewangan lain
- penghutang tidak mampu membuat pembayaran

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.10 Rosotnilai aset (sambungan)

2.10.1 Aset kewangan (sambungan)

Definisi aset kewangan yang mungkir dan kredit terjejas (sambungan)

Bagi tujuan pengukuran ECL, aset gadai janji/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam telah dikelompokkan berdasarkan ciri risiko kredit yang sama dan bilangan hari lampau tempohnya. Aset gadai janji/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli/aset sewa beli Islam sebahagian besarnya mempunyai ciri risiko yang sama dan oleh itu, Kumpulan membuat kesimpulan bahawa aset-aset ini akan dinilai secara kolektif.

Aset kewangan pada FVOCI, aset kewangan pada kos terlunas, jumlah terhutang daripada rakan niaga, Aset kewangan pada FVOCI, aset kewangan pada kos terlunas, jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, kontrak jaminan kewangan dan instrumen hutang yang mungkir atau kredit terjejas akan dinilai secara individu.

2.10.2 Aset bukan kewangan

Aset yang mempunyai jangka hayat berguna yang tidak terbatas tidak tertakluk pada pelunasan dan diuji setiap tahun untuk rosotnilai. Aset yang tertakluk pada susut nilai atau pelunasan disemak semula untuk rosotnilai apabila peristiwa atau perubahan keadaan menunjukkan bahawa jumlah bawaan mungkin tidak dapat dipulihkan. Kerugian rosotnilai diiktiraf bagi nilai yang mana jumlah bawaan aset melebihi jumlah boleh pulih. Jumlah boleh pulih ialah nilai yang lebih tinggi bagi nilai saksama aset ditolak kos untuk menjual dan nilai aset yang digunakan. Kerugian rosotnilai diiktiraf kepada penyata pendapatan, melainkan jika ia membalikkan penilaian semula sebelumnya apabila ia diiktiraf kepada lebih penilaian semula. Apa-apa peningkatan seterusnya dalam Jumlah boleh pulih diiktiraf dalam penyata pendapatan.

2.11 Hapus kira

Kumpulan menghapus kira aset kewangan secara keseluruhan atau sebahagian, apabila semua usaha pemulihan yang boleh dilaksanakan telah diambil dan telah membuat kesimpulan bahawa tiada jangkaan pemulihan yang munasabah. Penilaian tiada jangkaan pemulihan yang munasabah dibuat berdasarkan ketiadaan sumber pendapatan atau aset penghutang untuk menjana aliran tunai masa depan yang mencukupi untuk membayar balik jumlah terhutang. Kerugian rosotnilai dibentangkan sebagai kerugian rosotnilai bersih dalam keuntungan operasi. Pemulihan selanjutnya bagi jumlah yang dihapus kira sebelum ini akan menyebabkan keuntungan rosotnilai yang dikreditkan pada butiran yang sama.

2.12 Liabiliti kewangan

Liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas melainkan ia adalah liabiliti kewangan yang dipegang untuk dagangan atau ditetapkan pada FVTPL. Liabiliti kewangan diiktiraf pada nilai saksama campur kos urus niaga dan dinyahiktiraf apabila diselesaikan.

(a) Liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian

Kategori ini merangkumi dua subkategori: liabiliti kewangan sebagai pegangan untuk dagangan, dan liabiliti kewangan yang ditentukan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian selepas pengiktirafan awal. Liabiliti kewangan dikelaskan sebagai dipegang untuk dagangan jika ia diperolehi atau ditanggung terutamanya untuk tujuan menjual atau membeli semula dalam masa terdekat atau jika ia adalah sebahagian daripada portfolio instrumen kewangan yang dikenal pasti yang diuruskan bersama dan mempunyai bukti corak sebenar pengambilan untung jangka pendek terkini. Derivatif dikategorikan sebagai dipegang untuk dagangan melainkan ditetapkan sebagai lindung nilai. Rujuk dasar perakaunan Nota 2.20 berkenaan perakaunan lindung nilai.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.12 Liabiliti kewangan (sambungan)

(b) Pinjaman yang diukur pada kos terlunas

Pinjaman pada mulanya diiktiraf pada nilai saksama, setelah ditolak kos urus niaga yang bertanggung. Pinjaman kemudiannya dibawa pada kos terlunas, apa-apa perbezaan antara jumlah awal yang diiktiraf dengan nilai penebusan diiktiraf dalam penyata pendapatan sepanjang tempoh pinjaman menggunakan kaedah faedah berkesan. Semua kos pinjaman lain diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam tempoh ia ditanggung.

Pinjaman yang diukur pada kos terlunas ialah pinjaman jangka pendek, bon dan nota pembawa tidak bercagar dan Sukuk.

Termasuk dalam pinjaman jangka pendek ialah kewajipan ke atas sekuriti yang dijual di bawah perjanjian pembelian semula yang telah dijual oleh Kumpulan daripada portfolionya, dengan komitmen untuk membeli semula pada tarikh masa depan.

(c) Liabiliti kewangan lain yang diukur pada kos terlunas

Liabiliti kewangan lain pada mulanya diiktiraf pada nilai saksama ditambah dengan kos urus niaga. Selepas itu, liabiliti kewangan lain diukur semula pada kos terlunas menggunakan kadar faedah berkesan. Liabiliti kewangan lain yang diukur pada kos terlunas ialah pendapatan yuran jaminan tertunda, pendapatan yuran Wakalah tertunda dan liabiliti lain.

2.13 Pengiktirafan pendapatan bagi aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam

Pendapatan faedah untuk aset konvensional dan pendapatan untung daripada aset Islam diiktiraf menggunakan kaedah kadar faedah/keuntungan berkesan. Pertambahan diskaun diiktiraf menggunakan kaedah kadar hasil berkesan.

2.14 Pengiktirafan pendapatan bagi yuran Jaminan dan Wakalah

Pendapatan yuran Jaminan dan yuran Wakalah di bawah SRP diiktiraf sebagai pendapatan berdasarkan kaedah baki berkurangan apabila yuran diterima sepenuhnya.

Pendapatan yuran Jaminan dan yuran Wakalah di bawah SPB diiktiraf sebagai pendapatan berdasarkan kaedah garis lurus apabila yuran diterima sepenuhnya setiap tahun.

2.15 Premium dan diskaun ke atas bon dan nota pembawa tidak bercagar/Sukuk

Premium ke atas bon dan nota pembawa tidak bercagar/Sukuk merupakan lebihan harga terbitan daripada nilai penebusan bon dan nota pembawa/Sukuk tersebut yang ditambah nilai ke dalam penyata pendapatan mengikut jangka hayat bon dan nota pembawa/Sukuk tersebut berasaskan kadar hasil berkesan. Apabila nilai penebusan melebihi harga terbitan bon dan nota pembawa/Sukuk berkenaan, perbezaannya yang merupakan diskaun, dilunaskan kepada penyata pendapatan mengikut jangka hayat bon dan nota pembawa/Sukuk tersebut berasaskan kadar hasil berkesan.

2.16 Cukai semasa dan tertunda

Perbelanjaan cukai semasa ialah cukai pada kadar semasa berdasarkan keuntungan kena cukai yang diperolehi pada tahun kewangan.

Cukai tertunda diperuntukkan sepenuhnya, menggunakan kaedah liabiliti, atas perbezaan sementara yang timbul di antara asas cukai aset dan liabiliti serta jumlah bawaannya dalam penyata kewangan.

Liabiliti cukai tertunda diiktiraf bagi semua perbezaan sementara boleh dicukai dan aset tertunda diiktiraf hingga ke tahap terdapat kemungkinan bahawa untung boleh cukai masa depan akan tersedia dan perbezaan sementara boleh kurang atau kerugian cukai tidak diguna boleh digunakan.

Cukai tertunda ditentukan menggunakan kadar cukai (dan undang-undang cukai) yang telah digubal atau sebahagian besarnya digubal menjelang tarikh penyata kedudukan kewangan dan dijangka akan diguna pakai apabila aset cukai tertunda yang berkaitan direalisasikan atau liabiliti cukai tertunda diselesaikan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.17 Tunai dan kesetaraan tunai

Bagi tujuan penyata aliran tunai, tunai dan kesetaraan tunai merangkumi wang tunai serta baki dan deposit dalam bank yang sedia ditukar kepada jumlah tunai yang diketahui yang tertakluk pada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

2.18 Pengimbangan instrumen kewangan

Aset dan liabiliti kewangan diimbangi dan jumlah bersihnya dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan di sisi undang-undang untuk mengimbangi jumlah yang diiktiraf dan apabila terdapat hasrat untuk menyelesaikannya pada asas bersih, atau merealisasikan aset serta menyelesaikan liabiliti aset tersebut secara serentak. Hak yang boleh dikuatkuasakan di sisi undang-undang ini tidak boleh bergantung pada peristiwa masa depan dan hendaklah boleh dikuatkuasakan dalam perjalanan biasa perniagaan dan sekiranya berlaku kemungkiran, insolvensi atau kebangkrapan.

2.19 Laporan bersegi

Segmen operasi dilaporkan dalam bentuk yang konsisten dengan pelaporan dalaman yang digunakan oleh ketua operasi yang membuat keputusan. Ketua operasi yang membuat keputusan ialah individu atau kumpulan yang mengagihkan sumber dan menilai prestasi segmen operasi Kumpulan. Kumpulan telah menetapkan Ketua Pegawai Eksekutif sebuah anak syarikat, iaitu Cagamas Berhad, sebagai ketua pembuat keputusan operasi.

2.20 Instrumen kewangan derivatif dan perakaunan lindung nilai

Instrumen kewangan derivatif merangkumi swap kadar faedah (*Interest Rate Swap*, IRS), swap kadar untung Islam (*Islamic Profit Rate Swap*, IPRS), swap mata wang bersilang (*Cross Currency Swap*, CCS) dan swap mata wang bersilang Islam (*Islamic Cross Currency Swap*, ICCS). Instrumen kewangan derivatif digunakan oleh Kumpulan dan Syarikat bagi melindungi nilai terbitan bon/Sukuk daripada kemungkinan pergerakan dalam kadar faedah, kadar untung atau kadar pertukaran mata wang asing. Butiran lanjut tentang instrumen kewangan derivatif dinyatakan dalam Nota 10 kepada penyata kewangan.

Nilai saksama instrumen kewangan derivatif diiktiraf pada peringkat awal penyata kedudukan kewangan, dan perubahan nilai saksama berikutnya yang terhasil akibat perubahan kadar faedah pasaran, kadar untung atau kadar pertukaran mata wang asing direkodkan sebagai aset derivatif (memuaskan) atau liabiliti derivatif (tidak memuaskan).

Bagi derivatif yang tidak ditetapkan sebagai instrumen lindung nilai, kerugian dan keuntungan daripada perubahan dalam nilai saksama diambil kira dalam penyata pendapatan.

Bagi derivatif yang ditetapkan sebagai instrumen lindung nilai, kaedah untuk mengiktiraf keuntungan atau kerugian nilai saksama bergantung pada jenis lindung nilai.

Kumpulan mendokumenkan pada permulaan hubungan lindung nilai, hubungan ekonomi antara instrumen lindung nilai dan item dilindung nilai, termasuk sama ada perubahan dalam aliran tunai instrumen lindung nilai dijangka mengimbangi perubahan dalam aliran tunai item dilindung nilai. Kumpulan juga mendokumenkan objektif dan strategi pengurusan risiko mereka untuk urus niaga lindung nilai dan penilaiannya, pada permulaan lindung nilai dan secara berterusan, sama ada derivatif itu sangat berkesan dalam mengimbangi perubahan dalam nilai saksama atau aliran tunai item yang dilindung nilai.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.20 Instrumen kewangan derivatif dan perakaunan lindung nilai *(sambungan)*

Lindung nilai aliran tunai

Bahagian perubahan yang berkesan dalam nilai saksama bagi derivatif yang telah ditetapkan dan berkecualan sebagai pelindung nilai bagi aliran tunai masa depan diiktiraf secara langsung dalam rizab lindung nilai aliran tunai, dan dimasukkan ke dalam penyata pendapatan dalam tempoh apabila item yang dilindung nilai memberi kesan kepada untung atau rugi. Bahagian untung atau rugi yang tidak berkesan diiktiraf serta-merta dalam penyata pendapatan di bawah “pendapatan/(perbelanjaan) bukan faedah”.

Jumlah terkumpul dalam ekuiti dikelaskan semula kepada penyata pendapatan dalam tempoh apabila item yang dilindung nilai memberi kesan kepada untung atau rugi. Untung atau rugi yang berkaitan dengan bahagian berkesan swap kadar faedah yang melindungi nilai pinjaman kadar berubah diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam butiran “pendapatan/(perbelanjaan) bukan faedah” pada tempoh yang sama dengan perbelanjaan faedah ke atas pinjaman yang dilindung nilai.

Apabila instrumen lindung nilai tamat tempoh atau dijual, atau apabila lindung nilai tidak lagi memenuhi kriteria untuk perakaunan lindung nilai, perakaunan bagi apa-apa untung atau rugi tertunda yang terkumpul akan bergantung pada sifat dasar urus niaga dilindung nilai. Bagi lindung nilai aliran tunai yang mengakibatkan pengiktirafan aset bukan kewangan, jumlah terkumpul dalam ekuiti hendaklah dimasukkan ke dalam kos awal aset. Untuk lindung nilai aliran tunai yang lain, jumlah terkumpul dalam ekuiti dikelaskan semula kepada penyata pendapatan dalam tempoh yang sama apabila aliran tunai lindung nilai mempengaruhi penyata pendapatan. Apabila aliran tunai masa depan yang dilindung nilai atau urus niaga ramalan tidak lagi dijangka berlaku, untung atau rugi terkumpul dan kos yang dilaporkan dalam ekuiti akan dikelaskan semula kepada penyata pendapatan di bawah “pendapatan/(perbelanjaan) bukan faedah” dengan serta-merta.

2.21 Peruntukan

Peruntukan diiktiraf apabila Kumpulan dan Syarikat mempunyai tanggungjawab undang-undang semasa atau kewajipan konstruktif akibat daripada peristiwa lampau, apabila terdapat kemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi diperlukan untuk menyelesaikan kewajipan tersebut, dan apabila anggaran yang dipercayai dapat dibuat terhadap jumlah tersebut. Apabila Kumpulan dan Syarikat menjangkakan peruntukan akan dibayar balik (contohnya, di bawah kontrak insurans), pembayaran balik diiktiraf sebagai aset berasingan tetapi hanya apabila pembayaran balik adalah hampir pasti. Peruntukan tidak diiktiraf untuk kerugian operasi masa depan.

Apabila terdapat beberapa kewajipan yang serupa, kemungkinan bahawa aliran keluar akan diperlukan dalam penyelesaian ditentukan dengan mempertimbangkan kelas tanggungan secara keseluruhan. Peruntukan diiktiraf walaupun jika kemungkinan aliran keluar bagi mana-mana item yang termasuk dalam kelas tanggungan yang sama adalah kecil.

Peruntukan diukur sebagai nilai semasa bagi perbelanjaan yang dijangka akan diperlukan untuk menyelesaikan kewajipan dengan menggunakan kadar sebelum cukai yang mencerminkan penilaian pasaran semasa bagi nilai masa wang dan risiko yang khusus bagi kewajipan tersebut. Peningkatan peruntukan yang disebabkan oleh perjalanan masa diiktiraf sebagai perbelanjaan faedah.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.22 Zakat

Kumpulan mengiktiraf kewajipannya dalam membayar zakat perniagaan. Zakat untuk tahun semasa diiktiraf apabila Kumpulan mempunyai kewajipan zakat semasa hasil daripada taksiran zakat. Jumlah perbelanjaan zakat hendaklah ditaksir apabila Kumpulan telah beroperasi sekurang-kurangnya selama 12 bulan, iaitu jangka masa yang dikenali sebagai haul.

Kadar zakat yang telah digubal atau sebahagian besarnya digubal pada tarikh penyata kedudukan kewangan digunakan untuk menentukan perbelanjaan zakat. Kadar zakat ke atas perniagaan untuk tahun kewangan ini adalah sebanyak 2.5% (2022: 2.5%) daripada asas zakat.

Asas zakat Kumpulan ini ditentukan berdasarkan kaedah kadar pertumbuhan yang diselaraskan. Kaedah ini mengira asas zakat sebagai ekuiti pemilik dan liabiliti jangka panjang, ditolak untuk harta, loji dan kelengkapan serta aset bukan semasa, dan diselaraskan untuk item yang tidak memenuhi syarat-syarat untuk aset dan liabiliti zakat seperti yang ditentukan oleh pihak berkuasa zakat yang berkenaan.

Jumlah zakat yang ditaksir diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tahun kewangan ia ditanggung.

2.23 Manfaat pekerja

(a) *Manfaat pekerja jangka pendek*

Upah, gaji, cuti tahunan berbayar, bonus dan manfaat bukan kewangan terakru pada tahun kewangan apabila perkhidmatan berkaitan diberikan oleh pekerja Kumpulan.

(b) *Pelan caruman wajib*

Kumpulan mencarum kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), iaitu pelan caruman wajib negara. Caruman kepada KWSP diambil kira dalam penyata pendapatan pada tahun kewangan yang berkaitan. Apabila caruman dibuat, Kumpulan tidak lagi mempunyai kewajipan pembayaran pada masa depan. Bayaran caruman terdahulu diiktiraf sebagai aset sehingga bayaran balik tunai atau pengurangan dalam pembayaran pada masa depan tersedia.

2.24 Aset tak ketara

(a) *Perisian komputer*

Perisian komputer dan lesen perisian komputer yang diperoleh dipermodalkan berdasarkan kos yang bertanggung untuk memperoleh dan menggunakan perisian tertentu.

Kos yang berkaitan dengan pembangunan atau penyelenggaraan program perisian komputer diiktiraf apabila kos tersebut bertanggung. Kos yang berkaitan secara langsung dengan produk perisian yang dapat dikenal pasti serta unik yang dikawal oleh Kumpulan, dan mungkin akan menjana manfaat ekonomi yang melebihi kos bagi tempoh lebih dari satu tahun, diiktiraf sebagai aset tak ketara. Kos tersebut termasuklah kos pekerja yang bertanggung hasil daripada pembangunan perisian dan suatu bahagian yang sesuai bagi overhead yang berkaitan.

Perisian komputer dan lesen perisian komputer akan dilunaskan berdasarkan tempoh anggaran hayat bergunanya selama tiga hingga sepuluh tahun.

(b) *Hak perkhidmatan kepada yuran pentadbir urus niaga dan pentadbir*

Hak perkhidmatan kepada yuran pentadbir urus niaga dan pentadbir (Hak Perkhidmatan) merupakan hak terjamin untuk menerima manfaat ekonomi yang dijangkakan pada masa depan melalui yuran pentadbir urus niaga dan pentadbir untuk terbitan Sekuriti Bersandarkan Gadai Janji Kediaman (*Residential Mortgage-Backed Securities*, RMBS) dan Sekuriti Bersandarkan Gadai Janji Kediaman Islam (*Islamic Residential Mortgage-Backed Securities*, IRMBS).

Hak perkhidmatan diiktiraf sebagai aset tak ketara pada kos dan dilunaskan menggunakan kaedah garis lurus ke atas tempoh RMBS dan IRMBS.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.24 Aset tak ketara (sambungan)

Hak kepada perisian komputer dan perkhidmatan diuji setiap tahun untuk apa-apa tanda rosotnilai. Jika wujud tanda sedemikian, analisis akan dibuat untuk menilai sama ada jumlah bawaan aset tersebut boleh dipulihkan sepenuhnya. Penurunan nilai dibuat jika jumlah bawaan melebihi jumlah boleh pulih. Hak kepada perisian komputer dan perkhidmatan dibawa pada kos ditolak pelunasan terkumpul dan kerugian rosotnilai terkumpul. Sila rujuk dasar perakaunan tentang rosotnilai aset bukan kewangan dalam Nota 2.10.2 kepada penyata kewangan.

2.25 RMBS dan IRMBS

RMBS dan IRMBS diterbitkan oleh Kumpulan untuk membiayai pembelian aset gadai janji dan aset gadai janji Islam daripada LPPSA. Pada tarikh penyata kedudukan kewangan, RMBS dan IRMBS dinyatakan pada kos terlunas.

Perbelanjaan faedah ke atas RMBS dan untung yang boleh dibayar kepada IRMBS diiktiraf menggunakan kaedah kadar hasil berkesan.

2.26 Modal syer

(a) *Pengelasan*

Syer biasa dan syer keutamaan boleh tebus (*Redeemable Preference Shares, RPS*) dikelaskan sebagai ekuiti. Syer lain dikelaskan sebagai ekuiti dan/atau liabiliti mengikut asas ekonomi instrumen berkaitan.

Pengagihan kepada para pemegang instrumen kewangan yang dikelaskan sebagai instrumen ekuiti diambil kira terus kepada ekuiti.

(b) *Dividen kepada para pemegang syer Kumpulan dan Syarikat*

Dividen ke atas syer biasa dan RPS diiktiraf sebagai liabiliti apabila diisytiharkan sebelum tarikh penyata kedudukan kewangan. Dividen yang dicadangkan atau diisytiharkan selepas tarikh penyata kedudukan kewangan, tetapi sebelum penyata kewangan diluluskan untuk diterbitkan, tidak diiktiraf sebagai liabiliti pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Dividen akan diambil kira sebagai liabiliti apabila dividen tersebut perlu dibayar.

2.27 Terjemahan mata wang

(a) *Mata wang fungsian dan pembentangan*

Item yang dimasukkan ke dalam penyata kewangan entiti Kumpulan diukur menggunakan mata wang bagi persekitaran ekonomi utama tempat entiti tersebut beroperasi (*functional currency, mata wang fungsian*).

Penyata kewangan dibentangkan dalam Ringgit Malaysia, yang merupakan mata wang fungsian dan pembentangan bagi Syarikat.

(b) *Urus niaga dan baki mata wang asing*

Urus niaga mata wang asing diterjemah kepada mata wang fungsian menggunakan kadar pertukaran semasa tarikh urus niaga. Keuntungan atau kerugian pertukaran asing yang terhasil daripada penyelesaian urus niaga tersebut dan daripada terjemahan kadar pertukaran akhir tahun bagi aset dan liabiliti monetari dalam mata wang asing diiktiraf dalam penyata pendapatan, kecuali apabila ditunda dalam ekuiti sebagai lindung nilai aliran tunai yang layak dan lindung nilai pelaburan bersih yang layak.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.28 Liabiliti luar jangka dan aset luar jangka

Kumpulan tidak mengiktiraf liabiliti luar jangka tetapi melaporkan kewujudannya dalam penyata kewangan. Liabiliti luar jangka ialah kewajipan yang berkemungkinan timbul daripada peristiwa lampau yang kewujudannya akan disahkan apabila berlaku atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa pada masa depan yang tidak pasti di luar kawalan Kumpulan atau kewajipan semasa yang tidak diiktiraf kerana tiada kemungkinan bahawa aliran keluar sumber akan diperlukan untuk menyelesaikan kewajipan tersebut. Liabiliti luar jangka turut timbul dalam kes yang jarang sekali berlaku apabila terdapat liabiliti yang tidak boleh diiktiraf kerana tidak dapat diukur dengan tepat.

Kumpulan tidak mengiktiraf aset luar jangka tetapi melaporkan kewujudannya apabila terdapat kemungkinan aliran masuk manfaat ekonomi, biarpun tidak pasti. Aset luar jangka ialah aset yang berkemungkinan timbul daripada peristiwa lalu yang kewujudannya akan disahkan apabila berlaku atau tidak berlakunya satu atau lebih daripada satu peristiwa masa depan yang tidak pasti di luar kawalan Kumpulan.

2.29 Yuran pembiayaan tertunda

Yuran pembiayaan tertunda terdiri daripada perbelanjaan yang ditanggung berhubung dengan penerbitan bon dan nota pembawa tidak bercagar/Sukuk. Selepas penerbitan bon dan nota pembawa tidak bercagar/Sukuk, yuran pembiayaan tertunda akan ditolak daripada jumlah bawaan bagi bon dan nota pembawa tidak bercagar/Sukuk dan dilunaskan menggunakan kaedah kadar faedah/keuntungan berkesan.

2.30 Kontrak jaminan kewangan

Kontrak jaminan kewangan ialah kontrak yang memerlukan Kumpulan membuat pembayaran tertentu sebagai ganti rugi kepada pemegang bagi kerugian yang ditanggung akibat kegagalan seseorang penghutang untuk membuat pembayaran pada tarikh perlu bayar, mengikut syarat-syarat sesebuah instrumen hutang.

Kontrak jaminan kewangan diiktiraf sebagai liabiliti kewangan pada masa jaminan dikeluarkan. Liabiliti pada awalnya diukur pada nilai saksama.

Nilai saksama kontrak jaminan ditentukan sebagai nilai semasa perbezaan aliran tunai bersih antara pembayaran berkontrak di bawah instrumen hutang dan bayaran yang diperlukan tanpa jaminan, atau anggaran jumlah yang perlu dibayar kepada pihak ketiga untuk mengambil alih kewajipan tersebut.

Kontrak jaminan kewangan kemudiannya diukur pada nilai yang lebih tinggi antara jumlah yang ditentukan mengikut model kerugian kredit yang dijangka di bawah MFRS 9 'Instrumen Kewangan' (*Financial instruments*) dan jumlah pengiktirafan awal setelah ditolak jumlah pendapatan kumulatif yang diiktiraf selaras dengan prinsip MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan' (*Revenue from Contracts with Customers*), mengikut kesesuaian.

2.31 Pajakan

Pajakan diiktiraf sebagai aset dengan hak penggunaan (*right-of-use*, ROU) dan liabiliti yang sepadan pada tarikh aset pajakan tersedia untuk digunakan oleh Kumpulan (iaitu tarikh permulaan).

Kontrak mungkin mengandungi komponen pajakan dan bukan pajakan. Kumpulan memperuntukkan pertimbangan dalam kontrak kepada komponen pajakan dan bukan pajakan berdasarkan harga tersendiri relatifnya. Walau bagaimanapun, bagi pajakan hartanah yang Kumpulan ialah pemajak, pihaknya telah memilih cara praktikal yang diperuntukkan dalam MFRS 16 untuk tidak memisahkan komponen pajakan dan bukan pajakan. Kedua-dua komponen tersebut dianggap sebagai komponen pajakan tunggal dan pembayaran untuk kedua-dua komponen tersebut termasuk dalam pengukuran liabiliti pajakan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.31 Pajak (sambungan)

Tempoh pajak

Dalam menentukan tempoh pajak, Kumpulan mengambil kira semua fakta dan keadaan yang mewujudkan insentif ekonomi untuk melaksanakan pilihan lanjutan, atau tidak melaksanakan pilihan penamatan. Pilihan lanjutan (atau tempoh selepas pilihan penamatan) hanya dimasukkan ke dalam tempoh pajak jika pajak itu secara munasabah perlu dilanjutkan (atau tidak ditamatkan).

Kumpulan menilai semula tempoh pajak apabila berlakunya peristiwa penting atau perubahan dalam keadaan yang berada di bawah kawalan Kumpulan dan mempengaruhi sama ada Kumpulan secara munasabah pasti melaksanakan pilihan yang tidak dimasukkan sebelum itu ke dalam penentuan tempoh pajak, atau tidak menjalankan pilihan yang telah dimasukkan ke dalam penentuan tempoh pajak. Semakan semula tempoh pajak akan menyebabkan pengukuran semula liabiliti pajak.

Aset ROU

Aset ROU pada mulanya diukur pada kos yang terdiri daripada berikut:

- Jumlah pengukuran awal liabiliti pajak;
- Apa-apa pembayaran pajak yang dibuat pada atau sebelum tarikh permulaan ditolak apa-apa insentif pajak yang diterima;
- Apa-apa kos langsung awal; dan
- Kos pelupusan atau pemulihan.

Aset ROU yang bukan hartanah pelaburan kemudiannya diukur pada kos, ditolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai (jika ada). Aset ROU secara amnya disusut nilai ke atas hayat berguna aset dan tempoh pajak berdasarkan kaedah garis lurus. Jika Kumpulan secara munasabah pasti akan menguatkuasakan apa-apa opsyen pembelian, aset ROU akan disusut nilai ke atas hayat berguna aset. Di samping itu, aset ROU akan diselaraskan untuk pengukuran semula liabiliti pajak tertentu. Aset ROU dibentangkan sebagai butiran berasingan dalam penyata kedudukan kewangan.

Liabiliti pajak

Liabiliti pajak pada awalnya diukur pada nilai semasa pembayaran pajak yang tidak dibayar pada tarikh tersebut. Bayaran pajak termasuk yang berikut:

- Bayaran tetap (termasuk pembayaran tetap dalam bentuk), tolak apa-apa insentif pajak yang belum diterima
- Bayaran pajak boleh ubah yang berdasarkan indeks atau kadar, pada awalnya diukur menggunakan indeks atau kadar itu pada tarikh permulaan;
- Jumlah yang dijangka akan dibayar oleh Kumpulan di bawah jaminan nilai sisa;
- Harga pelaksanaan opsyen pembelian jika Kumpulan secara munasabah pasti melaksanakan opsyen tersebut; dan
- Bayaran penalti kerana menamatkan pajak, jika tempoh pajak mencerminkan pelaksanaan opsyen tersebut oleh Kumpulan.

Bayaran pajak didiskaun menggunakan kadar faedah tersirat dalam pajak. Jika kadar itu tidak dapat ditentukan dengan mudah, yang biasanya berlaku untuk pajak dalam Kumpulan, pinjaman tambahan pemajak akan digunakan. Ini ialah kadar yang perlu dibayar oleh pemajak individu untuk meminjam dana yang diperlukan untuk mendapatkan aset yang sama nilai dengan aset ROU dalam persekitaran ekonomi yang serupa dengan tempoh, cagar dan syarat yang sama.

Bayaran pajak diperuntukkan antara prinsipal dan kos pembiayaan. Kos pembiayaan dicajkan kepada penyata pendapatan sepanjang tempoh pajak untuk menghasilkan kadar faedah berkala yang berterusan ke atas baki liabiliti untuk setiap tempoh.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

2 RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN KETARA (SAMBUNGAN)

2.31 Pajakan (sambungan)

Liabiliti pajakan (sambungan)

Bayaran pajakan boleh ubah yang bergantung pada jualan diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam tempoh apabila keadaan yang mencetuskan pembayaran tersebut berlaku.

Kumpulan membentangkan liabiliti pajakan sebagai butiran berasingan dalam penyata kedudukan kewangan. Perbelanjaan faedah ke atas liabiliti pajakan dibentangkan dalam perbelanjaan bukan faedah dalam penyata pendapatan.

Pengukuran semula liabiliti pajakan

Kumpulan juga terdedah kepada kemungkinan peningkatan pembayaran pajakan berubah pada masa depan yang bergantung pada indeks atau kadar, yang tidak termasuk dalam liabiliti pajakan sehingga ia berkuat kuasa. Apabila pelarasan untuk memajak pembayaran berdasarkan indeks atau kadar berkuat kuasa, liabiliti pajakan diukur semula dan diselaraskan terhadap aset ROU.

Pajakan jangka pendek dan pajakan aset bernilai rendah

Pajakan jangka pendek ialah pajakan dengan tempoh pajakan selama 12 bulan atau kurang. Aset bernilai rendah terdiri daripada peralatan IT dan barangan perabot pejabat kecil. Pembayaran yang dikaitkan dengan pajakan peralatan dan kenderaan jangka pendek dan semua pajakan aset bernilai rendah diiktiraf berdasarkan kaedah garis lurus sebagai perbelanjaan dalam penyata pendapatan.

3 ANGGARAN DAN ANDAIAN PERAKAUNAN YANG KRITIKAL

Penyediaan penyata kewangan yang mematuhi MFRS dan IFRS memerlukan pihak pengurusan menggunakan anggaran perakaunan kritikal tertentu dan membuat pertimbangan dalam proses mengguna pakai dasar perakaunan Kumpulan.

Anggaran dan pertimbangan dinilai secara berterusan dan dibuat berdasarkan sejarah pengalaman serta faktor lain, termasuk jangkaan peristiwa pada masa depan yang dipercayai munasabah di bawah keadaan tertentu. Mengikut definisi, anggaran perakaunan yang terhasil jarang menyamai hasil sebenar. Anggaran dan andaian yang mempunyai risiko besar untuk menyebabkan pelarasan ketara kepada jumlah bawaan bagi aset dan liabiliti dalam tahun kewangan berikutnya dijelaskan di bawah.

(a) *Rosotnilai aset gadai janji dan aset sewa beli (Nota 12, 13, 14 dan 45)*

Kumpulan membuat peruntukan bagi kerugian aset gadai janji dan aset sewa beli berdasarkan penilaian kebolehpulihan. Walaupun pertimbangan pihak pengurusan adalah berpandukan keperluan MFRS 9, pihak pengurusan juga membuat pertimbangan tentang masa depan serta faktor-faktor utama lain yang berkaitan dengan pemuliharaan aset. Antara faktor yang dipertimbangkan ialah nilai bersih boleh direalisasikan bagi nilai cagaran yang mendasari serta keupayaan untuk menjana aliran tunai yang mencukupi bagi membayar aset tersebut.

Dua senario ekonomi yang menggunakan wajaran kebarangkalian berbeza telah diguna pakai pada ECL:

- Kes asas – berdasarkan tinjauan atau ramalan ekonomi semasa
- Kes negatif – berdasarkan tinjauan atau ramalan ekonomi yang pesimis atau negatif

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

3 ANGGARAN DAN ANDAIAN PERAKAUNAN YANG KRITIKAL (SAMBUNGAN)

(b) *Pertambahan diskaun ke atas aset gadai janji dan aset sewa beli (Nota 12, 13, 14)*

Andaian digunakan untuk menganggarkan unjuran aliran tunai baki prinsipal tertunggak bagi aset gadai janji dan aset sewa beli aset yang diperolehi Kumpulan bagi tujuan menentukan pertambahan diskaun. Anggaran ditentukan berdasarkan trend sejarah pembayaran balik dan penebusan oleh peminjam aset gadai janji dan aset sewa beli. Perubahan dalam andaian ini boleh memberi kesan terhadap jumlah yang diiktiraf sebagai pertambahan diskaun.

(c) *Rosotnilai daripada pendedahan jaminan dan pendedahan Wakalah (Nota 22)*

Dalam menentukan ECL, pertimbangan pengurusan diterapkan, menggunakan maklumat objektif, munasabah dan dapat disokong tentang keadaan ekonomi semasa dan ramalan. Pemboleh ubah makroekonomi yang digunakan dalam pelbagai senario (iaitu asas, penurunan dan kenaikan), termasuk (tetapi tidak terhad kepada) kadar pertumbuhan keluaran dalam negara kasar (KDNK), kadar pengangguran, indeks harga pengguna dan indeks harga perumahan sebenar.

ECL berlawanan kebarangkalian ialah hasil gabungan setelah mempertimbangkan beberapa senario yang digunakan terhadap pendedahan jaminan dan pendedahan Wakalah Kumpulan.

4 OBJEKTIF DAN DASAR PENGURUSAN RISIKO

Pengurusan risiko merupakan bahagian penting perniagaan dan operasi Kumpulan. Ia merangkumi pengenalanpastian, pengukuran, analisis, kawalan, pemantauan dan pelaporan risiko yang meliputi seluruh perusahaan.

Pada tahun-tahun kebelakangan ini, Kumpulan telah mempertingkatkan kawalan utama untuk memastikan keberkesanan pengurusan risiko dan kebebasannya daripada aktiviti pengambilan risiko.

Kumpulan akan terus membangunkan sumber manusianya, mengkaji semula proses sedia ada dan memperkenalkan pendekatan baharu yang selaras dengan amalan pengurusan risiko terbaik. Matlamat strategik Kumpulan adalah untuk mewujudkan kesedaran risiko yang tinggi dalam kalangan kakitangan barisan hadapan dan belakang tabir, yang mana risiko diurus secara sistematik dan tahap pengambilan risiko diselaraskan dengan tahap kesanggupan menerima risiko serta keperluan ganjaran risiko yang ditetapkan oleh Lembaga Pengarah.

4.1 Struktur pengurusan risiko

Lembaga Pengarah bertanggungjawab secara muktamad terhadap pengurusan risiko yang berkaitan dengan operasi dan kegiatan Kumpulan. Lembaga Pengarah menetapkan tahap kesanggupan menerima risiko dan tahap toleransi yang konsisten dengan keseluruhan objektif perniagaan serta profil risiko yang diingini oleh Kumpulan. Lembaga Pengarah turut mengkaji dan meluluskan semua dasar pengurusan risiko dan pendedahan risiko yang penting.

Jawatankuasa Risiko Lembaga Pengarah membantu Lembaga Pengarah dengan memastikan supaya wujud pengawasan dan pembangunan strategi, dasar dan infrastruktur yang berkesan untuk menguruskan risiko Kumpulan.

Jawatankuasa Eksekutif Pengurusan bertanggungjawab terhadap pelaksanaan dasar yang telah ditetapkan oleh Lembaga Pengarah dengan memastikan terdapat tatacara operasi, kawalan dalaman dan sistem yang mencukupi serta berkesan untuk mengenal pasti, mengukur, menganalisis, mengawal, memantau dan melaporkan risiko-risiko, termasuk pematuhan terhadap undang-undang dan peraturan yang diguna pakai.

Bahagian Pengurusan Risiko dan Pematuhan adalah bebas daripada jabatan-jabatan lain yang terlibat dalam kegiatan pengambilan risiko. Bahagian ini bertanggungjawab untuk memantau dan melaporkan pendedahan risiko secara bebas kepada Jawatankuasa Risiko Lembaga Pengarah dan menyelaraskan pengurusan risiko yang meliputi seluruh perusahaan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

4 OBJEKTIF DAN DASAR PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

4.2 Pengurusan risiko kredit

Risiko kredit ialah kemungkinan bahawa seseorang peminjam atau pihak rakan niaga gagal memenuhi kewajipan kewangannya apabila perlu dijelaskan. Risiko kredit timbul dalam bentuk item kedudukan kewangan dalam penyata kewangan seperti pinjaman dan pelaburan, serta dalam bentuk item kedudukan kewangan di luar penyata kewangan seperti jaminan dan kegiatan lindung nilai perbendaharaan.

Kumpulan menguruskan risiko kreditnya dengan menapis para peminjam serta rakan niaga, menetapkan kriteria kelayakan yang ketat dan melaksanakan usaha wajar ke atas pinjaman dan pembiayaan yang akan dibeli. Had kredit ini dikaji semula secara berkala dan ditentukan berdasarkan kombinasi penarafan luar, penilaian kredit dalaman serta keperluan perniagaan. Semua pendedahan kredit dipantau secara kerap dan ketidakpatuhan dilaporkan secara bebas kepada pihak pengurusan, Jawatankuasa Risiko Lembaga Pengarah dan Lembaga Pengarah untuk penyelesaian segera.

Risiko kredit turut dikurangkan melalui aset-aset pendasar yang sebahagian besarnya terdiri daripada aset gadai janji, aset gadai janji Islam, aset sewa beli dan aset sewa beli Islam.

4.3 Pengurusan risiko pasaran

Risiko pasaran ialah potensi kerugian yang timbul daripada pergerakan harga dan kadar pasaran yang negatif. Pendedahan risiko pasaran terhad hanya kepada risiko kadar faedah/keuntungan dan kadar pertukaran asing kerana Kumpulan tidak terlibat dalam apa-apa kegiatan perdagangan ekuiti atau komoditi.

Kumpulan mengawal pendedahan risiko pasarnya dengan mengenakan had ambang dan mengikat kontrak lindung nilai derivatif. Had ambang ini ditetapkan berdasarkan tahap kesanggupan menerima risiko Kumpulan dan hubungan risiko-pulangannya. Had ini dikaji semula dan dipantau secara kerap. Kumpulan mempunyai sebuah Sistem Pengurusan Aset dan Liabiliti yang menyediakan peralatan seperti analisis jurang tempoh, analisis kepekaan faedah/keuntungan dan simulasi pendapatan di bawah pelbagai senario berbeza bagi memantau risiko kadar faedah/keuntungan.

Kumpulan juga menggunakan instrumen derivatif seperti swap kadar faedah, swap kadar untung, CCS dan ICCS untuk mengurus dan melindungi nilai pendedahan risiko pasaran terhadap perubahan kadar faedah, kadar keuntungan dan kadar pertukaran mata wang asing.

4.4 Pengurusan risiko kecairan

Risiko kecairan timbul apabila Kumpulan tidak mempunyai dana yang mencukupi untuk memenuhi kewajipan kewangannya apabila perlu dijelaskan.

Kumpulan mengurangkan risiko kecairannya dengan memadankan masa pembelian pinjaman dan pembiayaan dengan penerbitan bon atau Sukuk. Kumpulan merancang kedudukan aliran tunai dan memantau dengan teliti setiap urus niaga perniagaan untuk memastikan dana yang tersedia adalah mencukupi untuk memenuhi keperluan perniagaan pada setiap masa. Di samping itu, Kumpulan memperuntukkan kecairan rizab yang mencukupi untuk memenuhi apa-apa kekurangan aliran tunai yang tidak dijangka atau keadaan ekonomi pasaran kewangan yang buruk.

Proses pengurusan kecairan Kumpulan, seperti yang dilaksanakan dalam anak syarikat dan dipantau oleh jabatan yang berkaitan, meliputi:

- (a) Pengurusan aliran tunai yang tidak sepadan serta had jurang kecairan yang melibatkan penilaian terhadap semua aliran masuk tunai Kumpulan berbanding aliran keluar tunainya untuk mengenal pasti kemungkinan apa-apa kekurangan tunai bersih dan keupayaan Kumpulan untuk memenuhi kewajipan tunainya apabila perlu dijelaskan;
- (b) Pemadanan pembiayaan pembelian hutang dengan aliran tunai yang dijangka, tempoh serta jangka masa pembiayaan;
- (c) Pemantauan nisbah kecairan Kumpulan berbanding keperluan dalamannya; dan
- (d) Pengurusan tumpuan dan profil pembiayaan dengan mempelbagaikan sumber pembiayaan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

4 OBJEKTIF DAN DASAR PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

4.5 Pengurusan Risiko Operasi

Risiko operasi ialah potensi risiko kerugian yang disebabkan oleh kekurangan atau kegagalan proses, manusia dan sistem dalaman, atau akibat daripada peristiwa luar. Hal ini termasuk risiko reputasi berkaitan dengan amalan perniagaan atau gelagat pasaran oleh Kumpulan. Hal ini juga termasuk risiko kegagalan mematuhi undang-undang dan peraturan yang diguna pakai.

Pengurusan risiko operasi ialah keutamaan penting bagi Kumpulan. Bagi mengurangkan operasi risiko, Kumpulan telah membangunkan program operasi risiko dan kaedah penting yang membolehkan pengenpastian, pengukuran, pemantauan dan pelaporan risiko operasi sedia ada dan baru muncul.

Pengurusan harian bagi pendedahan risiko operasi dijalankan melalui pembangunan dan penyelenggaraan kawalan dan prosedur dalaman yang menyeluruh berasaskan pengasingan tugas, pemeriksaan bebas, pembahagian kawalan akses sistem dan proses pengesahan pelbagai peringkat. Proses pelaporan kejadian juga diwujudkan untuk mengenal pasti dan menganalisis penipuan dan kelemahan kawalan.

Penilaian risiko diri dan kawalan secara berkala diwujudkan supaya unit perniagaan dan sokongan boleh mengenal pasti risiko dan menilai keberkesanan kawalan pada peringkat awal. Pelan tindakan dirangka untuk isu-isu kawalan yang telah dikenal pasti.

Kumpulan mengurangkan kesan dan kemungkinan apa-apa gangguan luar jangka terhadap operasi perniagaannya melalui pelaksanaan kerangka dan dasar pengurusan kesinambungan perniagaan (*Business Continuity Management*, BCM), rancangan kesinambungan perniagaan dan latihan BCM secara berkala. Kumpulan juga telah mengenal pasti strategi pemulihan yang meliputi seluruh perusahaan untuk mempercepat pemulihan dan penyambungan semula perniagaan dan teknologi semasa peristiwa bencana.

5 TUNAI DAN DANA JANGKA PENDEK

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	625	5,150	17	18
Wang panggilan dan deposit dan penempatan matang dalam tempoh kurang daripada tiga bulan	185,775	262,363	1,003	2,384
Wang panggilan Mudharabah dan deposit dan penempatan matang dalam tempoh kurang daripada tiga bulan	77,363	107,173	-	-
	263,763	374,686	1,020	2,402
Tolak: Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	-	(1)	-	-
	263,763	374,685	1,020	2,402

Nilai bawaan kasar tunai dan dana jangka pendek dan peruntukan rosotnilai adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Peringkat 1				
Pada 1 Januari	1	-	-	-
Peruntukan sepanjang tahun	(1)	1	-	-
Pada 31 Disember	-	1	-	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

6 DEPOSIT DAN PENEMPATAN DENGAN INSTITUSI KEWANGAN

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Bank-bank berlesen	782,233	366,205	1,414	–

Nilai bawaan kasar deposit dan penempatan dengan institusi kewangan adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Tiada ECL yang diperuntukkan untuk kategori ini pada 31 Disember 2023 (2022: Tiada).

7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN (FVOCI)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Instrumen hutang:		
Sekuriti kerajaan Malaysia	568,002	648,143
Bon korporat	621,355	573,196
Terbitan pelaburan kerajaan	1,006,971	923,320
Sukuk korporat	1,979,107	2,223,980
Sukuk kuasi kerajaan	608,409	984,400
Instrumen deposit boleh niaga	–	50,018
Bil perbendaharaan Islam	–	49,846
	4,783,844	5,452,903

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)***7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN (FVOCI) (SAMBUNGAN)**

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Struktur kematangan aset kewangan pada FVOCI adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	464,448	1,616,503
Satu hingga tiga tahun	1,746,021	1,497,991
Tiga hingga lima tahun	998,417	872,191
Lebih daripada lima tahun	1,574,958	1,466,218
	4,783,844	5,452,903

Jumlah bawaan instrumen hutang pada FVOCI adalah bersamaan dengan nilai saksamanya. ECL diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dan tidak mengurangkan jumlah bawaan dalam penyata kedudukan kewangan.

Nilai bawaan kasar aset kewangan pada FVOCI berdasarkan peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	4,783,844	454
Pada 31 Disember	4,783,844	454
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	5,452,903	415
Pada 31 Disember	5,452,903	415

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN (FVOCI) (SAMBUNGAN)

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Peringkat 1		
Pada 1 Januari	415	376
Peruntukan sepanjang tahun ke atas aset baharu yang dibeli	300	106
Aset kewangan yang dinyahiktiraf semasa tahun kewangan disebabkan kematangan aset	(157)	(27)
Penghitungan semula semasa tahun kewangan disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(104)	(40)
Pada 31 Disember	454	415

Aset kewangan pada FVOCI yang dicagarkan sebagai cagaran bagi kewajipan ke atas sekuriti yang dijual di bawah perjanjian pembelian semula milik Kumpulan dan Syarikat berjumlah sehingga RM432.9 juta (2022: RM801.9 juta).

8 ASET KEWANGAN PADA KOS TERLUNAS

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Bon korporat	1,604,687	1,463,359
Sukuk korporat	681,993	354,395
	2,286,680	1,817,754

Struktur kematangan aset kewangan pada kos terlunas adalah seperti berikut:

Lebih daripada lima tahun	2,290,448	1,820,889
Tolak: Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	(3,768)	(3,135)
	2,286,680	1,817,754

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

8 ASET KEWANGAN PADA KOS TERLUNAS (SAMBUNGAN)

Nilai bawaan kasar aset kewangan mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	2,290,448	3,768
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	1,820,889	3,135

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Peringkat 1</u>		
Pada 1 Januari	3,135	1,155
Peruntukan sepanjang tahun ke atas aset baharu yang dibeli	1,154	2,022
Penghitungan semula semasa tahun kewangan disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(521)	(42)
Pada 31 Disember	3,768	3,135

9 INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF

Instrumen kewangan derivatif yang digunakan oleh Kumpulan untuk melindungi nilai terhadap pendedahan kadar faedah/keuntungan dan pendedahan mata wang asing ialah IRS, IPRS, CCS dan ICCS.

IRS/IPRS digunakan oleh Kumpulan untuk melindungi nilai terhadap pendedahan kadar faedah/keuntungan yang timbul daripada urusan niaga berikut:

(i) *Penerbitan bon/Sukuk kadar tetap bagi membiayai pembelian aset kadar terapung*

Kumpulan membayar penerimaan kadar terapung daripada pembelian aset kadar terapung kepada rakan niaga swap dan menerima faedah/keuntungan kadar tetap sebagai balasan. Faedah/keuntungan kadar tetap ini kemudiannya akan digunakan untuk membayar kupon ke atas bon/Sukuk berkadar tetap yang diterbitkan. Dengan ini, Kumpulan dilindungi daripada pergerakan negatif dalam kadar faedah/keuntungan.

(ii) *Penerbitan bon/Sukuk jangka masa pendek untuk membiayai aset tetap jangka panjang*

Kumpulan akan menerbitkan bon/Sukuk jangka masa pendek dan memeteraikan urusan niaga swap untuk menerima kadar faedah/keuntungan terapung daripada dan membayar faedah/keuntungan kadar tetap kepada rakan niaga swap. Apabila menerima ansuran daripada aset, Kumpulan akan membayar faedah/keuntungan kadar tetap kepada rakan niaga swap dan menerima kadar faedah/keuntungan terapung untuk membayar pemegang bon/Sukuk.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

9 INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF (SAMBUNGAN)

CCS dan ICCS juga digunakan oleh Kumpulan untuk melindungi nilai terhadap pendedahan mata wang asing yang timbul daripada penerbitan bon/Sukuk dalam mata wang asing untuk membiayai aset dalam mata wang fungsian. Ilustrasi urus niaga adalah seperti berikut:

- (i) Pada permulaannya, Kumpulan akan menukar hasil daripada bon/Sukuk mata wang asing kepada mata wang fungsian pada kadar pertukaran yang telah dipersetujui terlebih dahulu dengan rakan niaga CCS/ICCS.
- (ii) Sementara itu, Kumpulan akan menerima bayaran faedah/keuntungan dalam mata wang asing daripada rakan niaga CCS/ICCS dan membayar kepada pemegang bon/Sukuk mata wang asing bagi pembayaran kupon. Pada masa yang sama, Kumpulan akan membayar faedah/keuntungan kepada rakan niaga CCS/ICCS dalam mata wang fungsian menggunakan ansuran yang diterima daripada aset yang dibeli.
- (iii) Apabila matang, Kumpulan akan membayar prinsipal dalam mata wang fungsian pada kadar pertukaran yang dipersetujui terlebih dahulu kepada rakan niaga CCS/ICCS dan menerima jumlah prinsipal dalam mata wang asing yang sama dengan prinsipal bon/Sukuk mata wang asing yang kemudiannya akan digunakan untuk menebus bon/Sukuk tersebut. Pendedahan mata wang asing Kumpulan adalah daripada Dolar Hong Kong (*Hong Kong Dollar*, HKD), Dolar Amerika Syarikat (*US Dollar*, USD) dan Dolar Singapura (*Singapore Dollar*, SGD).

Keberkesanan dinilai dengan membandingkan perubahan nilai saksama swap kadar faedah/keuntungan dan swap mata wang silang dengan perubahan nilai saksama item dilindungi nilai yang disebabkan oleh risiko dilindungi nilai menggunakan kaedah derivatif hipotesis.

Kumpulan menetapkan nisbah lindung nilai dengan memadamkan nosional derivatif dengan prinsipal item dilindungi nilai. Sumber yang mungkin membawa kepada ketidakberkesanan adalah seperti berikut:

- Perbezaan masa aliran tunai antara item dilindungi nilai, swap kadar faedah/keuntungan dan swap mata wang silang,
- Derivatif lindung nilai dengan nilai saksama bukan sifar pada permulaannya sebagai instrumen lindung nilai; dan
- Risiko kredit rakan niaga yang mempengaruhi nilai saksama swap kadar faedah/keuntungan dan swap mata wang silang tetapi bukan item dilindungi nilai.

Jadual di bawah meringkaskan instrumen kewangan derivatif yang dimeterai oleh Kumpulan yang semuanya digunakan sebagai instrumen lindung nilai dalam lindung nilai aliran tunai.

	Kumpulan			Purata kadar faedah tetap %
	Jumlah Kontrak/ Nosional RM'000	Aset RM'000	Liabiliti RM'000	
2023				
Derivatif yang ditetapkan sebagai lindung nilai aliran tunai:				
<i>IRS/IPRS</i>				
Matang dalam tempoh setahun	1,000,000	720	(3,924)	2.66
Satu hingga tiga tahun	1,335,000	446	(4,937)	3.64
Tiga hingga lima tahun	90,000	–	(142)	3.59
Lebih daripada lima tahun	160,000	12,922	–	4.66
	2,585,000	14,088	(9,003)	
<i>CCS</i>				
Matang dalam tempoh setahun	4,139,796	151,553	(6,158)	3.62
Satu hingga tiga tahun	1,112,470	42,018	–	3.90
	5,252,266	193,571	(6,158)	
	7,837,266	207,659	(15,161)	

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

9 INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF (SAMBUNGAN)

Jadual di bawah meringkaskan instrumen kewangan derivatif yang dimeterai oleh Kumpulan yang semuanya digunakan sebagai instrumen lindung nilai dalam lindung nilai aliran tunai. (sambungan)

	Kumpulan			Purata kadar faedah tetap %
	Jumlah Kontrak/ Nosional RM'000	Aset RM'000	Liabiliti RM'000	
2022				
Derivatif yang ditetapkan sebagai lindung nilai aliran tunai:				
<i>IRS/IPRS</i>				
Matang dalam tempoh setahun	490,000	5,577	(3,247)	3.49
Satu hingga tiga tahun	1,000,000	6,767	–	2.66
Lebih daripada lima tahun	160,000	9,428	–	4.66
	<u>1,650,000</u>	<u>21,772</u>	<u>(3,247)</u>	
<i>CCS</i>				
Matang dalam tempoh setahun	2,705,125	67,054	(3,372)	3.03
Satu hingga tiga tahun	308,000	13,757	–	2.99
	<u>3,013,125</u>	<u>80,811</u>	<u>(3,372)</u>	
	<u>4,663,125</u>	<u>102,583</u>	<u>(6,619)</u>	

Jumlah yang berkaitan dengan item yang ditetapkan sebagai instrumen lindung nilai dan ketidakberkesanan lindung nilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan						
	Jumlah nominal RM'000	Nilai saksama*		Perubahan dalam nilai saksama yang digunakan untuk mengira keberkesanan lindung nilai RM'000	Perubahan dalam nilai saksama yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain RM'000	Ketidak berkesanan lindung nilai yang diiktiraf dalam penyata pendapatan** RM'000	Jumlah yang dikelaskan semula daripada rizab lindung nilai kepada penyata pendapatan** RM'000
2023							
Risiko kadar faedah:							
IRS	1,645,000	13,368	(6,474)	12,391	12,391	–	–
IPRS	940,000	720	(2,529)	(1,935)	(1,935)	–	–
Risiko pertukaran asing:							
CCS/ICCS	5,252,266	193,571	(6,158)	3,816	277,269	–	(270,319)

* Semua instrumen lindung nilai telah dimasukkan ke dalam butiran aset derivatif dan liabiliti derivatif dalam penyata kedudukan kewangan.

** Semua ketidakberkesanan lindung nilai dan pengelasan semula daripada "Rizab lindung nilai – lindung nilai aliran tunai" kepada keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam "pendapatan/(perbelanjaan) bukan faedah" dalam penyata pendapatan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

9 INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF (SAMBUNGAN)

Jumlah yang berkaitan dengan item yang ditetapkan sebagai instrumen lindung nilai dan ketidakberkesanan lindung nilai adalah seperti berikut (sambungan):

	Jumlah nominal RM'000	Nilai saksama*		Kumpulan			Jumlah yang dikelaskan semula daripada rizab lindung nilai kepada penyata pendapatan** RM'000
		Aset RM'000	Liabiliti RM'000	Perubahan dalam nilai saksama yang digunakan untuk mengira keberkesanan lindung nilai RM'000	Perubahan dalam nilai saksama yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain RM'000	Ketidakberkesanan lindung nilai yang diiktiraf dalam penyata pendapatan** RM'000	
2022							
Risiko kadar faedah:							
IRS	1,250,000	15,246	(3,248)	18,690	18,690	-	-
IPRS	400,000	6,527	-	5,706	5,706	-	-
Risiko pertukaran asing:							
CCS/ICCS	3,013,125	80,811	(3,372)	(27,528)	108,716	-	(142,051)

* Semua instrumen lindung nilai telah dimasukkan ke dalam butiran aset derivatif dan liabiliti derivatif dalam penyata kedudukan kewangan.

** Semua ketidakberkesanan lindung nilai dan pengelasan semula daripada "Rizab lindung nilai – lindung nilai aliran tunai" kepada keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam "pendapatan/(perbelanjaan) bukan faedah" dalam penyata pendapatan.

Jumlah yang berkaitan dengan item yang ditetapkan sebagai item lindung nilai adalah seperti berikut:

	Butiran dalam penyata kedudukan kewangan yang termasuk item dilindung nilai	Kumpulan		Baki rizab lindung nilai aliran tunai daripada hubungan lindung nilai yang mana perakaunan lindung nilai tidak lagi digunakan RM'000
		Perubahan dalam nilai saksama yang digunakan untuk mengira keberkesanan lindung nilai RM'000	Rizab lindung nilai aliran tunai RM'000	
2023				
Risiko kadar faedah/keuntungan/ pertukaran asing				
Aset kewangan kadar terapung	Jumlah terhutang daripada rakan niaga	12,775	9,709	-
Liabiliti kewangan kadar terapung	Bon dan nota pembawa tidak bercagar	(384)	(292)	-
Liabiliti kewangan kadar terapung	Sukuk	(1,935)	(1,470)	-
Liabiliti kewangan kadar tetap	Bon dan nota pembawa tidak bercagar	3,816	2,900	-
2022				
Risiko kadar faedah/keuntungan/ pertukaran asing				
Aset kewangan kadar terapung	Jumlah terhutang daripada rakan niaga	9,240	7,022	-
Liabiliti kewangan kadar terapung	Bon dan nota pembawa tidak bercagar	9,450	7,182	-
Liabiliti kewangan kadar terapung	Sukuk	5,706	4,336	-
Liabiliti kewangan kadar tetap	Bon dan nota pembawa tidak bercagar	(27,528)	(20,922)	-

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

9 INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF (SAMBUNGAN)

(i) Penyesuaian komponen ekuiti

Jadual berikut memberikan penyesuaian komponen ekuiti berdasarkan kategori risiko dan analisis item OCI (selepas cukai) hasil daripada perakaunan lindung nilai:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Lindung nilai aliran tunai</u>		
Pada 1 Januari	(2,382)	4,412
Bahagian perubahan nilai saksama yang berkesan, jumlah bersih yang dikelaskan semula kepada untung atau rugi pada:		
– Risiko kadar faedah	287,725	133,112
– Perubahan pertukaran asing (Nota 33)	(270,319)	(142,051)
Kesan cukai pendapatan	(4,177)	2,145
Pada 31 Disember	10,847	(2,382)

10 JUMLAH TERHUTANG DARIPADA RAKAN NIAGA

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Berkaitan dengan:</u>		
Pinjaman gadai janji	19,641,205	16,641,501
Aset sewa beli dan pajakan	346,585	456,245
	19,987,790	17,097,746
<u>Struktur kematangan bagi jumlah terhutang daripada rakan niaga adalah seperti berikut:</u>		
Matang dalam tempoh setahun	6,475,796	6,619,978
Satu hingga tiga tahun	8,861,989	6,028,557
Tiga hingga lima tahun	4,288,658	4,288,658
Lebih daripada lima tahun	361,372	160,569
	19,987,815	17,097,762
Tolak: Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	(25)	(16)
	19,987,790	17,097,746

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

10 JUMLAH TERHUTANG DARIPADA RAKAN NIAGA (SAMBUNGAN)

Nilai bawaan kasar jumlah terhutang daripada rakan niaga dan peruntukan rosotnilai adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Peringkat 1		
Pada 1 Januari	16	19
Peruntukan sepanjang tahun ke atas aset baharu yang dibeli	21	10
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun disebabkan kematangan aset	(9)	(9)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(3)	(4)
Pada 31 Disember	25	16

11 ASET PEMBIAYAAN ISLAM

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Berkaitan dengan:		
Pembiayaan perumahan Islam	18,696,839	13,100,130
Pembiayaan peribadi Islam	2,225,410	2,382,154
Sewa beli Islam	504,612	–
	21,426,861	15,482,284
Struktur kematangan aset pembiayaan Islam adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	7,301,922	4,664,996
Satu hingga tiga tahun	9,385,918	8,872,270
Tiga hingga lima tahun	4,739,117	1,945,111
	21,426,957	15,482,377
Tolak:		
Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	(96)	(93)
	21,426,861	15,482,284

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

11 ASET PEMBIAYAAN ISLAM (SAMBUNGAN)

Nilai bawaan kasar aset pembiayaan Islam dan peruntukan rosotnilai adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Peringkat 1</u>		
Pada 1 Januari	93	61
Peruntukan sepanjang tahun ke atas aset baharu yang dibeli	24	59
Aset kewangan yang dinyahiktiraf semasa tahun kewangan disebabkan kematangan aset	(11)	(20)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(10)	(7)
	96	93

12 ASET GADAI JANJI – KONVENSIONAL

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Pembelian tanpa rekursa (PWOR)	3,585,481	4,167,687
Struktur kematangan aset gadaai janji – konvensional adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	823,380	774,049
Satu hingga tiga tahun	1,002,630	1,020,188
Tiga hingga lima tahun	742,978	836,600
Lebih daripada lima tahun	1,030,466	1,555,004
	3,599,454	4,185,841
Tolak:		
Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	(13,973)	(18,154)
	3,585,481	4,167,687

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

12 ASET GADAI JANJI – KONVENSIONAL (SAMBUNGAN)

Nilai bawaan kasar aset gadai janji mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	3,584,385	10,268
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	1,708	231
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	13,361	3,474
Pada 31 Disember	3,599,454	13,973
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		0.39
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	4,159,796	10,176
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	2,467	414
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	23,578	7,564
Pada 31 Disember	4,185,841	18,154
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		0.43

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

12 ASET GADAI JANJI – KONVENSIONAL (SAMBUNGAN)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	Jumlah RM'000
2023				
Pada 1 Januari	10,176	414	7,564	18,154
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	960	(234)	(2,392)	(1,666)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(6)	231	(39)	186
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(25)	(52)	1,723	1,646
Jumlah pemindahan antara peringkat	929	(55)	(708)	166
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun (selain hapus kira)	(360)	(128)	(4,339)	(4,827)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(2,977)	–	(456)	(3,433)
Jumlah dihitung semula	–	–	1,413	1,413
Pada 31 Disember	7,768	231	3,474	11,473
2022				
Pada 1 Januari	14,528	602	11,690	26,820
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12-bulan (Peringkat 1)	44	(328)	(2,843)	(3,127)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(7)	401	(98)	296
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(45)	(28)	3,249	3,176
Jumlah pemindahan antara peringkat	(8)	45	308	345
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun (selain hapus kira)	(552)	(236)	(3,868)	(4,656)
(Penghitungan semula)/peruntukan sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(3,792)	3	(106)	(3,895)
Jumlah dihapus kira	–	–	(460)	(460)
Pada 31 Disember	10,176	414	7,564	18,154

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

13 ASET GADAI JANJI – ISLAM

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
PWOR	4,387,006	4,884,396

Struktur kematangan aset gadai janji – Islam adalah seperti berikut:

Matang dalam tempoh setahun	709,577	733,593
Satu hingga tiga tahun	971,643	989,036
Tiga hingga lima tahun	843,882	894,230
Lebih daripada lima tahun	1,876,197	2,287,235
	4,401,299	4,904,094
Tolak:		
Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	(14,293)	(19,698)
	4,387,006	4,884,396

Nilai bawaan kasar aset gadai janji – Islam mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	4,382,464	9,808
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	2,625	270
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	16,210	4,215
Pada 31 Disember	4,401,299	14,293
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		0.32

2022

Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	4,880,385	12,383
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	1,619	229
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	22,090	7,086
Pada 31 Disember	4,904,094	19,698
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		0.40

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

13 ASET GADAI JANJI – ISLAM (SAMBUNGAN)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	Jumlah RM'000
2023				
Pada 1 Januari	12,383	229	7,086	19,698
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	1,053	(129)	(1,808)	(884)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(7)	259	(113)	139
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(27)	(64)	2,040	1,949
Jumlah pemindahan antara peringkat	1,019	66	119	1,204
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun (selain hapus kira)	(373)	(20)	(3,624)	(4,017)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(3,221)	(5)	(560)	(3,786)
Jumlah dihitung semula	–	–	1,194	1,194
Pada 31 Disember	9,808	270	4,215	14,293
2022				
Pada 1 Januari	16,942	411	9,195	26,548
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	45	(299)	(2,729)	(2,983)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(4)	207	(140)	63
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(43)	(8)	2,754	2,703
Jumlah pemindahan antara peringkat	(2)	(100)	(115)	(217)
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun (selain hapus kira)	(609)	(74)	9	(674)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(3,948)	(8)	(54)	(4,010)
Jumlah hapus kira	–	–	(1,949)	(1,949)
Pada 31 Disember	12,383	229	7,086	19,698

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

14 ASET SEWA BELI – ISLAM

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
PWOR	55	50
Struktur kematangan bagi aset sewa beli – Islam adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	61	62
Tolak:		
Peruntukan kerugian rosotnilai	(6)	(12)
	55	50

Nilai bawaan kasar aset sewa beli Islam mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	36	–
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	25	6
Pada 31 Disember	61	6
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		9.84
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	26	–
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	36	12
Pada 31 Disember	62	12
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		19.35

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

14 ASET SEWA BELI – ISLAM (SAMBUNGAN)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	Peringkat 3 RM'000	Jumlah RM'000
2023		
Pada 31 Disember	6	6
2022		
Pada 31 Disember	12	12

15 ASET LAIN

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Pampasan belum diterima daripada pemberi pinjaman aset gadai janji	33	353
Deposit	923	923
Cagaran belum terima	13,716	25,495
Pinjaman dan pembiayaan kakitangan	2,311	2,546
Bayaran terdahulu	2,884	2,374
Aset belum diterima lain	34	986
	19,901	32,677

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

16 CUKAI TERTUNDA

Aset dan liabiliti cukai tertunda diimbangi apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan di sisi undang-undang untuk menolak aset cukai semasa daripada liabiliti cukai semasa dan apabila cukai tertunda tersebut mempunyai kaitan dengan penguat kuasa cukai yang sama. Jumlah berikut, yang ditentukan selepas diimbangi dengan sewajarnya, ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan.

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Aset cukai tertunda (sebelum diimbangi)	82,786	90,300	-	-
Liabiliti cukai tertunda (sebelum diimbangi)	(666,760)	(689,025)	(2)	-
Liabiliti cukai tertunda	(583,974)	(598,725)	(2)	-
Pergerakan cukai tertunda adalah seperti berikut:				
Pada 1 Januari	(598,725)	(578,829)	-	(2)
Diiktiraf dalam penyata pendapatan (Nota 38)	34,146	(39,744)	(2)	2
Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain	(19,394)	19,848	-	-
Pada 31 Disember	(583,974)	(598,725)	(2)	-

Pergerakan aset dan liabiliti cukai tertunda bagi Kumpulan dan Syarikat pada tahun kewangan terdiri daripada berikut:

	Kumpulan			
	Pada 1 Januari RM'000	Diiktiraf dalam penyata pendapatan RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain RM'000	Pada 31 Disember RM'000
2023				
Aset cukai tertunda				
Penilaian semula instrumen kewangan derivatif di bawah perakaunan aliran tunai lindung nilai	6,328	-	(6,181)	147
Peruntukan	1,692	(343)	-	1,349
Penilaian semula rizab aset kewangan pada FVOCI	15,413	4	(14,623)	794
Perbezaan sementara berkaitan dengan:				
- faedah/keuntungan belum terima ke atas deposit dan penempatan	13	(13)	-	-
- ECL	18,585	4,048	-	22,633
- liabiliti pajakan	2,732	(498)	-	2,234
- yuran jaminan/Wakalah	45,537	10,092	-	55,629
	90,300	13,290	(20,804)	82,786

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

16 CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Pergerakan aset dan liabiliti cukai tertunda bagi Kumpulan dan Syarikat pada tahun kewangan terdiri daripada berikut (sambungan):

	Kumpulan			Pada 31 Disember RM'000
	Pada 1 Januari RM'000	Diiktiraf dalam penyata pendapatan RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain RM'000	
2023				
<u>Liabiliti cukai tertunda</u>				
Penilaian semula instrumen kewangan derivatif				
di bawah perakaunan aliran tunai lindung nilai	(6,032)	(4)	2,004	(4,032)
Penilaian semula rizab aset kewangan pada FVOCI	–	–	(594)	(594)
Perbezaan sementara berkaitan dengan harta dan kelengkapan	(3,030)	(138)	–	(3,168)
Diskaun belum dilunaskan ke atas aset gadai janji	(677,384)	21,101	–	(656,283)
Perbezaan sementara berkaitan dengan:				
– faedah/keuntungan belum terima ke atas deposit dan penempatan	(327)	(643)	–	(961)
– aset dengan hak penggunaan	(2,252)	530	–	(1,722)
	(689,025)	20,855	1,410	(666,760)
2022				
<u>Aset cukai tertunda</u>				
Penilaian semula instrumen kewangan derivatif				
di bawah perakaunan aliran tunai lindung nilai	2,155	–	4,173	6,328
Peruntukan	1,715	(23)	–	1,692
Penilaian semula rizab aset kewangan pada FVOCI	347	–	15,066	15,413
Perbezaan sementara berkaitan dengan:				
– faedah/keuntungan belum terima ke atas deposit dan penempatan	(14)	27	–	13
– ECL	18,383	202	–	18,585
– liabiliti pajakan	3,297	(565)	–	2,732
– yuran jaminan/Wakalah	32,394	13,143	–	45,537
	58,277	12,784	19,239	90,300
<u>Liabiliti cukai tertunda</u>				
Penilaian semula instrumen kewangan derivatif				
di bawah perakaunan aliran tunai lindung nilai	(4,004)	–	(2,028)	(6,032)
Penilaian semula rizab aset kewangan pada FVOCI	(2,637)	–	2,637	–
Perbezaan sementara berkaitan dengan harta dan kelengkapan	(3,321)	291	–	(3,030)
Diskaun belum dilunaskan ke atas aset gadai janji	(623,854)	(53,530)	–	(677,384)
Perbezaan sementara berkaitan dengan:				
– faedah/keuntungan belum terima ke atas deposit dan penempatan	(508)	181	–	(327)
– aset dengan hak penggunaan	(2,782)	530	–	(2,252)
	(637,106)	(52,528)	609	(689,025)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

16 CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Pergerakan aset dan liabiliti cukai tertunda bagi Kumpulan dan Syarikat pada tahun kewangan terdiri daripada berikut (sambungan):

	Syarikat			
	Pada 1 JJanuari RM'000	Diiktiraf dalam penyata pendapatan RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain RM'000	Pada 31 Disember RM'000
2023				
<u>Liabiliti cukai tertunda</u>				
Perbezaan sementara berkaitan dengan faedah belum terima ke atas deposit dan penempatan	-	(2)	-	(2)
2022				
<u>Liabiliti cukai tertunda</u>				
Perbezaan sementara berkaitan dengan faedah belum terima ke atas deposit dan penempatan	(2)	2	-	-

17 PELABURAN DALAM ANAK-ANAK SYARIKAT

	Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Syer tidak disebut harga pada kos	4,281,628	4,281,628

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

17 PELABURAN DALAM ANAK-ANAK SYARIKAT (SAMBUNGAN)

Anak-anak syarikat bagi Syarikat adalah seperti berikut:

Nama	Aktiviti utama	Negara ditubuhkan	Kepentingan langsung dan tidak langsung dalam ekuiti dipegang oleh Syarikat	
			2023 %	2022 %
Cagamas	Pembelian pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi serta aset sewa beli dan pemajakan daripada pemberi pinjaman primer yang diluluskan oleh Cagamas dan penerbitan bon serta nota untuk membiayai pembelian tersebut. Cagamas turut membeli kemudahan pembiayaan Islam seperti pembiayaan rumah, pembiayaan peribadi dan pembiayaan sewa beli yang dibiayai menerusi terbitan Sukuk.	Malaysia	100	100
CGP*	Mengendalikan penerbitan bon dan nota dalam mata wang asing. CGP ialah anak syarikat milik penuh Cagamas.	Labuan	100	100
CGS*	Mengendalikan penerbitan Sukuk dalam mata wang asing. CGS ialah anak syarikat milik penuh Cagamas.	Malaysia	100	100
CMBS	Pembelian aset gadai janji dan aset gadai janji Islam daripada LPPSA serta penerbitan RMBS dan IRMBS untuk membiayai pembelian tersebut.	Malaysia	100	100
CSRP	Penyediaan jaminan gadai janji dan perniagaan indemnitasi gadai janji serta bentuk perlindungan kredit lain yang berkaitan dengan SRP dan SPB.	Malaysia	100	100
CMGP	Penyediaan jaminan gadai janji dan perniagaan indemnitasi gadai janji serta bentuk perlindungan kredit lain. Syarikat ini kekal tidak aktif sejak 1 Januari 2014.	Malaysia	100	100
CSME	Pembelian pinjaman Perniagaan Kecil dan Sederhana (<i>Small and Medium Enterprise</i> , "SME") dan/atau urus niaga produk berstruktur melalui tunai atau penssekuritan sintetik atau gabungan kedua-duanya dan penerbitan bon untuk membiayai pembelian tersebut. Syarikat ini kekal tidak aktif sejak 10 Oktober 2012.	Malaysia	100	100

* kepentingan tidak langsung melalui pelaburan dalam Cagamas

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

18 PELABURAN DALAM ENTITI BERSTRUKTUR

	Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Syer tidak disebut harga pada kos	-*	-*

* mewakili RM2

Entiti berstruktur bagi Syarikat adalah seperti berikut:

Nama	Aktiviti utama	Kepentingan langsung dan tidak langsung dalam ekuiti dipegang oleh Syarikat	
		2023 %	2022 %
BNM Sukuk	Melaksanakan penerbitan pelaburan sekuriti Islam berasaskan prinsip Syariah yang dikenali sebagai Sukuk BNM Ijarah (SBI) untuk membiayai pembelian kepentingan benefisial bagi hartanah dan bangunan daripada BNM, dan kemudian memajakkan kembali hartanah dan bangunan yang sama kepada BNM untuk suatu tempoh berkontrak yang sama dengan tempoh SBI, dan Sukuk BNM Murabahah (SBM) berasaskan prinsip Syariah pula diterbitkan melalui pengeluaran Sijil Amanah sebagai bukti pelabur memiliki kepentingan bermanfaat ke atas aset komoditi berserta keuntungannya, yang terbit daripada penjualan aset komoditi kepada BNM.	100	100

Syarikat ini kekal tidak aktif sejak 1 September 2015.

Keputusan dan aset bersih BNM Sukuk tidak disatukan kerana Kumpulan tidak mempunyai kuasa ke atas entiti tersebut. Kumpulan hanya bertindak sebagai pemudah cara bagi penerbitan SBI untuk membiayai pembelian kepentingan benefisial bagi tanah dan bangunan daripada BNM dan kemudian, memajakkan kembali hartanah dan bangunan yang sama kepada BNM, dan SBM berdasarkan prinsip-prinsip Syariah melalui penerbitan Sijil Amanah. Kumpulan tidak mempunyai kuasa untuk menentukan kegiatan entiti berkenaan dan tidak terdedah atau berhak ke atas pulangan hasil daripada penglibatannya dengan entiti tersebut. Kumpulan juga tidak mempunyai kuasa untuk memberi kesan kepada jumlah pulangan berkenaan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

19 HARTA DAN KELENGKAPAN

Kumpulan	Peralatan pejabat RM'000	Perabot dan kelengkapan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
2023				
<u>Kos</u>				
Pada 1 Januari	10,827	4,729	703	16,259
Pertambahan	800	13	402	1,215
Pelupusan	(984)	(15)	(326)	(1,325)
Pada 31 Disember	10,643	4,727	779	16,149
<u>Susut nilai terkumpul</u>				
Pada 1 Januari	(9,652)	(4,553)	(595)	(14,800)
Caj pada tahun kewangan	(586)	(29)	(97)	(712)
Pelupusan	983	12	315	1,310
Pada 31 Disember	(9,255)	(4,570)	(377)	(14,202)
<u>Nilai buku bersih</u>				
Pada 31 Disember	1,388	157	402	1,947
2022				
<u>Kos</u>				
Pada 1 Januari	10,516	4,709	703	15,928
Pertambahan	521	107	–	628
Pelupusan	(210)	(87)	–	(297)
Pada 31 Disember	10,827	4,729	703	16,259
<u>Susut nilai terkumpul</u>				
Pada 1 Januari	(8,488)	(4,613)	(489)	(13,590)
Caj pada tahun kewangan	(1,374)	(27)	(106)	(1,507)
Pelupusan	210	87	–	297
Pada 31 Disember	(9,652)	(4,553)	(595)	(14,800)
<u>Nilai buku bersih</u>				
Pada 31 Disember	1,175	176	108	1,459

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

20 ASET TAK KETARA

Kumpulan	Hak perkhidmatan RM'000	Perisian komputer RM'000	Lesen perisian komputer RM'000	Kerja dalam proses RM'000	Jumlah RM'000
2023					
<u>Kos</u>					
Pada 1 Januari	7,690	16,507	27,980	3,881	56,058
Pertambahan	-	2,285	-	86	2,371
Pada 31 Disember	7,690	18,792	27,980	3,967	58,429
<u>Pelunasan terkumpul</u>					
Pada 1 Januari	(6,165)	(13,511)	(17,796)	-	(37,472)
Caj pada tahun kewangan	(381)	(1,061)	(2,711)	-	(4,153)
Pada 31 Disember	(6,546)	(14,572)	(20,507)	-	(41,625)
<u>Nilai buku bersih</u>					
Pada 31 Disember	1,144	4,220	7,473	3,967	16,804
2022					
<u>Kos</u>					
Pada 1 Januari	7,690	16,136	27,980	126	51,932
Pertambahan	-	371	-	3,825	4,196
Hapus kira	-	-	-	(70)	(70)
Pada 31 Disember	7,690	16,507	27,980	3,881	56,058
<u>Pelunasan terkumpul</u>					
Pada 1 Januari	(5,784)	(12,881)	(14,910)	-	(33,575)
Caj pada tahun kewangan	(381)	(630)	(2,886)	-	(3,897)
Pada 31 Disember	(6,165)	(13,511)	(17,796)	-	(37,472)
<u>Nilai buku bersih</u>					
Pada 31 Disember	1,525	2,996	10,184	3,881	18,586

Hak perkhidmatan dilunaskan atas dasar garis lurus sepanjang tempoh kumpulan RMBS/IRMBS. Baki tempoh pelunasan aset tak ketara adalah di antara 2 hingga 4 tahun (2022: 3 hingga 5 tahun).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

21 ASET DENGAN HAK PENGGUNAAN

Aset dengan hak penggunaan terdiri daripada sewa bangunan pejabat yang dilunaskan sepanjang tempoh sewa.

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Kos</u>		
Pada 1 Januari	15,461	15,461
Pada 31 Disember	15,461	15,461
<u>Pelunasan terkumpul</u>		
Pada 1 Januari	(6,077)	(3,869)
Caj pada tahun kewangan (Nota 37)	(2,208)	(2,208)
Pada 31 Disember	(8,285)	(6,077)
<u>Nilai buku bersih</u>		
Pada 31 Disember	7,176	9,384

22 LIABILITI LAIN

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Jumlah terhutang kepada GOM*	127,023	172,694
Peruntukan untuk zakat	3,104	3,275
Kerugian kredit yang dijangkakan ke atas pendedahan jaminan	17,753	8,560
Kerugian kredit yang dijangkakan ke atas pendedahan Wakalah	38,505	18,651
Liabiliti belum dibayar dan akruan lain	20,973	25,996
	207,358	229,176

* Jumlah terhutang kepada GOM merujuk pada dana sumbangan Kerajaan bagi Program Jaminan Gadai Janji (Mortgage Guarantee Program, MGP) di bawah CSRP Berhad.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

22 LIABILITI LAIN (SAMBUNGAN)

22.1 Kerugian kredit yang dijangkakan ke atas pendedahan jaminan

Nilai kasar pendedahan jaminan kewangan belum tamat tempoh mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Pendedahan jaminan belum tamat tempoh RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	214,918	1,453
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	13,754	8,539
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	7,761	7,761
Pada 31 Disember	236,433	17,753
Peruntukan rosotnilai ke atas pendedahan jaminan belum tamat tempoh (%)		7.51
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	173,234	888
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	7,541	4,602
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	3,070	3,070
Pada 31 Disember	183,845	8,560
Peruntukan rosotnilai ke atas pendedahan jaminan belum tamat tempoh (%)		4.66

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

22 LIABILITI LAIN (SAMBUNGAN)

22.1 Kerugian kredit yang dijangkakan ke atas pendedahan jaminan (sambungan)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			Jumlah RM'000
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	
2023				
Pada 1 Januari	888	4,602	3,070	8,560
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	81	(1,578)	(495)	(1,992)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(123)	4,309	(314)	3,872
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(27)	(1,022)	4,173	3,094
Jumlah pemindahan antara peringkat	(99)	1,709	3,364	4,974
Peruntukan sepanjang tahun bagi pendedahan jaminan baharu	505	2,147	2,214	4,866
Jumlah jaminan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun	(23)	(110)	(889)	(1,022)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan risiko kredit	182	191	2	375
Pada 31 Disember	1,453	8,539	7,761	17,753
2022				
Pada 1 Januari	931	2,361	840	4,132
Transfer between stages:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	42	(1,176)	(130)	(1,264)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(148)	3,017	(97)	2,772
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(23)	(648)	2,013	1,342
Jumlah pemindahan antara peringkat	(129)	1,193	1,786	2,850
Peruntukan sepanjang tahun bagi pendedahan jaminan baharu	292	1,217	651	2,160
Jumlah jaminan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun	(18)	(49)	(207)	(274)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan risiko kredit	(188)	(120)	–	(308)
Pada 31 Disember	888	4,602	3,070	8,560

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

22 LIABILITI LAIN (SAMBUNGAN)

22.2 Kerugian kredit yang dijangkakan ke atas pendedahan Wakalah

Nilai pendedahan Wakalah kewangan belum tamat tempoh mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Pendedahan Wakalah belum tamat tempoh RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	1,176,318	6,046
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	34,767	20,618
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	11,841	11,841
Pada 31 Disember	1,222,926	38,505
Peruntukan rosotnilai ke atas pendedahan Wakalah belum tamat tempoh (%)		3.15
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	926,313	3,822
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	16,953	9,928
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	4,901	4,901
Pada 31 Disember	948,167	18,651
Peruntukan rosotnilai ke atas pendedahan Wakalah belum tamat tempoh (%)		1.97

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

22 LIABILITI LAIN (SAMBUNGAN)

22.2 Kerugian kredit yang dijangkakan ke atas pendedahan Wakalah (sambungan)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			Jumlah RM'000
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	
2023				
Pada 1 Januari	3,822	9,928	4,901	18,651
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	243	(4,347)	(1,127)	(5,231)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(520)	13,569	(781)	12,268
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(109)	(1,731)	7,711	5,871
Jumlah pemindahan antara peringkat	(386)	7,491	5,803	12,908
Peruntukan sepanjang tahun bagi pendedahan Wakalah baharu	1,655	3,591	2,135	7,381
Jumlah Wakalah yang dinyahiktiraf sepanjang tahun	(53)	(401)	(1,012)	(1,466)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan risiko kredit	1,008	9	14	1,031
Pada 31 Disember	6,046	20,618	11,841	38,505
2022				
Pada 1 Januari	3,713	3,876	975	8,564
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	51	(1,663)	(225)	(1,837)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(313)	6,896	(79)	6,504
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(69)	(1,030)	3,727	2,628
Jumlah pemindahan antara peringkat	(331)	4,203	3,423	7,295
Peruntukan sepanjang tahun bagi pendedahan Wakalah baharu	1,397	2,185	825	4,407
Jumlah Wakalah yang dinyahiktiraf sepanjang tahun	(71)	(42)	(319)	(432)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan risiko kredit	(886)	(294)	(3)	(1,183)
Pada 31 Disember	3,822	9,928	4,901	18,651

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

23 LIABILITI PAJAKAN

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Pada 1 Januari	11,384	13,738
Perbelanjaan faedah kewajipan pajakan (Nota 37)	316	379
Pembayaran balik kewajipan pajakan	(2,392)	(2,733)
Pada 31 Disember	9,308	11,384
Struktur kematangan liabiliti pajakan adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	2,436	2,076
Matang dalam tempoh dua hingga lima tahun	6,872	9,308
Jumlah nilai semasa pembayaran pajakan minimum	9,308	11,384

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

24 BON DAN NOTA PEMBAWA TIDAK BERKAGAR

	Kumpulan					
	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	2023 Kadar faedah berkesan %	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	2022 Kadar faedah berkesan %
(a) Nota kadar terapung	2023	-	-	2023	880,000	-
Tambah:						
Faedah belum bayar		-			5,985	
		-			885,985	
(b) Kertas komersia	2024	1,005,000	3.660-3.830	2024	-	-
Tambah:						
Faedah belum bayar		2,783			-	
		1,007,783			-	
(c) Nota jangka sederhana konvensional	2023	-	-	2023	6,617,476	1.250-6.050
	2024	9,005,013	1.990-5.520	2024	3,878,259	1.990-5.520
	2025	4,374,387	3.620-4.850	2025	1,860,000	3.850-4.850
	2026	3,137,895	3.570-3.940	2026	10,000	4.410
	2027	5,725,000	3.780-4.900	2027	5,725,000	3.780-4.900
	2028	890,000	3.970-4.280	2028	890,000	4.750-6.500
	2029	245,000	5.500-5.750	2029	245,000	5.500-5.750
	2033	200,000	4.200	2033	-	-
	2035	160,000	5.070	2035	160,000	5.070
		23,737,295			19,385,735	
Tambah:						
Faedah belum bayar		211,286			145,088	
Tolak:						
Yuran pembiayaan tertunda		(1,456)			(2,136)	
		23,947,125			19,528,687	
Jumlah		24,954,908			20,414,672	

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

24 BON DAN NOTA PEMBAWA TIDAK BERKAGAR (SAMBUNGAN)

Struktur kematangan bon dan nota pembawa tidak berkagar adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Matang dalam tempoh setahun	10,223,248	7,646,413
Satu hingga tiga tahun	7,512,067	5,738,259
Tiga hingga lima tahun	6,614,593	5,735,000
Lebih daripada lima tahun	605,000	1,295,000
	24,954,908	20,414,672

Cagamas menerbitkan sekuriti hutang, termasuk bon yang lestari, hijau dan sosial, untuk membiayai gadai janji perumahan dan penghutang pengguna lain bagi pinjaman konvensional.

(a) Nota kadar terapung (*Floating Rate Notes, FRNs*)

FRNs ialah CMTNs berdenominasi Ringgit dengan tempoh lebih daripada satu tahun yang mempunyai kadar terapung yang disandarkan kepada satu kadar rujukan, contohnya Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur (*Kuala Lumpur Interbank Offered Rate, KLIBOR*) dan Kadar Semalaman Islam Malaysia (*Malaysia Islamic Overnight Rate, MYOR-i*). Pengagihan faedah FRNs biasanya dilakukan setiap suku tahun atau setengah tahun. Penebusan FRN yang berkaitan dilakukan pada nilai muka berserta faedah yang perlu dibayar pada tarikh matang.

(b) Kertas Komersial (*Commercial Papers, CPs*)

CPs ialah instrumen jangka pendek berdenominasi Ringgit dengan tempoh matang di antara satu hingga dua belas bulan, dikeluarkan dengan atau tanpa kupon, sama ada pada harga diskaun daripada nilai muka yang mana CPs yang berkaitan boleh ditebus pada nilai nominalnya apabila matang atau setara dengan faedah yang dibayar secara separa tahunan atau atas dasar berkala lain seperti yang ditentukan oleh Cagamas.

(c) Nota Jangka Sederhana Kadar Tetap (*Fixed Rate Konvensional Medium-term Notes, CMTNs*)

CMTNs ialah bon berdenominasi Ringgit dengan kadar kupon tetap dan tempoh lebih daripada satu tahun dan dikeluarkan sama ada pada nilai premium, setara atau pada harga diskaun, dengan atau tanpa kadar kupon. Pengagihan faedah CMTNs biasanya dilakukan pada setiap setengah tahun. Penebusan CMTNs dilakukan pada nilai nominal bersama dengan faedah yang perlu dibayar pada tarikh matang.

Selain FRNs dan CMTNs dalam denominasi Ringgit, Cagamas juga menerbitkan FRNs dan CMTNs dalam mata wang asing, EMTN. Di bawah Program EMTN bernilai USD2.5 bilion, CGP boleh dari semasa ke semasa menerbitkan EMTNs dalam mana-mana mata wang (selain Ringgit Malaysia) yang dijamin tanpa syarat dan secara tidak boleh ditarik balik oleh Cagamas.

Bon dan nota pembawa tidak berkagar belum jelas pada akhir tahun kewangan yang bukan dalam mata wang fungsian Kumpulan adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
HKD	489,906	–
USD*	–	440,873
SGD	4,983,658	2,694,205
	5,473,564	3,135,078

* Bon dan nota pembawa tidak berkagar dalam denominasi USD adalah tiada (2022: RM440.9 juta) disenaraikan dalam Bursa Singapura.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

25 SUKUK

	Kumpulan					
	2023		2022			
	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	Kadar keuntungan berkesan %	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	Kadar keuntungan berkesan %
(a) Kertas komersial Islam	2024	640,000	3.610-3.750	2024	-	-
Tambah:						
Keuntungan belum bayar		1,797			-	
		641,797			-	
(b) Nota jangka sederhana Islam	2023	-	-	2023	6,370,000	2.230-6.350
	2024	6,745,000	2.670-5.520	2024	5,070,000	2.670-5.520
	2025	5,290,000	3.100-4.650	2025	4,300,000	3.100-4.650
	2026	3,670,000	3.150-4.920	2026	370,000	3.150-4.920
	2027	1,955,000	4.140-4.620	2027	1,955,000	4.140-4.620
	2028	3,665,000	3.970-4.260	2028	1,080,000	4.750-6.500
	2029	180,000	5.500-5.750	2029	180,000	5.500-5.750
	2030	465,000	4.230	2030	-	-
	2033	500,000	4.310	2033	675,000	5.000
		22,470,000			20,000,000	
Tambah:						
Keuntungan belum bayar		166,342			137,888	
Tolak:						
Diskaun belum lunas		-			(2,828)	
		22,636,342			20,135,060	
Jumlah		23,278,139			20,135,060	

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

25 SUKUK (SAMBUNGAN)

Struktur kematangan Sukuk adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Matang dalam tempoh tahun	7,553,139	6,505,060
Satu hingga tiga tahun	8,960,000	9,370,000
Tiga hingga lima tahun	5,620,000	2,325,000
Lebih daripada lima tahun	1,145,000	1,935,000
	23,278,139	20,135,060

Cagamas menerbitkan sekuriti hutang, termasuk Sukuk yang lestari, hijau dan sosial, untuk membiayai pembelian gadai janji perumahan dan penghutang pengguna lain bagi pembiayaan Islam.

(a) Kertas Komersial Islam (*Islamic Commercial Papers, ICPs*)

ICPs ialah instrumen Islam jangka pendek berdenominasi Ringgit dengan tempoh matang di antara satu hingga dua belas bulan, yang dikeluarkan dengan atau tanpa keuntungan yang dibayar, sama ada dengan diskaun daripada nilai muka yang mana ICPs yang berkaitan boleh ditebus pada nilai nominalnya apabila matang atau setara dengan keuntungan dibayar secara separa tahunan atau atas dasar berkala seperti yang ditentukan oleh Cagamas.

(b) Nota Jangka Sederhana Islam Kadar Tetap (*Fixed Profit Rate Islamic Medium Term Notes, IMTNs*)

IMTNs ialah Sukuk berdenominasi Ringgit dengan kadar keuntungan tetap dan tempoh lebih daripada satu tahun dan dikeluarkan sama ada pada nilai premium, setara atau diskaun, dengan atau tanpa kadar keuntungan. Pengagihan keuntungan IMTNs biasanya dilakukan pada setiap setengah tahun. Penebusan IMTNs yang berkaitan adalah pada nilai nominal bersama dengan keuntungan yang perlu dibayar pada tarikh matang.

(c) Nota Kadar Keuntungan Terapung (*Variable Profit Rate Notes, VRNs*)

VRNs ialah IMTNs berdenominasi Ringgit dengan tempoh lebih daripada satu tahun yang mempunyai kadar keuntungan terapung yang bersandarkan pada satu kadar rujukan, contohnya Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur (*Kuala Lumpur Interbank Offered Rate, KLIBOR*) dan Kadar Semalaman Islam Malaysia (*Malaysia Islamic Overnight Rate, MYOR-i*). Pengagihan keuntungan VRNs biasanya dilakukan pada setiap suku tahun atau setengah tahun. Pada tarikh matang, nilai muka VRNs yang berkaitan akan ditebus dengan apa-apa jumlah keuntungan belum jelas perlu dibayar pada tarikh matang.

(d) Sukuk pelbagai mata wang

Di bawah Program Sukuk Mata Wang Asing (*Multicurrency Sukuk Programme*), Sukuk dalam mata wang asing (EMTN Islam) kini dikeluarkan berdasarkan prinsip Syariah Wakalah. Penerbitan EMTN Islam adalah berdasarkan pembayaran penuh dan pada harga terbitan setara dan kaedah pengiraan kadar keuntungan mungkin berbeza antara tarikh terbitan dengan tarikh matang setiap siri EMTN Islam yang diterbitkan. Tiada EMTN Islam yang tertunggak pada akhir tahun kewangan yang bukan dalam mata wang fungsian Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

26 RMBS

	Kumpulan					
	2023			2022		
	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	Kadar faedah berkesan %	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	Kadar faedah berkesan %
RMBS	2025	265,000	5.92	2025	265,000	5.92
	2027	105,000	5.08	2027	105,000	5.08
		370,000			370,000	
Tambah:						
Faedah belum bayar		1,444			1,444	
		371,444			371,444	

Struktur kematangan RMBS adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Matang dalam tempoh tahun	1,444	1,444
Satu hingga tiga tahun	265,000	–
Tiga hingga lima tahun	105,000	370,000
	371,444	371,444

RMBS mempunyai ciri-ciri berikut:

- Anak syarikat, CMBS mempunyai pilihan untuk menebus sebahagian daripada RMBS dengan tertakluk pada terma dan syarat setiap urus niaga.
- Faedah RMBS perlu dibayar setiap suku tahun mengikut tunggakannya.
- RMBS dibentuk oleh Surat Ikatan Amanah yang dibuat antara CMBS dan Pemegang Amanah, untuk bertindak demi kepentingan para pemegang RMBS.
- RMBS merangkumi kewajipan langsung, tidak bersyarat, tidak subordinat dan bercagar bagi CMBS dan bertaraf *pari passu* tanpa diskriminasi, kecenderungan atau keutamaan dalam kalangan mereka, tetapi tertakluk pada pembayaran yang diperuntukkan di bawah undang-undang dan Dokumen Terbitan.
- RMBS diterbitkan atas dasar rekursa terhad. Para pemegang RMBS diberi rekursa terhad kepada aset gadai janji sandaran, pungutan yang berkaitan serta kutipan daripada penguatkuasaan terhadap sekuriti lain yang berkaitan dengan aset gadai janji tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

27 IRMBS

	Kumpulan					
	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	2023 Kadar faedah berkesan %	Tahun matang	Jumlah belum jelas RM'000	2022 Kadar keuntungan berkesan %
IRMBS	2027	290,000	4.34	2027	290,000	4.34
		290,000			290,000	
Tambah:						
Keuntungan belum bayar		1,138			1,138	
		291,138			291,138	

Struktur kematangan IRMBS adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Matang dalam tempoh tahun	1,138	1,138
Lebih daripada lima tahun	290,000	290,000
	291,138	291,138

IRMBS mempunyai ciri-ciri berikut:

- Anak syarikat, CMBS mempunyai pilihan untuk menebus sebahagian daripada IRMBS dengan tertakluk pada terma dan syarat bagi setiap urus niaga.
- Keuntungan IRMBS boleh diagihkan setiap suku tahun mengikut tunggakannya.
- IRMBS dibentuk oleh Surat Ikatan Amanah yang dibuat antara CMBS dan Pemegang Amanah, untuk bertindak demi kepentingan para pemegang IRMBS.
- IRMBS merangkumi kewajipan langsung, tidak bersyarat, tidak subordinat dan bercagar bagi CMBS dan bertaraf *pari passu* tanpa diskriminasi, kecenderungan atau keutamaan dalam kalangan mereka, tetapi tertakluk pada pembayaran yang diperuntukkan di bawah undang-undang serta Dokumen Terbitan.
- RMBS diterbitkan atas dasar rekursa terhad. Para pemegang IRMBS diberi rekursa terhad kepada aset gadai janji sandaran Islam, pungutan yang berkaitan serta hasil daripada penguatkuasaan terhadap sekuriti lain yang berkaitan dengan aset gadai janji Islam tersebut.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

28 MODAL SYER

	Kumpulan dan Syarikat			
	Jumlah RM'000	2023 Bilangan syer '000	Jumlah RM'000	2022 Bilangan syer '000
Syer biasa yang diterbitkan: Pada 1 Januari/31 Disember	150,000	150,000	150,000	150,000
			Kumpulan	
			2023 RM'000	2022 RM'000
Syer keutamaan boleh tebus: Pada 1 Januari/31 Disember			-*	-*
Diterbitkan sepanjang tahun			-	-
Ditebus sepanjang tahun**			(-)	-
Pada 31 Disember			-	-*

* mewakili RPS bernilai RM1.

** mewakili RPS RM1 yang telah ditebus sepenuhnya dan dibatalkan pada 21 Mac 2023

29 RIZAB

(a) *Rizab aset kewangan pada FVOCI*

Jumlah ini mewakili keuntungan atau kerugian nilai saksama yang belum direalisasikan ke atas aset kewangan pada FVOCI, selepas cukai.

(b) *Rizab lindung nilai aliran tunai*

Jumlah ini mewakili bahagian perubahan nilai saksama berkesan terhadap derivatif yang telah ditetapkan dan layak sebagai lindung nilai aliran tunai masa depan, selepas cukai.

(c) *Rizab berkanun*

Kumpulan telah mengguna pakai Garis Panduan BNM berkaitan Pelaporan Kewangan yang dikeluarkan pada 2 Februari 2018 secara sukarela. Secara agregat, Kumpulan mengekalkan peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab berkanun sebanyak 1.0% daripada jumlah pendedahan kredit, setelah ditolak pendedahan rosotnilai kredit pinjaman/pembiayaan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

30 ASET KETARA BERSIH DAN PENDAPATAN SESYER

Aset ketara bersih sesyer dikira dengan membahagikan aset ketara bersih berjumlah RM7,131,884,000 bagi Kumpulan dan RM4,284,056,000 bagi Syarikat (2022: RM6,768,920,000 bagi Kumpulan dan RM4,284,024,000 bagi Syarikat) dengan 150,000,000 syer biasa Kumpulan dan Syarikat dalam terbitan.

Pendapatan sesyer asas dan dcairkan dikira dengan membahagikan keuntungan bagi tahun kewangan berjumlah RM330,110,000 bagi Kumpulan dan RM30,032,000 bagi Syarikat (2022: RM335,378,000 bagi Kumpulan dan RM29,998,000 bagi Syarikat) dengan 150,000,000 syer biasa Kumpulan dan Syarikat dalam terbitan. Bagi pengiraan pendapatan sesyer yang dcairkan, tiada pelarasan dibuat terhadap bilangan berwajaran syer biasa dalam terbitan memandangkan tiada potensi kecairan syer biasa.

31 PENDAPATAN FAEDAH

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	716,851	520,750	-	-
Aset gadai janji	156,706	185,272	-	-
Pampasan daripada aset gadai janji	(296)	5	-	-
Aset kewangan pada kos tertunas	66,095	35,084	-	-
Aset saraan bercagar	76	5	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	142,447	138,152	-	-
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	28,994	16,188	86	57
	1,110,873	895,456	86	57
Penambahan diskaun ditolak pelunasan premium (bersih)	80,705	110,500	-	-
	1,191,578	1,005,956	86	57

32 PERBELANJAAN FAEDAH

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Nota kadar terapung	14,342	18,716
Nota jangka sederhana	888,466	603,111
Kertas komersial	24,458	10,312
RMBS	21,022	28,842
Pinjaman jangka pendek	16,818	13,967
Liabiliti pajakan (Nota 23)	316	379
Pembiayaan tertunda dan yuran jaminan	1,454	-
	966,876	675,327

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

33 PENDAPATAN/(PERBELANJAAN) BUKAN FAEDAH

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan/(Kerugian) bersih daripada derivatif	28,133	(26,455)	-	-
Pendapatan daripada aset kewangan pada FVTPL	-	1	-	-
Keuntungan daripada pelupusan:				
– Aset kewangan pada FVOCI	8,820	2,286	-	-
– Harta dan kelengkapan	136	-	-	-
Pendapatan yuran jaminan	6,136	5,242	-	-
Jumlah bersih dikelaskan semula menjadi keuntungan atau kerugian – aliran tunai lindung nilai (Nota 9)	(270,319)	(142,051)	-	-
Keuntungan bersih bagi pertukaran mata wang asing	268,428	141,518	-	-
Pendapatan dividen	-	-	30,000	30,000
Perbelanjaan jaminan	(109)	(68)	-	-
Pendapatan daripada cagaran repo	165	8,707	-	-
Pendapatan bukan operasi lain	963	1,023	-	-
	42,353	(9,797)	30,000	30,000

34 KOS KAKITANGAN

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Gaji dan elaun	17,254	16,874
Bonus	6,435	7,256
Kerja lebih masa	77	69
KWSP dan PERKESO	4,005	4,094
Insurans	930	660
Lain-lain	2,059	(705)
	30,760	28,248

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

35 PERUNTUKAN KERUGIAN ROSOTNILAI

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Penghitungan semula/(peruntukan) kerugian rosotnilai:		
– Tunai dan dana jangka pendek	1	10
– Aset kewangan pada FVOCI	(39)	(39)
– Aset kewangan pada kos terlunas	(633)	(1,980)
– Jumlah terhutang daripada rakan niaga	(9)	3
– Aset pembiayaan Islam	(3)	(32)
– Aset gadai janji – Konvensional	4,181	8,666
– Aset gadai janji – Islam	5,405	6,850
– Aset sewa beli – Islam	6	–
– Pendedahan jaminan	(9,193)	(4,428)
– Pendedahan Wakalah	(19,854)	(10,087)
Kredit terjejas:		
– Aset gadai janji pemulihan/(dihapus kira)	2,060	(312)
– Aset gadai janji Islam pemulihan/(dihapus kira)	1,480	(1,941)
	(16,598)	(3,290)

36 GANJARAN PENGARAH

Para Pengarah Syarikat yang memegang jawatan sepanjang tahun kewangan ialah:

Pengarah Bukan Eksekutif

Dato' Bakarudin Ishak (Pengerusi)
 Tan Sri Dato' Sri Dr. Tay Ah Lek
 Dato' Lee Kok Kwan
 Wan Hanisah Wan Ibrahim
 Datuk Seri Dr. Nik Norzrul Thani N. Hassan Thani
 Datuk Siti Zauyah Md Desa
 Chong Kin Leong
 Dato' Khairussaleh Ramli

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

36 GANJARAN PENGARAH (SAMBUNGAN)

Para Pengarah anak syarikat milik Kumpulan yang memegang jawatan sepanjang tahun kewangan dan sepanjang tempoh dari akhir tahun kewangan sehingga tarikh laporan ini ialah:

Dato' Wee Yiau Hin	
Ho Chai Huey	
Tan Sri Tajuddin Atan	
Dato' Albert Yeoh Beow Tit	
Mohamad Ali Iqbal Abdul Khalid	
Abdul Rahman Hussein	
Sophia Ch'ng Sok Heang	
Abdul Hakim Amir Zainol	
Kameel Abdul Halim	(Dilantik berkuat kuasa dari 11.09.2023)
Tan Yong Nien	(Dilantik berkuat kuasa dari 30.08.2023 dan meletak jawatan berkuat kuasa dari 12.09.2023)
Datuk Chung Chee Leong	(Meletak jawatan berkuat kuasa dari 31.08.2023)

Jumlah ganjaran yang diterima oleh para Pengarah Kumpulan dan Syarikat sepanjang tahun kewangan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Yuran Pengarah	1,215	1,198	590	590
Ganjaran lain Pengarah	2,456	2,320	192	195
	3,671	3,518	782	785

Jumlah yang dibayar atau diterima oleh mana-mana pihak ketiga untuk perkhidmatan yang disediakan oleh para Pengarah Syarikat dan anak syarikatnya untuk tahun ini ialah RM80,500.

Sepanjang tahun kewangan, para Pengarah dan Pegawai Kumpulan dan Syarikat dilindungi di bawah Insurans Liabiliti Pengarah dan Pegawai berhubung dengan liabiliti-liabiliti yang timbul daripada tindakan yang diambil oleh mereka dalam kapasiti mereka sebagai, antara lainnya, Pengarah dan Pegawai Kumpulan dan Syarikat, tertakluk pada syarat dasar. Jumlah Insurans Liabiliti Pengarah dan Pegawai bagi para Pengarah dan Pegawai Kumpulan ialah RM30.0 juta. Jumlah premium Insurans Liabiliti Pengarah dan Pegawai yang telah dibayar sebanyak RM185,510 (2022: RM185,510) ditanggung oleh Cagamas.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

37 KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI DAN ZAKAT

Item berikut telah dikenakan/(dikreditkan) untuk memperoleh keuntungan sebelum cukai dan zakat:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Ganjaran Pengarah (Nota 36)	3,671	3,518	—*	—*
Pelunasan aset dengan hak penggunaan (Nota 21)	2,208	2,208	—	—
Liabiliti pajakan faedah (Nota 23)	316	379	—	—
Aset jangka pendek dan bernilai rendah dibelanjakan	923	656	—	—
Ganjaran juruaudit:				
– Yuran audit	491	431	—*	—*
– Yuran bukan audit	56	40	—*	—*
Susut nilai harta dan kelengkapan	712	1,507	—	—
Pelunasan aset tak ketara	4,153	3,897	—	—
Yuran penyelenggara	1,810	129	—	—
Pembaikan dan penyelenggaraan	5,626	5,332	—	—
Sumbangan dan tajaan	144	696	—	—
Perbelanjaan korporat	904	557	—	—
Belanja perjalanan	430	236	—	—
Keuntungan daripada pelupusan harta dan kelengkapan	(136)	—	—	—

* Ganjaran Pengarah berjumlah RM782,000 (2022: RM785,000) dan ganjaran juruaudit berjumlah RM42,000 (2022: RM39,622), termasuk yuran audit sebanyak RM33,000 dan yuran bukan audit sebanyak RM9,000 (2022: yuran audit sebanyak RM33,600 dan yuran bukan audit sebanyak RM6,022) untuk Syarikat pada tahun kewangan telah ditanggung oleh Cagamas.

38 CUKAI

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
(a) Cukai dikenakan untuk tahun kewangan				
Cukai pendapatan Malaysia:				
– Cukai semasa	148,745	67,854	11	14
– Cukai tertunda (Nota 16)	(34,145)	39,744	2	(2)
	114,600	107,598	13	12
Cukai semasa:				
– Tahun semasa	85,103	69,192	11	14
– (Penambahan)/Pengurangan peruntukan tahun sebelumnya	63,642	(1,338)	—	—
Cukai tertunda (Nota 16)	(34,145)	39,744	2	(2)
	114,600	107,598	13	12

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

38 CUKAI (SAMBUNGAN)

(b) Penyesuaian perbelanjaan cukai pendapatan

Cukai ke atas keuntungan sebelum cukai dan zakat Kumpulan dan Syarikat berbeza daripada jumlah berasaskan teori yang diperolehi menggunakan kadar cukai pendapatan berkanun Malaysia seperti berikut:

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	447,814	446,251	30,045	30,010
Cukai dikira pada kadar cukai Malaysia 24% (2022: 24%)	107,475	107,099	7,211	7,202
Perbelanjaan yang tidak boleh ditolak untuk tujuan cukai	250	335	-	11
Pendapatan tidak dikenakan cukai	(2)	-	(7,200)	(7,200)
(Pengurangan)/penambahan peruntukan tahun sebelumnya	63,642	(1,338)	-	-
Potongan daripada pembayaran zakat	(1,186)	(777)	-	-
Penghitungan semula perbezaan sementara yang diiktiraf pada tahun sebelumnya	4,373	(114)	1	(1)
Kerugian tidak tertakluk pada cukai	672	104	-	-
Perbezaan sementara yang tidak diiktiraf pada tahun sebelumnya	(60,624)	917	-	-
Kesan Cukai Makmur	-	1,372	-	-
	114,600	107,598	12	12

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

39 DIVIDEN

Dividen Kumpulan dan Syarikat adalah seperti berikut:

	Kumpulan dan Syarikat			
	2023		2022	
	Sesyen	Jumlah keseluruhan RM'000	Sesyen	Jumlah keseluruhan RM'000
<u>Pada syer biasa:</u>				
Dividen pertama	15.00	22,500	15.00	22,500
Dividen kedua	5.00	7,500	5.00	7,500
	20.00	30,000	20.00	30,000
			Kumpulan	
			2023	2022
			Jumlah keseluruhan RM'000	Jumlah keseluruhan RM'000
<u>Pada RPS</u>				
Dividen akhir			379	–

Para Pengarah mengesyorkan pembayaran dividen pertama sebanyak 15 sen sesyer ke atas 150,000,000 syer biasa berjumlah RM22,500,000 bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023, yang tertakluk pada kelulusan ahli semasa Mesyuarat Agung Tahunan Syarikat yang akan datang.

Penyata kewangan bagi tahun kewangan semasa tidak mencerminkan dividen ini dan akan diambil kira dalam ekuiti sebagai pengagihan keuntungan tertahan pada tahun kewangan seterusnya berakhir 31 Disember 2024.

Dividen RPS bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023 telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah sebuah syarikat subsidiari, CMBS pada 20 Januari 2023 dan dibayar pada tahun kewangan semasa. Ini ditunjukkan sebagai pengurangan rizab lain Kumpulan, seperti yang ditunjukkan dalam penyata perubahan ekuiti dalam tahun kewangan semasa.

Dividen yang dibayar ke atas RPS ditentukan oleh CMBS, berdasarkan garis panduan, kriteria dan penunjuk prestasi yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah. Hal ini adalah berdasarkan nilai aset baki setiap kumpulan aset gadai janji/aset gadai Islam tertentu yang mendasari RMBS/IRMBS tersebut, setelah semua kewajipan dan liabiliti milik CMBS yang berkaitan dengan kumpulan RMBS/IRMBS tersebut diselesaikan. Pengagihan dividen boleh dilakukan dalam bentuk tunai dan/atau *in specie*.

Lembaga Pengarah CMBS tiada mencadangkan pembayaran dividen ke atas RPS atau syer biasa bagi tahun bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2023.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

40 PENYATA ALIRAN TUNAI

(a) Pelarasan untuk item bukan tunai

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Pelunasan premium tolak penambahan diskaun ke atas:				
– Aset kewangan pada FVOCI	1,282	8,777	–	–
– Bon dan nota pembawa tidak bercagar	–	–	–	–
– Sukuk	–	–	–	–
Penambahan diskaun ke atas:				
– Aset gadai janji – Konvensional	(80,576)	(118,187)	–	–
– Aset gadai janji – Islam	(68,362)	(100,355)	–	–
(Penghitungan semula)/peruntukan kerugian rosotnilai bagi:				
– Tunai dan dana jangka pendek	(1)	(10)	–	–
– Aset kewangan pada FVOCI	39	39	–	–
– Aset kewangan pada kos terlunas	633	1,980	–	–
– Jumlah terhutang daripada rakan niaga/aset pembiayaan Islam	12	29	–	–
– Aset gadai janji and sewa beli/aset gadai janji dan sewa beli Islam	(9,592)	(15,516)	–	–
(Pemulihan)/Hapus kira aset gadai janji dan aset gadai janji Islam	(936)	13,756	–	–
Pendedahan jaminan/Wakalah	29,047	14,515	–	–
Pendapatan faedah	(1,100,720)	(891,059)	(86)	(57)
Pendapatan faedah – derivatif	(233,669)	(88,909)	–	–
Pendapatan daripada operasi Islam	(981,186)	(722,025)	–	–
Perbelanjaan faedah – bon	945,854	646,323	–	–
Perbelanjaan faedah – derivatif	208,405	118,014	–	–
Perbelanjaan faedah – RMBS	21,022	28,842	–	–
Keuntungan yang boleh diagihkan kepada para pemegang Sukuk	833,569	628,367	–	–
Keuntungan berkaitan dengan derivatif	(4,345)	2,394	–	–
Keuntungan yang boleh diagihkan kepada para pemegang IRMBS	12,586	17,924	–	–
Pendapatan yuran jaminan/Wakalah	(34,267)	(26,783)	–	–
Perbelanjaan jaminan/Kafalah	419	173	–	–
Susut nilai harta dan kelengkapan	712	1,507	–	–
Pelunasan aset tak ketara	4,153	3,897	–	–
Pelunasan aset dengan hak penggunaan	2,208	2,208	–	–
Keuntungan atas pelupusan:				
– Harta dan kelengkapan	(136)	–	–	–
– Aset kewangan pada FVOCI	(8,820)	(2,286)	–	–
Hapus kira harta dan kelengkapan	–	70	–	–
	(462,669)	(476,315)	(86)	(57)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)***40 PENYATA ALIRAN TUNAI (SAMBUNGAN)**

(b) Perubahan dalam aset dan liabiliti operasi

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Perubahan dalam tunai dan dana jangka pendek serta deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	(416,189)	221,092	(1,414)	2,392
Perubahan dalam jumlah terhutang daripada rakan niaga	(2,850,236)	61,190	-	-
Perubahan dalam aset pembiayaan Islam	(5,878,421)	(5,179,067)	-	-
Perubahan dalam aset gadai janji:				
- Konvensional	654,235	765,677	-	-
- Islam	562,785	626,090	-	-
Perubahan dalam aset sewa beli Islam	1	12	-	-
Perubahan dalam aset lain	12,210	(25,018)	-	-
Perubahan dalam derivatif	205,552	85,445	-	-
Perubahan dalam aset saraan bercagar	(1,519)	(552)	-	-
Perubahan dalam yuran pembiayaan tertunda	(1,422)	(652)	-	-
Perubahan dalam jumlah terhutang kepada anak syarikat	(1)	(7)	-	-
Perubahan dalam pinjaman jangka pendek	(162,334)	508,638	-	-
Perubahan dalam liabiliti lain	(47,618)	39,636	(2)	2
Faedah diterima	997,314	791,649	86	57
Faedah diterima daripada derivatif	195,179	71,519	-	-
Pendapatan yuran jaminan/Wakalah diterima	76,317	81,547	-	-
Keuntungan diterima daripada aset Islam	858,571	634,324	-	-
Keuntungan diterima daripada derivatif	25,199	14,076	-	-
Faedah dibayar	(18,033)	(12,633)	-	-
Faedah dibayar untuk derivatif	(20,160)	(17,900)	-	-
Keuntungan dibayar untuk derivatif	(187,321)	(103,780)	-	-
Jaminan/Kafalah dibayar	(216)	(173)	-	-
	(5,996,310)	(1,438,887)	(1,330)	2,451

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

40 PENYATA ALIRAN TUNAI (SAMBUNGAN)

(c) Analisis perubahan dalam liabiliti yang timbul daripada kegiatan pembiayaan adalah seperti berikut:

	Liabiliti pajakan RM'000	Bon dan nota pembawa tidak bercagar	Sukuk RM'000	RMBS RM'000	IRMBS RM'000	Jumlah RM'000
		RM'000				
2023						
Pada 1 Januari	11,384	20,414,672	20,135,060	371,444	291,138	41,223,698
Hasil daripada penerbitan	-	15,223,801	12,505,000	-	-	27,728,801
Pembayaran balik dan penebusan	(2,391)	(11,013,121)	(9,395,000)	-	-	(20,410,512)
Faedah/keuntungan dibayar	-	(865,512)	(800,490)	(21,022)	(12,586)	(1,699,610)
Kesan pertukaran mata wang asing	-	267,771	-	-	-	267,771
Pergerakan bukan tunai lain	315	927,297	833,569	21,022	12,586	1,794,789
Pada 31 Disember	9,308	24,954,908	23,278,139	371,444	291,138	48,904,937
2022						
Pada 1 Januari	13,738	19,956,954	15,082,028	622,744	612,344	36,287,808
Hasil daripada penerbitan	-	12,269,498	10,090,000	-	-	22,359,498
Pembayaran balik dan penebusan	(2,733)	(12,010,150)	(5,075,000)	(250,000)	(320,000)	(17,657,883)
Faedah/keuntungan dibayar	-	(603,234)	(590,335)	(30,142)	(19,130)	(1,242,841)
Kesan pertukaran mata wang asing	-	170,279	-	-	-	170,279
Pergerakan bukan tunai lain	379	631,325	628,367	28,842	17,924	1,306,837
Pada 31 Disember	11,384	20,414,672	20,135,060	371,444	291,138	41,223,698

Nota-nota yang mengiringi merupakan bahagian penting daripada penyata kewangan ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

41 PIHAK BERKAITAN SERTA BAKI DAN URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN PENTING

(a) Pihak berkaitan dan hubungan

Pihak berkaitan dan hubungan mereka dengan Kumpulan dan Syarikat ini adalah seperti berikut:

<u>Pihak berkaitan</u>	<u>Hubungan</u>
Cagamas	Anak syarikat
CGP	Anak syarikat Cagamas
CGS	Anak syarikat Cagamas
CMBS	Anak syarikat
CSRP	Anak syarikat dan pemegang amanah bagi LPPSA
CMGP	Anak syarikat
CSME	Anak syarikat
Bank Negara Malaysia (BNM)	Pihak berkaitan lain
BNM Sukuk	Entiti berstruktur
Government of Malaysia (GOM)	Pihak berkaitan lain
LPPSA	Pemberi pinjaman/penyelenggara dan entiti berkaitan dengan GOM
Kakitangan pengurusan utama	Pihak berkaitan lain
Entiti yang berada di bawah kawalan kakitangan pengurusan utama	Pihak berkaitan lain

BNM dianggap sebagai pihak berkaitan kerana ia mempunyai pengaruh yang besar ke atas Kumpulan dan Syarikat.

Memandangkan BNM mempunyai pengaruh yang besar ke atas Kumpulan dan Syarikat, GOM serta entiti yang dikawal, yang dikawal secara bersama atau yang mana GOM mempunyai pengaruh yang besar ke atasnya, ialah pihak berkaitan Kumpulan dan Syarikat.

Kumpulan telah memeterai pelbagai urus niaga dengan sebahagian besar daripada entiti ini untuk membeli pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi dan aset sewa beli serta pemajakan dan menerbitkan bon serta nota bagi membiayai pembelian tersebut sebagai sebahagian daripada operasinya yang lazim. Kumpulan juga membeli kemudahan pembiayaan Islam seperti pembiayaan rumah, pembiayaan peribadi dan pembiayaan sewa beli yang dibiayai menerusi penerbitan Sukuk.

Kakitangan pengurusan utama ditakrifkan sebagai individu yang mempunyai kuasa dan bertanggungjawab untuk merancang, mengarah dan mengawal kegiatan Kumpulan dan Syarikat sama ada secara langsung atau tidak langsung. Kakitangan pengurusan utama Syarikat termasuk semua Pengarah Kumpulan pegangannya, anggota pengurusan kanan tertentu serta ahli keluarga terdekat mereka.

Entiti yang berada di bawah kawalan kakitangan pengurusan utama ditakrifkan sebagai entiti yang dikawal atau dipengaruhi dengan ketara, atau yang mana kuasa mengundi yang ketara dalam entiti tersebut dipegang secara langsung atau tidak langsung oleh kakitangan pengurusan utama.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

41 PIHAK BERKAITAN SERTA BAKI DAN URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN PENTING (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan penting

Kebanyakan urus niaga yang melibatkan pinjaman gadai janji, pinjaman peribadi, aset sewa beli dan pemajakan serta kemudahan pembiayaan Islam serta penerbitan bon dan nota pembawa tidak bercagar dan Sukuk telah dilaksanakan dengan para pemegang syer Kumpulan. Urus niaga ini telah dibentangkan dalam penyata kedudukan kewangan dan penyata pendapatan Kumpulan.

RPS yang dikeluarkan oleh CMBS bagi tujuan pengagihan yuran bonus budi bicara bagi tahun 2005-1 telah ditebus sepenuhnya dan dibatalkan pada 21 Mac 2023. CSRP tidak lagi menjadi pemegang amanah LPPSA apabila Surat Ikatan Pelepasan Surat Ikatan Amanah Tripartite ditandatangani pada hari yang sama.

Berikut ialah urus niaga dan baki pihak berkaitan penting Kumpulan.

	Kumpulan		Syarikat	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
Pihak berkaitan yang lain				
<u>Perbelanjaan:</u>				
Yuran dan elaun Pengarah	1,014	929	-	-
Yuran penyelenggara	1,810	2,057	-	-
<u>Jumlah terhutang kepada:</u>				
Yuran dan elaun Pengarah	-	(11)	-	-
Yuran penyelenggara	(421)	(465)	-	-
Anak syarikat				
<u>Perbelanjaan:</u>				
Yuran pengurusan	-	-	40	46
<u>Jumlah terhutang kepada:</u>				
Yuran pengurusan	-	-	(10)	(13)

Kakitangan pengurusan utama Kumpulan dan Syarikat menerima ganjaran atas perkhidmatan yang diberikan sepanjang tahun kewangan. Jumlah gaji dan manfaat lain pekerja yang telah dibayar kepada kakitangan pengurusan utama Kumpulan adalah sebanyak RM8,503,799 (2022: RM7,563,862).

Jumlah ganjaran yang telah dibayar kepada Para Pengarah dinyatakan dalam Nota 36 kepada penyata kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

42 KOMITMEN MODAL DAN TANGGUNGAN LUAR JANGKAAN

(a) Komitmen modal

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<i>Perbelanjaan modal:</i>		
Harta dan kelengkapan dibenarkan dan dikontrakkan	3,943	6,108
Harta dan kelengkapan dibenarkan tetapi tidak dikontrakkan	3,651	3,547
	7,594	9,655
<i>Dianalisis seperti berikut:</i>		
Kelengkapan dan lain-lain	659	1,053
Perkakasan dan perisian komputer	6,935	8,602
	7,594	9,655

(b) Tanggungan luar jangkaan

Pada akhir tahun kewangan ini, jaminan kewangan dan pendedahan Wakalah Kumpulan berjumlah RM1,459,358,521 (2022: RM1,132,011,610).

Liabiliti luar jangka mungkin timbul daripada kemungkinan tuntutan terhadap Kumpulan daripada kegagalan pembayaran balik prinsipal dan faedah beberapa pinjaman yang dilindungi di bawah jaminan dan kontrak Wakalah. Liabiliti luar jangka yang dianggarkan timbul daripada jaminan dan Wakalah masing-masing ialah RM7,761,473 (2022: RM3,070,019) dan RM11,841,525 (2022: RM4,901,750)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

43 INSTRUMEN KEWANGAN MENGIKUT KATEGORI

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Aset kewangan</u>		
<i>Aset kewangan pada kos terlunas:</i>		
Tunai dan dana jangka pendek	263,763	374,685
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	782,233	366,205
Bon dan Sukuk korporat	2,286,680	1,817,754
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	19,987,790	17,097,746
Aset pembiayaan Islam	21,426,861	15,482,284
Aset gadai janji		
– Konvensional	3,585,481	4,167,687
– Islam	4,387,006	4,884,396
Aset sewa beli		
– Islam	55	50
Aset kewangan lain	17,627	30,922
	52,737,496	44,221,729
 <i>Aset kewangan pada FVOCI:</i>		
Instrument hutang	4,783,844	5,452,903
 <i>Aset kewangan pada FVTPL:</i>		
Instrument kewangan derivatif	207,659	102,583
Aset saraan bercagar	2,147	552
	209,806	103,135
 <u>Liabiliti kewangan</u>		
<i>Liabiliti kewangan pada kos terlunas:</i>		
Pinjaman jangka pendek	648,790	812,339
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	24,954,908	20,414,672
Sukuk	23,278,139	20,135,060
RMBS	371,444	371,444
IRMBS	291,138	291,138
Liabiliti kewangan lain	208,541	230,096
	49,752,960	42,254,749
 <i>Liabiliti kewangan pada FVTPL:</i>		
Instrument kewangan derivatif	15,161	6,619

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

44 RISIKO KADAR FAEDAH/KEUNTUNGAN

Risiko kadar faedah/keuntungan aliran tunai ialah risiko aliran tunai masa depan instrumen kewangan akan berubah disebabkan perubahan dalam kadar faedah/keuntungan pasaran. Risiko kadar faedah/keuntungan nilai saksama ialah risiko bahawa nilai instrumen kewangan akan berubah disebabkan perubahan dalam kadar faedah/keuntungan pasaran. Kumpulan mengambil pendedahan kesan perubahan dalam kadar faedah pasaran/keuntungan pasaran yang lazim pada nilai saksama dan risiko aliran tunainya. Margin faedah/keuntungan mungkin meningkat akibat daripada perubahan tersebut tetapi boleh mengurangkan atau mencipta kerugian sekiranya timbul pergerakan yang tidak dijangka dalam kadar faedah/keuntungan pasaran.

Bagi tujuan membuat keputusan, Kumpulan menguruskan pendedahan mereka kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Kumpulan menetapkan had ke atas kepekaan pendapatan faedah/pendapatan keuntungan bersih yang diunjurkan Kumpulan pada risiko untuk menjangkakan perubahan dalam kadar faedah/keuntungan. Kumpulan juga menjalankan analisis jangka masa sebelum menentukan saiz dan tempoh bon/Sukuk yang akan dikeluarkan untuk memastikan aset dan liabiliti Kumpulan dipadankan dengan had toleransi yang ditetapkan oleh Lembaga Pengarah.

Jadual di bawah merumuskan kepekaan instrumen kewangan Kumpulan terhadap pergerakan kadar faedah/keuntungan. Analisis ini adalah berasaskan andaian bahawa faedah/keuntungan akan berubah sebanyak 100 mata asas, dengan semua pemboleh ubah lain dianggap malar.

	Kumpulan			
	+100 mata		-100 mata	
	2023 RM'000	2022 RM'000	2023 RM'000	2022 RM'000
<i>Kesan kepada ekuiti:</i>				
Aset kewangan pada FVOCI	(176,553)	(161,350)	190,996	172,675
Kesan cukai terhadap perkara di atas pada kadar cukai 24%	42,373	38,724	(45,839)	(41,442)
Kesan terhadap dana pemegang syer	(134,180)	(122,626)	145,157	131,233
Sebagai peratusan daripada dana pemegang syer	(1.9%)	(1.8%)	2.0%	1.9%
<i>Kesan kepada penyata pendapatan:</i>				
Pendapatan faedah/keuntungan bersih	9,590	2,284	(9,590)	(2,281)
Kesan cukai pada kadar cukai 24%	(2,302)	(548)	2,302	547
Kesan terhadap pendapatan faedah bersih	7,288	1,736	(7,288)	(1,734)
Sebagai peratusan daripada keuntungan selepas cukai	3.2%	0.8%	(3.2%)	(0.8%)

45 RISIKO KREDIT

46.1 Tumpuan risiko kredit

Rakan niaga Kumpulan kebanyakannya terdiri daripada LPPSA, GOM, institusi kewangan dan individu di Malaysia. Institusi kewangan ditadbir di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (*Financial Services Act 2013*, FSA), Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (*Islamic Financial Services Act 2013*, IFSA) dan Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 (*Development Financial Institution Act 2002*, DFIA) yang tertakluk pada kajian semula secara berkala oleh BNM. Jadual berikut merumuskan pendedahan maksimum Kumpulan terhadap risiko kredit oleh rakan niaga atau pelanggan atau industri yang mereka terlibat pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.1 Tumpuan risiko kredit (sambungan)

Analisis industri berasaskan pengagihan industriinya.

Kumpulan	Tunai dan dana jangka pendek	Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	Aset saaraan bercagar	Aset kewangan pada FVOCI	Aset kewangan pada kos tetulus	Instrumen kewangan derivatif	Jumlah tertutang daripada rakan niaga	Dalam penyata kedudukan kewangan							Jumlah		
								Aset pada FVOCI	Aset pada kos tetulus	Instrumen kewangan derivatif	Jumlah tertutang daripada rakan niaga	Aset pembiayaan Islam	Aset gadaai jenjii-Konvensional	Aset gadaai jenjii-Islam		Aset sewa beli-Islam	Aset lain
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
2023	-	-	-	1,910,880	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	-	1,910,913	
Badan kerajaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Institusi kewangan:																	
- Bank komersial	263,763	782,233	-	481,105	2,286,680	207,669	19,641,216	19,395,481	-	-	-	-	-	-	-	43,058,126	-
- Pembangunan	-	-	-	778,009	-	-	-	2,011,411	-	-	-	-	-	-	-	2,789,420	-
Komunikasi, elektrik, gas dan air	-	-	-	524,985	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	524,985	-
Pengangkutan	-	-	-	468,582	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	468,582	-
Penajaian	-	-	-	60,941	-	-	346,585	19,969	-	-	-	-	-	-	-	427,465	-
Perguna Korporat	-	-	2,147	-	-	-	-	-	3,585,481	4,387,006	-	55	1,459,359	-	-	9,434,048	-
Pembinaan	-	-	-	260,148	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	260,148	-
Syafikat berkaitan	-	-	-	116,842	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116,842	-
Lain-lain	-	-	-	106,097	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	106,097	-
Jumlah	263,763	782,233	2,147	4,783,844	2,286,680	207,669	19,987,790	21,426,861	3,585,481	4,387,006	55	17,052	1,459,359	17,052	59,189,930		

Di luar penyata kedudukan kewangan

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.1 Tumpuan risiko kredit (sambungan)

Analisis industri berasaskan pengagihan industrinya (sambungan).

Kumpulan	Dalam penyata kedudukan kewangan										Di luar penyata kedudukan kewangan			
	Tunai dan dana jangka pendek RM'000	Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan RM'000	Aset saaan bercagar RM'000	Aset kewangan pada FVOCI RM'000	Aset kewangan pada kos tertunas RM'000	Instrumen kewangan derivatif RM'000	Jumlah terhutang daripada rakan niaga RM'000	Aset pembiayaan Islam RM'000	Aset gadaai janiji-Konvensional RM'000	Aset gadaai janiji-Islam RM'000	Aset sewa beli-Islam RM'000	Aset lain RM'000	Jaminan kewangan RM'000	Jumlah RM'000
2022	-	-	-	1,763,326	-	-	-	-	-	-	353	-	-	1,763,679
Badan kerajan institusi kewangan:														
- Bank komersial	374,685	366,205	-	752,571	1,817,754	102,583	16,641,501	14,981,115	-	-	-	-	-	35,036,414
- Pembangunan Komunikasi, elektrik, gas dan air	-	-	-	594,321	-	-	-	501,169	-	-	-	-	-	1,095,490
Pengangkutan	-	-	-	541,582	-	-	-	-	-	-	-	-	-	541,582
Pemajaan	-	-	-	696,508	-	-	-	-	-	-	-	-	-	696,508
Pengguna Korporat	-	-	552	-	-	-	456,245	-	-	-	-	-	-	456,245
Pembinaan	-	-	-	-	-	-	-	-	4,167,687	50	-	1,132,012	-	10,184,697
Syarakat berkaitan	-	-	-	804,702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	804,702
Lain-lain	-	-	-	203,978	-	-	-	-	-	-	-	-	-	203,978
	-	-	-	60,758	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60,758
	-	-	-	35,177	-	-	-	-	-	-	29,985	-	-	65,162
Lain-lain	374,685	366,205	552	5,452,903	1,817,754	102,583	17,097,746	15,482,284	4,167,687	4,884,336	50	30,338	1,132,012	50,909,195

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.2 Jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam

Semua aset gadai janji dan aset gadai janji Islam dikategorikan sebagai:

- tidak lampau tempoh melebihi 90 hari mahupun terjejas secara individu; atau
- lampau tempoh melebihi 90 hari tetapi tidak terjejas secara individu.

Tidak lampau tempoh melebihi 90 hari mahupun terjejas secara individu terdiri daripada aset gadai janji dan aset gadai janji Islam yang tidak lampau tempoh dan dikelaskan di bawah kategori aset kewangan Peringkat 1 dan Peringkat 2.

Lampau tempoh melebihi 90 hari tetapi tidak terjejas secara individu terdiri daripada aset gadai janji dan aset gadai janji Islam yang dikelaskan di bawah kategori aset kewangan Peringkat 3. Peruntukan rosotnilai dinilai pada kumpulan aset kewangan yang tidak terjejas secara individu.

Pinjaman risiko kredit terdiri daripada jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam yang tertunggak melebihi 90 hari. Nisbah liputan dikira dengan merujuk pada jumlah peruntukan rosotnilai dan jumlah nilai bawaan (sebelum rosotnilai) pinjaman berisiko kredit.

Kumpulan 2023	Tidak lampau tempoh melebihi 90 hari mahupun terjejas secara individu	Lampau tempoh melebihi 90 hari tetapi tidak terjejas secara individu*	Jumlah RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000	Jumlah nilai bawaan RM'000	Pinjaman berisiko kredit RM'000	Nisbah liputan %
	RM'000	RM'000					
Jumlah terhutang daripada							
rakan niaga	19,987,815	-	19,987,815	25	19,987,790	-	-
Aset pembiayaan Islam	21,426,957	-	21,426,957	96	21,426,861	-	-
Aset gadai janji:							
- Konvensional	3,586,093	13,361	3,599,454	13,973	3,585,481	13,361	105
- Islam	4,385,089	16,210	4,401,299	14,293	4,387,006	16,210	88
Aset sewa beli:							
- Islam	36	25	61	6	55	25	24
	49,385,990	29,596	49,415,586	28,393	49,387,193	29,596	

* Aset-aset ini telah diperuntukkan di bawah penilaian kolektif.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.2 Jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam (sambungan)

Kumpulan 2022	Tidak lampau tempoh melebihi 90 hari mahupun terjejas secara individu	Lampau tempoh melebihi 90 hari tetapi tidak terjejas secara individu*	Jumlah RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000	Jumlah nilai bawaan RM'000	Pinjaman berisiko kredit RM'000	Nisbah liputan %
	RM'000	RM'000					
Jumlah terhutang daripada							
rakan niaga	17,097,762	–	17,097,762	16	17,097,746	–	–
Aset pembiayaan Islam	15,482,377	–	15,482,377	93	15,482,284	–	–
Aset gadai janji:							
– Konvensional	4,162,263	23,578	4,185,841	18,154	4,167,687	23,578	77
– Islam	4,882,004	22,090	4,904,094	19,698	4,884,396	22,090	89
Aset sewa beli:							
– Islam	26	36	62	12	50	36	33
	41,624,432	45,704	41,670,136	37,973	41,632,163	45,704	

* Aset-aset ini telah diperuntukkan di bawah penilaian kolektif.

Jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam sama ada tidak lampau tempoh melebihi 90 hari mahupun terjejas secara individu adalah seperti di bawah:

	Kumpulan	
	2023 Kukuh/ Jumlah RM'000	2022 Kukuh/ Jumlah RM'000
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	19,987,815	17,097,762
Aset pembiayaan Islam	21,426,957	15,482,377
Aset gadai janji:		
– Konvensional	3,586,093	4,162,263
– Islam	4,385,089	4,882,004
Aset sewa beli:		
– Islam	36	26
	49,385,990	41,624,432

Jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam Kumpulan telah dikenal pasti dengan kualiti risiko kredit yang kukuh yang mempunyai kemungkinan yang sangat tinggi untuk pemulihan penuh.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.2 Jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam (sambungan)

Analisis usia aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam yang lampau tempoh melebihi 90 hari tetapi tidak terjejas secara individu dikemukakan di bawah:

	Kumpulan				Jumlah RM'000
	91 hingga 120 hari RM'000	121 hingga 150 hari RM'000	151 hingga 180 hari RM'000	Lebih 180 hari RM'000	
2023					
Aset gadai janji:					
– Konvensional	1,372	595	780	10,614	13,361
– Islam	1,989	1,356	1,049	11,816	16,210
Aset sewa beli:					
– Islam	–	–	–	25	25
	3,361	1,951	1,829	22,455	29,596
2022					
Aset gadai janji:					
– Konvensional	1,124	1,462	1,557	19,435	23,578
– Islam	1,465	1,123	869	18,633	22,090
Aset sewa beli:					
– Islam	–	–	–	36	36
	2,589	2,585	2,426	38,104	45,704

Bagi tujuan analisis ini, sesebuah aset dianggap telah lampau tempoh dan diambil kira di atas apabila bayaran yang perlu dijelaskan di bawah syarat kontrak yang ketat lewat diterima atau terlepas. Jumlah yang diambil kira adalah sama ada seluruh aset kewangan, bukan sekadar bayaran, bagi nilai prinsipal dan faedah yang lampau tempoh bagi aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam. Hal ini mungkin disebabkan oleh kelewatan pentadbiran di pihak peminjam yang menyebabkan aset menjadi lampau tempoh tetapi tidak terjejas. Justeru, pinjaman dan pendahuluan yang tempoh lampaunya kurang dari 90 hari biasanya tidak dianggap terjejas, melainkan terdapat maklumat lain yang menunjukkan sebaliknya.

Peruntukan rosot nilai ke atas pinjaman ini dikira secara kolektif dan bukannya secara individu kerana ini mencerminkan sifat aset yang seragam, yang membolehkan teknik statistik digunakan, dan bukannya penilaian individu.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.2 Jumlah terhutang daripada rakan niaga, aset pembiayaan Islam, aset gadai janji dan aset sewa beli, aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam (sambungan)

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			
	Pada 1 Januari RM'000	Penghitunga semula yang dibuat RM'000	Dihapus kira kepada baki prinsipal tertunggak RM'000	Pada 31 Disember RM'000
2023				
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	16	9	-	25
Aset pembiayaan Islam	93	3	-	96
Aset gadai janji:				
– Konvensional	18,154	(5,594)	1,413	13,973
– Islam	19,698	(6,599)	1,194	14,293
Aset sewa beli:				
– Islam	12	(3)	(3)	6
	37,973	(12,184)	2,604	28,393
2022				
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	19	(3)	-	16
Aset pembiayaan Islam	61	32	-	93
Aset gadai janji:				
– Konvensional	26,820	(8,206)	(460)	18,154
– Islam	26,548	(4,901)	(1,949)	19,698
Aset sewa beli:				
– Islam	12	-	-	12
	53,460	(13,078)	(2,409)	37,973

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.3 Kualiti kredit

Jadual berikut mengandungi analisis pendedahan kredit secara berperingkat serta nilai peruntukan terjejas:

	Kumpulan					Peruntukan rosotnilai RM'000
	GOM RM'000	AAA RM'000	AA1 hingga AA2/ AA+ hingga AA RM'000	Tiada penarafan RM'000	Jumlah RM'000	
2023						
Aset kewangan pada FVOCI						
– Peringkat 1	2,100,819	1,720,716	962,309	–	4,783,844	455
Jumlah terhutang daripada rakan niaga						
– Peringkat 1	–	6,914,909	13,072,881	–	19,987,790	25
Aset pembiayaan Islam						
– Peringkat 1	–	6,463,673	14,943,219	19,969	21,426,861	96
Aset gadai janji						
– Peringkat 1	–	–	–	3,584,385	3,584,385	10,268
– Peringkat 2	–	–	–	1,708	1,708	231
– Peringkat 3	–	–	–	13,361	13,361	3,474
	–	–	–	3,599,454	3,599,454	13,973
Aset gadai janji Islam						
– Peringkat 1	–	–	–	4,382,464	4,382,464	9,808
– Peringkat 2	–	–	–	2,625	2,625	270
– Peringkat 3	–	–	–	16,210	16,210	4,215
	–	–	–	4,401,299	4,401,299	14,293

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.3 Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut mengandungi analisis pendedahan kredit secara berperingkat serta nilai peruntukan terjejas (sambungan):

	Kumpulan					Peruntukan rosot nilai RM'000
	GOM RM'000	AAA RM'000	AA1 hingga AA2/ AA+ hingga AA RM'000	Tiada penarafan RM'000	Jumlah RM'000	
2023						
Aset sewa beli Islam						
– Peringkat 1	-	-	-	36	36	-
– Peringkat 3	-	-	-	25	25	6
	-	-	-	61	61	6
Pendedahan jaminan						
– Peringkat 1	-	-	-	214,918	214,918	1,453
– Peringkat 2	-	-	-	13,754	13,754	8,539
– Peringkat 3	-	-	-	7,761	7,761	7,761
	-	-	-	236,433	236,433	17,753
Pendedahan Wakalah						
– Peringkat 1	-	-	-	1,176,318	1,176,318	6,046
– Peringkat 2	-	-	-	34,767	34,767	20,618
– Peringkat 3	-	-	-	11,841	11,841	11,841
	-	-	-	1,222,926	1,222,926	38,505

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.3 Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut mengandungi analisis pendedahan kredit secara berperingkat serta nilai peruntukan terjejas:

	Kumpulan					Peruntukan rosotnilai RM'000
	GOM RM'000	AAA RM'000	AA1 hingga AA2/ AA+ hingga AA RM'000	Tiada penarafan RM'000	Jumlah RM'000	
2022						
Aset kewangan pada FVOCI						
– Peringkat 1	2,540,508	1,970,051	942,344	–	5,452,903	415
Jumlah terhutang daripada rakan niaga						
– Peringkat 1	–	5,179,833	11,917,913	–	17,097,746	16
Aset pembiayaan Islam						
– Peringkat 1	–	2,561,055	12,921,229	–	15,482,284	93
Aset gadai janji						
– Peringkat 1	–	–	–	4,159,796	4,159,796	10,176
– Peringkat 2	–	–	–	2,467	2,467	414
– Peringkat 3	–	–	–	23,578	23,578	7,564
	–	–	–	4,185,841	4,185,841	18,154
Aset gadai janji Islam						
– Peringkat 1	–	–	–	4,880,385	4,880,385	12,383
– Peringkat 2	–	–	–	1,619	1,619	229
– Peringkat 3	–	–	–	22,090	22,090	7,086
	–	–	–	4,904,094	4,904,094	19,698

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.3 Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut mengandungi analisis pendedahan kredit secara berperingkat serta nilai peruntukan terjejas (sambungan):

	Kumpulan					Peruntukan rosotnilai RM'000
	GOM RM'000	AAA RM'000	AA1 hingga AA2/ AA+ hingga AA RM'000	Tiada penarafan RM'000	Jumlah RM'000	
2022						
Aset kewangan pada FVOCI						
– Peringkat 1	–	–	–	26	26	–
– Peringkat 3	–	–	–	36	36	12
	–	–	–	62	62	12
Pendedahan jaminan						
– Peringkat 1	–	–	–	173,234	173,234	887
– Peringkat 2	–	–	–	7,541	7,541	4,603
– Peringkat 3	–	–	–	3,070	3,070	3,070
	–	–	–	183,845	183,845	8,560
Pendedahan Wakalah						
– Peringkat 1	–	–	–	926,313	926,313	3,822
– Peringkat 2	–	–	–	16,953	16,953	9,928
– Peringkat 3	–	–	–	4,901	4,901	4,901
	–	–	–	948,167	948,167	18,651

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

45 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

45.4 Mitigasi risiko kredit

Kumpulan memegang hartanah yang dibiaya oleh aset gadai janji sebagai cagaran. Cagaran bagi aset kewangan yang dianggap mengalami rosotnilai kredit dipantau secara teliti kerana kemungkinan besar Kumpulan akan mengambil alih cagaran tersebut untuk memitigasi kemungkinan kerugian kredit.

Aset kewangan dan cagaran berkaitan yang dipegang untuk memitigasi kemungkinan kerugian adalah seperti di bawah:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000	Nilai bawaan bersih RM'000	Nilai saksama cagaran dipegang RM'000
2023				
Aset gadai janji				
– Konvensional	3,599,454	(13,973)	3,585,481	23,886,855
– Islam	4,401,299	(14,293)	4,387,006	19,055,213
	8,000,753	(28,266)	7,972,487	42,942,068
2022				
Aset gadai janji				
– Konvensional	4,185,841	(18,154)	4,167,687	24,482,103
– Islam	4,904,094	(19,698)	4,884,396	18,358,036
	9,089,935	(37,852)	9,052,083	42,840,139

45.5 Pengimbangan instrumen kewangan

Liabiliti kewangan berikut tertakluk pada pengimbangan, pengaturan jaringan utama dan perjanjian yang sama:

	Kumpulan		
	Jumlah kasar RM'000	Jumlah berkaitan yang tidak diimbangi RM'000	Jumlah bersih RM'000
2023			
Aset kewangan derivatif	207,659	–	207,659
Liabiliti kewangan derivatif	15,161	–	15,161
2022			
Aset kewangan derivatif	102,583	–	102,583
Liabiliti kewangan derivatif	6,619	–	6,619

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

46 RISIKO KECAIRAN

46.1 Pendekatan pembiayaan

Sumber kecairan dikaji dari semasa ke semasa bagi mengekalkan kepelbagaian yang meluas dalam portfolio hutang. Hal ini melibatkan pengurusan akses pasaran bagi memperluas sumber pembiayaan untuk mengelakkan kebergantungan berlebihan pada sumber pembiayaan tunggal serta meminimumkan kos pembiayaan.

46.2 Kelompok kecairan

Kelompok kecairan Kumpulan terdiri daripada tunai dan aset tak dihalang berikut:

Kumpulan	Tunai dan	Deposit dan	Aset	Aset	Instrumen	Aset	Aset	Jumlah	Aset	Kecairan	Aset	Jumlah
	dana jangka pendek	penempatan dengan institusi kewangan	kewangan pada FVOCI	kewangan pada kos terlunas	kewangan derivatif	gadai janji	gadai janji Islam	terhutang daripada rakan niaga	pembiayaan Islam	sedia ada lain	saraan bercagar	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
2023	263,763	782,233	4,783,844	2,286,680	207,659	3,585,481	4,387,006	19,987,790	21,426,861	17,107	2,147	57,730,571
2022	374,685	366,205	5,452,903	1,817,754	102,583	4,167,687	4,884,396	17,097,746	15,482,284	30,388	552	49,777,183

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

46 RISIKO KECAIRAN (SAMBUNGAN)

46.3 Kematangan berkontrak liabiliti kewangan

Jadual di bawah menunjukkan aliran tunai yang perlu dibayar oleh Kumpulan di bawah liabiliti kewangan dan aset dipegang untuk pengurusan risiko kecairan mengikut baki tempoh matang kontrak pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Jumlah yang dinyatakan dalam jadual ialah aliran tunai kontrak yang tidak didiskaunkan, manakala Kumpulan menguruskan risiko kecairan berdasarkan asas yang berbeza.

	Kumpulan					Jumlah RM'000
	Atas permintaan sehingga sebulan RM'000	Satu hingga tiga bulan RM'000	Tiga hingga dua belas bulan RM'000	Satu hingga lima tahun RM'000	Lebih lima tahun RM'000	
2023						
Liabiliti kewangan						
Pinjaman jangka pendek	-	194,236	-	433,618	-	627,854
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	100,605	3,600,221	6,878,311	15,504,741	1,027,660	27,111,538
Sukuk	49,261	432,377	6,940,787	16,909,352	1,299,941	25,631,718
RMBS	-	5,256	15,824	400,316	-	421,396
IRMBS	-	3,172	9,448	321,379	-	333,999
Kontrak jaminan kewangan belum tamat tempoh	1,459,359	-	-	-	-	1,459,359
Liabiliti kewangan lain	205,978	2,534	-	-	-	208,512
	1,815,203	4,237,796	13,844,370	33,569,406	2,327,601	55,794,376
Aset dipegang untuk pengurusan risiko kecairan						
	455,614	1,636,336	14,386,261	33,053,692	6,144,988	55,676,891
2022						
Liabiliti kewangan						
Pinjaman jangka pendek	-	817,730	-	-	-	817,730
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	33,979	91,755	8,078,904	13,003,328	1,432,402	22,640,368
Sukuk	20,461	172,916	6,893,835	12,957,341	2,214,080	22,258,633
RMBS	-	5,256	15,766	421,396	-	442,418
IRMBS	-	3,138	9,448	333,999	-	346,585
Kontrak jaminan kewangan belum tamat tempoh	1,132,012	-	-	-	-	1,132,012
Liabiliti kewangan lain	193,063	2,828	-	-	-	195,891
	1,379,515	1,093,623	14,997,953	26,716,064	3,646,482	47,833,637
Aset dipegang untuk pengurusan risiko kecairan						
	658,649	1,597,277	14,734,988	32,305,300	6,216,979	55,513,193

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

46 RISIKO KECAIRAN (SAMBUNGAN)

46.4 Liabiliti derivatif

Derivatif Kumpulan terdiri daripada IRS, IPRS, CCS dan ICCS yang dipegang oleh sebuah anak syarikat, Cagamas, yang mana aliran tunai bersih ditukar untuk tujuan lindung nilai.

Jadual berikut menganalisis liabiliti kewangan derivatif anak syarikat kepada kelompok kematangan yang berkaitan berdasarkan baki tempoh kematangan pada tarikh penyata kedudukan kewangan berbanding tarikh kematangan berkontrak. Kematangan berkontrak dianggap penting bagi memahami semua derivatif. Jumlah yang dinyatakan dalam jadual di bawah merupakan aliran tunai berkontrak yang tidak didiskaunkan.

	Kumpulan					Jumlah RM'000
	Atas permintaan sehingga sebulan RM'000	Satu hingga tiga bulan RM'000	Tiga hingga dua belas bulan RM'000	Satu hingga lima tahun RM'000	Lebih lima tahun RM'000	
2023						
<u>Derivatif diselesaikan pada asas bersih</u>						
Derivatif yang ditetapkan untuk lindung nilai:						
IRS/IPRS	28	(4,258)	3,636	5,732	9,865	14,947
<u>Derivatif diselesaikan pada asas kasar</u>						
Derivatif yang ditetapkan untuk lindung nilai:						
CCS/ICCS						
- Aliran keluar	-	(1,546,315)	(2,741,675)	(1,155,848)	-	(5,443,838)
- Aliran masuk	-	1,673,404	2,773,377	1,191,808	-	5,638,589
2022						
<u>Derivatif diselesaikan pada asas bersih</u>						
Derivatif yang ditetapkan untuk lindung nilai:						
IRS/IPRS	2,337	(6,432)	15,405	3,669	14,863	29,842
<u>Derivatif diselesaikan pada asas kasar</u>						
Derivatif yang ditetapkan untuk lindung nilai:						
CCS/ICCS						
- Aliran keluar	-	(28,186)	(2,768,540)	(312,592)	-	(3,109,318)
- Aliran masuk	-	33,394	2,845,680	331,552	-	3,210,626

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

47 RISIKO PERTUKARAN MATA WANG ASING

Kumpulan terdedah kepada kadar pertukaran mata wang asing bagi bon dan nota pembawa tidak bercagar dan Sukuk dalam mata wang selain mata wang fungsian Kumpulan.

Kumpulan melindungi nilai semua bon dan nota pembawa tidak bercagar serta Sukuk yang dipegang dalam mata wang asing. Kumpulan mengambil pendedahan minimum kepada kesan perubahan dalam kadar pertukaran mata wang asing yang digunakan pada kedudukan kewangan dan aliran tunai. Kumpulan menguruskan pendedahannya melalui kontrak-kontrak derivatif.

47.1 Pendedahan kepada risiko mata wang asing

	Kumpulan		
	HKD RM'000	USD RM'000	SGD RM'000
2023			
Instrumen kewangan derivatif	489,854	–	4,987,578
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	489,906	–	4,983,658
2022			
Instrumen kewangan derivatif	–	429,517	2,680,156
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	–	440,873	2,694,205

47.2 Analisis kepekaan risiko mata wang

Kejatuhan 1% pada Ringgit Malaysia berbanding mata wang berikut pada tarikh penyata kedudukan kewangan akan meningkatkan ekuiti dan keuntungan bagi tahun kewangan seperti yang diringkaskan dalam jadual di bawah:

	Kumpulan			
	2023		2022	
	Ekuiti RM'000	Keuntungan RM'000	Ekuiti RM'000	Keuntungan RM'000
USD	–	–	–	–
HKD	–	–	–	–
SGD	29	1	29	1
	29	1	29	1

Analisis kepekaan berikut adalah berdasarkan perbezaan kadar pertukaran mata wang asing yang dianggap munasabah oleh Kumpulan pada akhir tempoh laporan ini. Analisis kepekaan mengandaikan bahawa kesemua pemboleh ubah lain, khususnya kadar faedah/keuntungan, kekal malar dan mengabaikan apa-apa kesan CCS/ICCS.

Pergerakan kadar semerta mata wang asing yang didenominasikan untuk bon dan nota pembawa tidak bercagar, Sukuk dan CCS/ICCS tidak ditunjukkan kerana ia mengimbangi satu sama lain.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

48 NILAI SAKSAMA INSTRUMEN KEWANGAN

48.1 Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama

Instrumen kewangan terdiri daripada aset kewangan, liabiliti kewangan dan instrumen kewangan di luar penyata kedudukan kewangan. Nilai saksama ialah harga yang akan diterima untuk menjual aset atau dibayar untuk memindahkan liabiliti dalam urusan niaga yang teratur dalam kalangan peserta pasaran pada tarikh pengukuran. Maklumat yang dikemukakan ini merupakan anggaran nilai saksama pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Nilai muka aset kewangan (tolak apa-apa anggaran pelarasan kredit) dan liabiliti kewangan dengan tempoh matang kurang daripada satu tahun diandaikan menghampiri nilai saksamanya.

Jika ada, harga pasaran yang disebut harga dan boleh diperhatikan digunakan sebagai pengukur nilai saksama. Jika nilai pasaran yang disebut harga dan boleh diperhatikan tiada, nilai saksama dianggar berdasarkan beberapa kaedah dan andaian berkaitan ciri-ciri risiko bagi pelbagai instrumen kewangan, kadar diskaun, anggaran aliran tunai masa depan dan faktor lain. Perubahan dalam andaian boleh memberi kesan ketara kepada anggaran tersebut serta nilai saksama yang berkaitan.

Instrumen kewangan derivatif menjadi memuaskan (aset) atau tidak memuaskan (liabiliti) disebabkan oleh perubahan kadar faedah/keuntungan pasaran yang relatif dengan syarat instrumen tersebut. Tahap apabila instrumen adalah memuaskan atau tidak memuaskan dan agregat nilai saksama bagi aset dan liabiliti kewangan derivatif boleh berubah dengan ketara dari semasa ke semasa.

Nilai saksama bagi aset kewangan pada FVTPL dan FVOCI diperoleh daripada sebut harga indikatif pasaran atau harga pasaran boleh diperhatikan pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Nilai saksama anggaran bagi IRS, IPRS, CCS dan ICCS adalah berasaskan anggaran aliran tunai masa depan yang didiskaun menggunakan kadar faedah/keuntungan pasaran, dengan mengambil kira kesan pendedahan bersih entiti tersebut terhadap risiko kredit rakan niaga pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Jadual di bawah menganalisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama, menggunakan kaedah penilaian. Tahap yang berbeza telah ditakrifkan seperti berikut:

- Tahap 1: Harga sebutan (tidak dilaras) dalam pasaran aktif untuk aset dan liabiliti yang serupa.
- Tahap 2: Input selain harga sebutan yang termasuk dalam Tahap 1 yang boleh diperhatikan untuk aset atau liabiliti, sama ada secara langsung (iaitu harga) atau secara tidak langsung (iaitu diperoleh daripada harga).
- Tahap 3: Input untuk aset atau liabiliti yang tidak berasaskan data pasaran yang boleh diperhatikan (input tidak boleh diperhatikan).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

48 NILAI SAKSAMA INSTRUMEN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

48.1 Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama (sambungan)

	Kumpulan			
	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2023				
<u>Aset</u>				
Aset kewangan pada FVOCI	-	4,783,844	-	4,783,844
Instrumen kewangan derivatif	-	207,659	-	207,659
<u>Liabiliti</u>				
Instrumen kewangan derivatif	-	15,161	-	15,161
2022				
<u>Aset</u>				
Aset kewangan pada FVOCI	-	5,452,903	-	5,452,903
Instrumen kewangan derivatif	-	102,583	-	102,583
<u>Liabiliti</u>				
Instrumen kewangan derivatif	-	6,619	-	6,619

48.2 Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai selain nilai saksama

Kaedah dan andaian berikut telah digunakan untuk menganggar nilai saksama instrumen kewangan pada tarikh penyata kedudukan kewangan:

(a) *Tunai dan dana jangka pendek serta deposit dan penempatan dengan institusi kewangan berlesen*

Jumlah bawaan bagi tunai dan dana jangka pendek serta deposit dan penempatan dengan institusi kewangan digunakan sebagai anggaran munasabah untuk nilai saksama memandangkan tempoh matang adalah kurang atau bersamaan dengan sebulan.

(b) *Aset kewangan lain*

Aset kewangan lain merangkumi penghutang lain dan deposit. Nilai saksama aset kewangan yang lain dianggarkan pada nilai bawaan disebabkan tempoh pegangan yang pendek iaitu kurang daripada setahun.

(c) *Liabiliti kewangan lain*

Liabiliti kewangan lain merangkumi pemiutang dan akruan. Nilai saksama liabiliti kewangan lain dianggarkan pada nilai bawaan disebabkan tempoh pegangan yang pendek iaitu kurang daripada setahun.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

48 NILAI SAKSAMA INSTRUMEN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

48.2 Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai selain nilai saksama (sambungan)

Anggaran nilai saksama bagi instrumen kewangan Kumpulan hampir menyamai nilai bawaannya dalam penyata kedudukan kewangan melainkan bagi perkara berikut:

	Kumpulan			
	2023		2022	
	Nilai bawaan RM'000	Nilai saksama RM'000	Nilai bawaan RM'000	Nilai saksama RM'000
<u>Aset kewangan</u>				
Aset kewangan pada kos terlunas	2,286,680	2,312,107	1,817,754	1,767,949
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	19,987,790	20,210,096	17,097,746	17,150,880
Aset pembiayaan Islam	21,426,861	21,635,189	15,482,284	15,450,301
Aset gadai janji:				
– Konvensional	3,585,481	3,946,159	4,167,687	4,368,064
– Islam	4,387,006	4,852,980	4,884,396	5,263,356
Aset sewa beli:				
– Islam	55	62	50	62
	51,673,873	52,956,593	43,449,917	44,000,612
<u>Liabiliti kewangan</u>				
Pinjaman jangka pendek	648,790	648,790	812,339	812,339
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	24,954,908	25,134,180	20,414,672	19,033,752
Sukuk	23,278,139	23,431,049	20,135,060	18,841,467
RMBS	371,444	385,495	371,444	385,495
IRMBS	291,138	289,611	291,138	289,611
	49,544,419	49,889,125	42,024,653	39,362,664

Nilai saksama aset kewangan pada kos terlunas adalah berdasarkan harga pasaran yang boleh diperhatikan, dan oleh itu berada pada Tahap 2 dalam hierarki nilai saksama.

Nilai saksama portfolio aset kadar tetap bagi jumlah terhutang daripada rakan niaga adalah berdasarkan nilai kini bagi anggaran aliran tunai masa depan yang didiskaunkan pada kadar pasaran semasa bagi pinjaman dengan risiko kredit dan kematangan yang sama pada tarikh penyata kedudukan kewangan, dan oleh itu berada pada Tahap 3 dalam hierarki nilai saksama. Nilai saksama bagi portfolio aset kadar terapung bagi jumlah terhutang kepada rakan niaga adalah berdasarkan nilai bawaannya memandangkan tarikh penetapan semula harga portfolio aset kadar terapung tidak melebihi 6 bulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

48 NILAI SAKSAMA INSTRUMEN KEWANGAN (SAMBUNGAN)

48.2 Nilai saksama instrumen kewangan yang dibawa pada nilai selain nilai saksama (*sambungan*)

Nilai saksama aset pembiayaan Islam adalah berdasarkan nilai kini bagi anggaran aliran tunai masa depan yang didiskaunkan pada kadar pasaran semasa pembiayaan dengan risiko kredit dan tempoh kematangan yang sama pada tarikh penyata kedudukan kewangan, dan oleh itu berada pada Tahap 3 dalam hierarki nilai saksama.

Nilai saksama aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam diperoleh dengan menggunakan nilai kini aliran tunai masa depan yang didiskaunkan berdasarkan hasil matang aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam pada tarikh penyata kedudukan kewangan, dan oleh itu berada pada Tahap 3 dalam hierarki nilai saksama.

Nilai saksama pinjaman jangka pendek dianggarkan pada nilai bawaannya disebabkan tempoh pendek yang kurang daripada satu tahun.

Nilai saksama bon dan nota pembawa tidak bercagar dan Sukuk adalah berdasarkan harga pasaran yang boleh diperhatikan, dan oleh itu berada pada Tahap 2 dalam hierarki nilai saksama.

49 LAPORAN SEGMENT

Ketua Pegawai Eksekutif (ketua pembuat keputusan operasi) Cagamas membuat keputusan strategik dan peruntukan sumber secara berpusat bagi pihak Kumpulan. Kumpulan telah menentukan segmen operasi berikut berdasarkan laporan yang disemak oleh ketua pembuat keputusan operasi dalam membuat keputusan strategik beliau:

(a) *PWR*

Di bawah skim PWR, Kumpulan membeli aset gadai janji, pinjaman peribadi, aset sewa beli dan pemajakan serta kemudahan pembiayaan Islam seperti pembiayaan rumah, pembiayaan sewa beli dan pembiayaan peribadi daripada pemberi pinjaman utama yang diluluskan oleh Kumpulan. Pinjaman dan pembiayaan diperoleh dengan rekursa kepada pemberi pinjaman utama sekiranya pinjaman dan pembiayaan gagal mematuhi kriteria kelayakan berhemat yang telah dipersetujui.

(b) *PWOR*

Di bawah skim PWOR, Kumpulan membeli aset gadai janji dan aset sewa beli daripada rakan niaga berdasarkan baki tempoh tidak bersyarat bagi setiap aset yang dibeli. Pembelian dibuat tanpa rekursa kepada rakan niaga, selain jaminan tertentu yang diberi oleh penjual berhubung kualiti aset tersebut.

(c) *Perbendaharaan*

Di bawah Perbendaharaan, Kumpulan dan Syarikat mengurus dan melabur lebihan aliran tunai dalam aktiviti berkaitan perbendaharaan yang diluluskan. Pendapatan terdiri daripada faedah/keuntungan dan keuntungan atas penghargaan dalam nilai pelaburan

(d) *Jaminan gadai janji*

Di bawah skim jaminan gadai janji, Kumpulan memperolehi pendapatannya melalui pemberian perlindungan jaminan kewangan dengan mengenakan yuran. Yuran jaminan dan Wakalah pendahuluan yang diterima daripada kontrak jaminan kewangan ditunda dan dilunaskan kepada penyata pendapatan sepanjang tempoh kontrak jaminan.

Dalam setiap segmen laporan, pendapatan diperoleh dengan mendapatkan pelaburan yang memaksimumkan pulangan. Pulangan ini terdiri daripada faedah/keuntungan atas kenaikan nilai pelaburan.

Tiada apa-apa perubahan dalam segmen laporan sepanjang tahun kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

49 LAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

	Kumpulan					
	PWR RM'000	PWOR RM'000	Perbendaharaan RM'000	Jaminan gadai janji RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
2023						
Pendapatan luar	1,461,903	521,608	233,305	28,131	91,032	2,335,979
Perbelanjaan faedah/keuntungan luar	(1,402,319)	(335,240)	(255)	6,144	(81,060)	(1,812,730)
Hasil segmen (Pendapatan bersih operasi)	59,584	186,368	233,050	34,275	9,972	523,249
Keuntungan sebelum cukai dan zakat						447,814
Cukai						(114,600)
Zakat						(3,104)
Keuntungan selepas cukai dan zakat						330,110
Aset segmen	41,424,507	8,719,821	4,439,466	714,868	2,543,477	57,842,139
Liabiliti segmen	41,425,961	5,870,569	648,790	292,733	2,455,397	50,693,450
Maklumat lain:						
Perbelanjaan modal	2,764	461	197	-	170	3,592
Susut nilai dan pelunasan	5,443	907	389	-	334	7,073

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

49 LAPORAN SEGMENT (SAMBUNGAN)

	Kumpulan					Jumlah RM'000
	PWR RM'000	PWOR RM'000	Perbendaharaan RM'000	Jaminan gadai janji RM'000	Lain-lain RM'000	
2022						
Pendapatan luar	951,283	592,182	206,269	26,783	53,750	1,830,267
Perbelanjaan faedah/keuntungan luar	(908,248)	(365,678)	(14)	(173)	(48,108)	(1,322,221)
Hasil segmen (Pendapatan bersih operasi)	43,035	226,504	206,255	26,610	5,642	508,046
Hasil segmen (Pendapatan bersih operasi)						446,251
Cukai						(107,598)
Zakat						(3,275)
Keuntungan selepas cukai dan zakat						335,378
Aset segmen	32,604,535	9,438,938	5,745,239	126,587	2,035,460	49,950,759
Liabiliti segmen	29,772,297	9,847,511	812,339	226,728	2,504,378	43,163,253
Maklumat lain:						
Perbelanjaan modal	3,409	806	396	–	213	4,824
Susut nilai dan pelunasan	5,379	1,272	625	–	336	7,612

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

50 ANALISIS KEDUDUKAN KEWANGAN DAN PRESTASI KUMPULAN

ASET DAN LIABILITI

	Syarikat, Cagamas, CMGP dan CSME* RM'000	CMBS RM'000	CSRP RM'000	Pelarasan penyatuan RM'000	Jumlah RM'000
2023					
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	181,379	54,502	27,882	-	263,763
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	88,361	687,854	6,018	-	782,233
Aset kewangan pada FVOCI	2,690,061	1,482,100	611,683	-	4,783,844
Aset kewangan pada kos terlunas	2,286,680	-	-	-	2,286,680
Instrumen kewangan derivatif	207,659	-	-	-	207,659
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	19,987,790	-	-	-	19,987,790
Aset pembiayaan Islam	21,426,861	-	-	-	21,426,861
Aset gadai janji:					
– Konvensional	3,021,850	563,631	-	-	3,585,481
– Islam	3,881,528	505,478	-	-	4,387,006
Aset sewa beli:					
– Islam	55	-	-	-	55
Aset saraan bercagar	2,147	-	-	-	2,147
Aset lain	20,476	-	-	(575)	19,901
Cukai boleh diperolehi semula	6	-	-	-	6
Cukai tertunda	-	-	69,285	13,501	82,786
Pelaburan dalam anak syarikat	4,281,628	-	-	(4,281,628)	-
Harta dan kelengkapan	1,947	-	-	-	1,947
Aset tak ketara	16,804	-	-	-	16,804
Aset dengan hak penggunaan	7,176	-	-	-	7,176
Jumlah terhutang daripada pihak berkaitan	586	-	-	(586)	-
JUMLAH ASET	58,102,994	3,293,565	714,868	(4,269,288)	57,842,139
LIABILITI					
Pinjaman jangka pendek	648,790	-	-	-	648,790
Instrumen kewangan derivatif	15,161	-	-	-	15,161
Liabiliti lain	150,420	644	57,490	(1,196)	207,358
Liabiliti pajakan	9,308	-	-	-	9,308
Peruntukan cukai	10,205	5,238	3,213	-	18,656
Cukai tertunda	198,373	454,644	242	13,501	666,760
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	24,954,908	-	-	-	24,954,908
Sukuk	23,278,139	-	-	-	23,278,139
RMBS	-	371,444	-	-	371,444
IRMBS	-	291,138	-	-	291,138
Pendapatan yuran jaminan tertunda	-	-	35,785	-	35,785
Pendapatan yuran Wakalah tertunda	-	-	196,003	-	196,003
JUMLAH LIABILITI	49,265,304	1,123,108	292,733	12,305	50,693,450

* Jumlah aset CMGP dan CSME ialah sifar.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

50 ANALISIS KEDUDUKAN KEWANGAN DAN PRESTASI KUMPULAN (SAMBUNGAN)

ASET DAN LIABILITI (SAMBUNGAN)

	Syarikat, Cagamas, CMGP dan CSME* RM'000	CMBS RM'000	CSRP RM'000	Pelarasan penyatuan RM'000	Jumlah RM'000
2022					
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	162,167	146,121	66,397	–	374,685
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	132,570	226,623	7,012	–	366,205
Aset kewangan pada FVOCI	3,493,471	1,461,435	497,997	–	5,452,903
Aset kewangan pada kos terlunas	1,817,754	–	–	–	1,817,754
Instrumen kewangan derivatif	102,583	–	–	–	102,583
Jumlah terhutang daripada rakan niaga	17,097,746	–	–	–	17,097,746
Aset pembiayaan Islam	15,482,284	–	–	–	15,482,284
Aset gadai janji:					
– Konvensional	3,426,761	740,926	–	–	4,167,687
– Islam	4,275,424	608,972	–	–	4,884,396
Aset sewa beli:					
– Islam	50	–	–	–	50
Aset saraan bercagar	552	–	–	–	552
Aset lain	33,261	–	–	(584)	32,677
Cukai boleh diperolehi semula	51,508	–	–	–	51,508
Cukai tertunda	–	3,542	53,178	33,580	90,300
Pelaburan dalam anak syarikat	4,281,628	–	–	(4,281,628)	–
Harta dan kelengkapan	1,459	–	–	–	1,459
Aset tak ketara	18,586	–	–	–	18,586
Aset dengan hak penggunaan	9,384	–	–	–	9,384
Jumlah terhutang daripada pihak berkaitan	378	–	–	(378)	–
JUMLAH ASET	50,387,566	3,187,619	624,584	(4,249,010)	49,950,759
LIABILITI					
Pinjaman jangka pendek	812,339	–	–	–	812,339
Instrumen kewangan derivatif	6,619	–	–	–	6,619
Liabiliti lain	201,384	433	28,356	(997)	229,176
Liabiliti pajakan	11,384	–	–	–	11,384
Peruntukan cukai	–	4,051	8,605	–	12,656
Cukai tertunda	213,063	442,355	27	33,580	689,025
Bon dan nota pembawa tidak bercagar	20,414,672	–	–	–	20,414,672
Sukuk	20,135,060	–	–	–	20,135,060
RMBS	–	371,444	–	–	371,444
IRMBS	–	291,138	–	–	291,138
Pendapatan yuran jaminan tertunda	–	–	30,033	–	30,033
Pendapatan yuran Wakalah tertunda	–	–	159,707	–	159,707
JUMLAH LIABILITI	41,794,521	1,109,421	226,728	32,583	43,163,253

* Jumlah aset CMGP dan CSME ialah sifar.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)***50 ANALISIS KEDUDUKAN KEWANGAN DAN PRESTASI KUMPULAN (SAMBUNGAN)****PENYATA PENDAPATAN**

	Syarikat, Cagamas, CMGP dan CSME* RM'000	CMBS RM'000	CSRP RM'000	Pelarasan penyatuan RM'000	Jumlah RM'000
2023					
Pendapatan faedah	1,071,843	106,102	13,633	-	1,191,578
Perbelanjaan faedah	(945,854)	(21,022)	-	-	(966,876)
Pendapatan daripada operasi Islam	138,613	34,349	36,442	(889)	208,515
Pendapatan bukan faedah	116,619	-	6,454	(33,041)	90,032
	381,221	119,429	56,529	(33,930)	523,249
Perbelanjaan dan pentadbiran am	(27,741)	(1,762)	(2,504)	3,930	(28,077)
Kos kakitangan	(30,760)	-	-	-	(30,760)
KEUNTUNGAN OPERASI	322,720	117,667	54,025	(30,000)	464,412
Penghitungan semula/(peruntukan) kerugian rosotnilai	10,920	1,552	(29,070)	-	(16,598)
KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI DAN ZAKAT	333,640	119,219	24,955	(30,000)	447,814
Cukai	(74,726)	(34,572)	(5,302)	-	(114,600)
Zakat	(2,534)	-	(570)	-	(3,104)
KEUNTUNGAN BAGI TAHUN KEWANGAN	256,380	84,647	19,083	(30,000)	330,110
2022					
Pendapatan faedah	881,244	112,413	12,299	-	1,005,956
Perbelanjaan faedah	(646,485)	(28,842)	-	-	(675,327)
Pendapatan daripada operasi Islam	128,238	33,234	26,613	(871)	187,214
Pendapatan bukan faedah	18,045	11	5,270	(33,123)	(9,797)
	381,042	116,816	44,182	(33,994)	508,046
Perbelanjaan dan pentadbiran am	(29,870)	(1,543)	(2,838)	3,994	(30,257)
Kos kakitangan	(28,248)	-	-	-	(28,248)
KEUNTUNGAN OPERASI	322,924	115,273	41,344	(30,000)	449,541
Penghitungan semula/(peruntukan) kerugian rosotnilai	7,401	3,818	(14,509)	-	(3,290)
KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI DAN ZAKAT	330,325	119,091	26,835	(30,000)	446,251
Cukai	(73,104)	(28,197)	(6,297)	-	(107,598)
Zakat	(2,828)	-	(447)	-	(3,275)
KEUNTUNGAN BAGI TAHUN KEWANGAN	254,393	90,894	20,091	(30,000)	335,378

* Kerugian CMGP dan CSME bagi tahun kewangan ialah sifar.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

51 KECUKUPAN MODAL

Objektif Kumpulan dan Syarikat dalam menguruskan modal, yang memiliki konsep lebih luas berbanding “ekuiti” dalam konteks penyata kedudukan kewangan, adalah:

- Agar selaras dengan amalan terbaik industri dan penanda aras yang ditetapkan oleh pihak pengawal selia;
- Untuk melindungi keupayaan Kumpulan dan Syarikat sebagai suatu usaha berterusan agar dapat terus memberi pulangan kepada para pemegang syer dan manfaat kepada pihak berkepentingan yang lain; dan
- Untuk mengekalkan asas modal yang kukuh bagi menyokong pembangunan perniagaan.

Kumpulan dan Syarikat tidak tertakluk pada Garis Panduan Kecukupan Modal BNM. Walau bagaimanapun, pendedahan nisbah kecukupan modal dibuat secara sukarela bagi tujuan memberikan maklumat.

Kecukupan modal dan penggunaan modal berkanun dipantau oleh pihak pengurusan Kumpulan dan Syarikat, menggunakan teknik berdasarkan garis panduan yang dirangka oleh Jawatankuasa Basel dan sebagaimana yang dilaksanakan oleh BNM, untuk tujuan pemantauan.

Modal berkanun terdiri daripada dua tahap:

- Modal Tahap 1: modal syer (tolak apa-apa nilai buku syer perbendaharaan) serta rizab lain yang terdiri daripada keuntungan tertahan dan rizab yang dihasilkan melalui pengasingan keuntungan tertahan; dan
- Modal Tahap 2: terdiri daripada peruntukan rosotnilai terkumpul bagi aset gadai janji dan aset sewa beli/aset gadai janji Islam dan aset sewa beli Islam.

Ekuiti Lazim Tahap 1 (*Common Equity Tier 1, CET1*) dan nisbah modal Tahap 1 (*Tier 1*) merujuk pada nisbah jumlah modal Tahap 1 berbanding aset berwajaran risiko. Nisbah jumlah modal (*Total Capital Ratio, TCR*) ialah nisbah jumlah modal berbanding aset berwajaran risiko.

51.1 Modal berkanun

	Kumpulan	
	2023 %	2022 %
<u>Sebelum ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	46.9	50.1
Nisbah modal Tahap 1	46.9	50.1
Nisbah jumlah modal	47.4	51.0
<u>Selepas ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	46.7	49.9
Nisbah modal Tahap 1	46.7	49.9
Nisbah jumlah modal	47.2	50.8

* merujuk pada dividen pertama yang akan diisytiharkan selepas tahun kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

51 KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

51.1 Modal berkanun (sambungan)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Komponen modal CET1, Tahap 1 dan Tahap 2:		
Modal CET1/Tahap 1		
Modal syer berbayar	150,000	150,000
Keuntungan tertahan	6,988,030	6,688,299
	7,138,030	6,838,299
Rizab aset kewangan pada FVOCI	(188)	(48,411)
Aset cukai tertunda	(82,786)	(90,300)
Tolak: Rizab berkanun*	(47,919)	(79,440)
	7,007,137	6,620,148
Modal Tahap 2		
Peruntukan kerugian rosotnilai	28,393	37,973
Tambah: Rizab berkanun*	47,919	79,440
	76,312	117,413
Jumlah modal Tahap 2		
Jumlah modal	7,083,449	6,737,561
Pecahan bagi aset berwajaran risiko mengikut setiap kategori risiko adalah seperti berikut:		
Risiko kredit	13,892,868	12,134,247
Risiko operasi	1,062,113	1,083,183
Jumlah aset berwajaran risiko	14,954,981	13,217,430

* terdiri daripada rizab berkanun yang berkelayakan bagi jumlah pembiayaan Cagamas yang tidak terjejas.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

51 KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

51.2 Proforma modal berkanun tanpa CMBS

	Kumpulan	
	2023** %	2022** %
<u>Sebelum ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	34.0	36.6
Nisbah modal Tahap 1	34.0	36.6
Jumlah nisbah modal	34.5	37.5
<u>Selepas ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	33.8	36.4
Nisbah modal Tahap 1	33.8	36.4
Jumlah nisbah modal	34.3	37.3
	Kumpulan	
	2023** RM'000	2022** RM'000
Komponen modal CET1, Tahap 1 dan Tahap 2:		
<u>Modal CET1/Tahap 1</u>		
Modal syer berbayar	150,000	150,000
Keuntungan tertahan	4,818,759	4,603,296
	4,968,759	4,753,296
Rizab FVOCI	(1,375)	(41,606)
Aset cukai tertunda	(82,786)	(86,758)
Tolak: Rizab berkanun ***	(47,919)	(79,440)
Jumlah modal CET1/Tahap 1	4,836,679	4,545,492
<u>Modal Tahap 2</u>		
Peruntukan kerugian rosotnilai	23,256	32,209
Tambah: Rizab berkanun ***	47,919	79,440
Jumlah modal Tahap 2	71,175	111,649
Jumlah modal	4,907,854	4,657,141
Pecahan bagi aset berwajaran risiko mengikut setiap kategori risiko adalah seperti berikut:		
Risiko kredit	13,385,479	11,613,738
Risiko operasi	839,192	815,462
Jumlah aset berwajaran risiko	14,224,671	12,429,200

* merujuk pada dividen pertama yang akan diisytiharkan selepas tahun kewangan.

** tanpa aset berwajaran risiko dan jumlah modal CMBS.

*** terdiri daripada rizab berkanun yang berkelayakan bagi jumlah pembiayaan Cagamas yang tidak terjejas.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
PADA 31 DISEMBER 2023

	Nota	Kumpulan	
		2023 RM'000	2022 RM'000
ASET			
Tunai dan dana jangka pendek	(a)	78,983	148,374
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	(b)	128,880	47,505
Aset kewangan pada FVOCI	(c)	1,185,681	1,759,817
Aset kewangan pada kos tertunas		681,993	354,395
Instrumen kewangan derivatif		720	6,527
Aset pembiayaan	(d)	21,426,861	15,482,284
Aset gadai janji	(e)	4,385,703	4,882,865
Aset sewa beli	(f)	49	45
Aset saraan bercagar		225	–
Cukai boleh diperolehi semula		–	12,132
Cukai tertunda		56,290	44,306
Aset dan bayaran terdahulu lain		288,833	288,889
JUMLAH ASET		28,234,218	23,027,139
LIABILITI			
Pinjaman jangka pendek*		1,823,287	–
Instrumen kewangan derivatif		2,529	–
Liabiliti	(g)	44,492	26,580
Cukai tertunda		208,164	217,243
Sukuk	(h)	23,278,139	20,135,060
IRMBS	(i)	291,138	291,138
Yuran Wakalah tertunda		196,003	159,707
Peruntukan cukai		44,418	7,127
JUMLAH LIABILITI		25,888,170	20,836,855
DANA OPERASI ISLAM		2,346,048	2,190,284
JUMLAH LIABILITI DAN DANA OPERASI ISLAM		28,234,218	23,027,139

* Termasuk dalam pinjaman jangka pendek ialah penempatan Wakalah daripada operasi konvensional berjumlah RM1.8 bilion (2022: Nihil). Caj antara operasi ini dihapuskan di peringkat Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)***52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)****PENYATA PENDAPATAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023**

	Nota	Kumpulan	
		2023 RM'000	2022 RM'000
Jumlah pendapatan		1,100,556	838,740
Perbelanjaan keuntungan diagihkan kepada pemegang Sukuk	(j)	(845,749)	(646,291)
Perbelanjaan bukan keuntungan*		(46,292)	(5,235)
Jumlah pendapatan bersih boleh agih	(k)	208,515	187,214
Perbelanjaan dan pentadbiran am		(2,254)	(739)
Penghitungan semula kerugian rosotnilai		(14,139)	(5,213)
KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI DAN ZAKAT		192,122	181,262
Cukai		(41,403)	(36,475)
Zakat		(3,104)	(3,275)
KEUNTUNGAN BAGI TAHUN KEWANGAN		147,615	141,512

* Termasuk dalam perbelanjaan bukan keuntungan sepanjang tahun ialah perbelanjaan keuntungan penempatan Wakalah yang dibayar kepada operasi konvensional berjumlah RM47.7 juta (2022: Nil). Caj antara operasi ini dihapuskan di peringkat Kumpulan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Keuntungan bagi tahun kewangan	147,615	141,512
Pendapatan komprehensif lain:		
Item yang mungkin kemudiannya dikelaskan semula kepada penyata pendapatan		
Aset kewangan pada FVOCI		
– Keuntungan/(Kerugian) bersih atas perubahan nilai saksama sebelum cukai	17,666	(11,460)
– FVOCI ECL	73	–
– Cukai tertunda	(3,654)	2,762
Lindung nilai aliran tunai		
– (Keuntungan)/Kerugian bersih atas perubahan nilai saksama sebelum cukai	(7,641)	6,618
– Cukai tertunda	1,834	(1,588)
Keuntungan/(Kerugian) komprehensif lain bagi tahun kewangan, selepas cukai	8,278	(3,668)
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	155,893	137,844

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

PENYATA PERUBAHAN DANA OPERASI ISLAM
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Kumpulan	Dana modal diperuntukkan RM'000	Tidak boleh agih			Boleh agih		Jumlah RM'000
		Rizab FVOCI RM'000	Rizab lindung nilai aliran tunai RM'000	Rizab berkanun RM'000	Keuntungan tertahan RM'000	Rizab lain RM'000	
Baki pada 1 Januari 2023	294,159	(9,882)	4,338	44,250	1,323,979	533,440	2,190,284
Keuntungan bagi tahun kewangan	-	-	-	-	147,615	-	147,615
(Kerugian)/pendapatan komprehensif lain	-	14,085	(5,807)	-	-	-	8,278
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	-	14,085	(5,807)	-	147,615	-	155,893
Pindaan kepada rizab	-	-	-	-	(23,755)	23,755	-
Dividen budi bicara ke atas RPS yang dibayar sepanjang tahun kewangan	-	-	-	-	-	(379)	(379)
Pindahan kepada keuntungan tertahan	-	-	-	(15,919)	15,919	-	-
Pindahan kepada operasi Islam	250	-	-	-	-	-	250
Baki pada 31 Disember 2023	294,409	4,203	(1,469)	28,331	1,463,758	556,816	2,346,048
Baki pada 1 Januari 2022	294,159	(1,184)	(692)	49,203	1,203,611	507,343	2,052,440
Keuntungan bagi tahun kewangan	-	-	-	-	141,512	-	141,512
(Kerugian)/pendapatan komprehensif lain	-	(8,698)	5,030	-	-	-	(3,668)
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	-	(8,698)	5,030	-	141,512	-	137,844
Pindahan kepada keuntungan tertahan	-	-	-	(4,953)	4,953	-	-
Baki pada 31 Disember 2022	294,159	(9,882)	4,338	44,250	1,350,076	507,343	2,190,284

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2023

Nota	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
KEGIATAN PEMBIAYAAN		
Keuntungan sebelum cukai	192,122	181,262
Pelarasan untuk item bukan tunai	(206,898)	(183,094)
	(14,776)	(1,832)
Kerugian operasi sebelum perubahan modal kerja	(14,776)	(1,832)
Perubahan bersih dalam aset dan liabiliti operasi	(4,466,345)	(3,669,996)
Zakat dibayar	(5,809)	(5,367)
Cukai dibayar	(15,623)	(15,040)
Tunai bersih daripada kegiatan operasi	(4,502,553)	(3,692,235)
KEGIATAN PELABURAN		
Pembelian:		
– Aset kewangan pada FVOCI	(1,664,238)	(2,285,598)
– Aset kewangan pada kos terlunas	(323,935)	–
Hasil bersih daripada jualan/penebusan:		
– Aset kewangan pada FVOCI	2,261,442	1,747,000
– Aset kewangan pada FVTPL	–	128,097
Pendapatan yang diterima daripada:		
– Aset kewangan pada FVOCI	40,286	35,244
– Aset kewangan pada FVTPL	–	221
Tunai bersih daripada kegiatan pelaburan	313,555	(375,036)
KEGIATAN PEMBIAYAAN		
Hasil daripada penerbitan Sukuk	12,505,000	10,090,000
Penebusan:		
– Sukuk	(9,395,000)	(5,075,000)
– IRMBS	–	(320,000)
Keuntungan yang dibayar ke atas:		
– Sukuk	(800,490)	(590,335)
– IRMBS	(12,586)	(19,130)
Dividen yang dibayar kepada pemegang RPS	(379)	–
Tunai bersih daripada kegiatan pembiayaan	2,296,545	4,085,535
Perubahan bersih tunai dan dana jangka pendek	(69,391)	18,264
Tunai dan dana jangka pendek pada 1 Januari	148,374	130,110
Tunai dan dana jangka pendek pada 31 Disember	52(a) 78,983	148,374

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (*sambungan*)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
(a) <i>Tunai dan dana jangka pendek</i>		
Tunai dan baki di bank dan institusi kewangan lain	179	697
Wang panggilan Mudharabah dan penempatan deposit matang dalam tempoh kurang daripada tiga bulan	78,804	147,678
	78,983	148,375
Tolak:		
Peruntukan kerugian rosotnilai	-	(1)
	78,983	148,374

Nilai bawaan kasar tunai dan dana jangka pendek dan peruntukan rosotnilai adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Peringkat 1</u>		
Pada 1 Januari	1	-
Peruntukan sepanjang tahun	(1)	1
Pada 31 Disember	-	1

(b) *Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan*

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Bank berlesen	128,880	47,505

Nilai bawaan kasar deposit dan penempatan dengan institusi kewangan adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Tiada ECL yang diperuntukkan untuk kategori ini pada 31 Disember 2023 (2022: Tiada).

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
(c) <i>Aset kewangan pada FVOCI</i>		
<i>Pada nilai saksama:</i>		
Terbitan pelaburan kerajaan	279,525	168,554
Sukuk Kuasi Kerajaan	113,221	416,570
Sukuk	792,935	1,124,847
Bil perbendaharaan	-	49,846
	1,185,681	1,759,817
Struktur kematangan aset kewangan FVOCI adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	51,006	1,100,537
Satu hingga tiga tahun	375,655	94,223
Tiga hingga lima tahun	306,285	303,421
Lebih daripada lima tahun	452,735	261,636
	1,185,681	1,759,817
Nilai bawaan kasar aset kewangan pada FVOCI mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:		
	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	1,185,681	229
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	1,759,817	123

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(c) *Aset kewangan pada FVOCI (sambungan)*

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Peringkat 1</u>		
Pada 1 Januari	123	71
Peruntukan sepanjang tahun ke atas aset baharu yang dibeli	196	74
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun disebabkan kematangan aset	(98)	(15)
Peruntukan/(penghitungan semula) sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	8	(7)
Pada 31 Disember	229	123

(d) *Aset pembiayaan*

Pembiayaan perumahan Islam	18,696,839	13,100,130
Pembiayaan peribadi Islam	2,225,410	2,382,154
Sewa beli Islam	504,612	–
	21,426,861	15,482,284

Struktur kematangan aset pembiayaan Islam adalah seperti berikut:

Matang dalam tempoh setahun	7,301,922	4,664,996
Satu hingga tiga tahun	9,385,918	8,872,270
Tiga hingga lima tahun	4,739,117	1,945,111
	21,426,957	15,482,377
Tolak:		
Peruntukan bagi kerugian rosotnilai	(96)	(93)
	21,426,861	15,482,284

Nilai bawaan kasar aset pembiayaan dan peruntukan rosotnilai adalah dalam peruntukan Peringkat 1 (ECL 12 bulan). Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
<u>Peringkat 1</u>		
Pada 1 Januari	93	61
Peruntukan sepanjang tahun ke atas aset baharu yang dibeli	24	59
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun disebabkan kematangan aset	(11)	(20)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(10)	(7)
Pada 31 Disember	96	93

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(e) Aset gadai janji

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
PWOR	4,385,703	4,882,865
Struktur kematangan aset gadai janji adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	709,062	733,132
Satu hingga tiga tahun	971,184	988,355
Tiga hingga lima tahun	843,722	894,812
Lebih daripada lima tahun	1,876,025	2,286,260
	4,399,993	4,902,559
Tolak:		
Peruntukan kerugian rosotnilai	(14,290)	(19,694)
	4,385,703	4,882,865

Nilai bawaan kasar aset gadai janji mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	4,381,158	9,805
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	2,625	270
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	16,210	4,215
Pada 31 Disember	4,399,993	14,290
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		0.32
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	4,878,850	12,379
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	1,619	229
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	22,090	7,086
Pada 31 Disember	4,902,559	19,694
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		0.40

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(e) Aset gadai janji (sambungan)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			Jumlah RM'000
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	
2023				
Pada 1 Januari	12,379	229	7,086	19,694
Pemindahan antara peringkat:				
Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	1,053	(129)	(1,808)	(884)
Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(7)	259	(113)	139
Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(27)	(64)	2,040	1,949
Jumlah pemindahan antara peringkat	1,019	66	119	1,204
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun (selain hapus kira)	(373)	(20)	(3,624)	(4,017)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(3,220)	(5)	(560)	(3,785)
Jumlah dihitung semula	–	–	1,194	1,194
Pada 31 Disember	9,805	270	4,215	14,290
2022				
Pada 1 Januari	16,937	411	9,195	26,543
Pemindahan antara peringkat:				
Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	45	(299)	(2,729)	(2,983)
Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(4)	207	(140)	63
Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(43)	(8)	2,754	2,703
Jumlah pemindahan antara peringkat	(2)	(100)	(115)	(217)
Aset kewangan yang dinyahiktiraf sepanjang tahun (selain hapus kira)	(609)	(74)	9	(674)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan dalam risiko kredit	(3,947)	(8)	(54)	(4,009)
Jumlah dihapus kira	–	–	(1,949)	(1,949)
Pada 31 Disember	12,379	229	7,086	19,694

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(f) Aset sewa beli

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
PWOR	49	45
Struktur kematangan aset sewa beli adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	55	56
Tolak: Peruntukan kerugian rosotnilai	(6)	(11)
	49	45

Nilai bawaan kasar aset sewa beli mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Nilai bawaan kasar RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	30	-
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	25	6
Pada 31 Disember	55	6
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		10.91
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	22	-
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	34	11
Pada 31 Disember	56	11
Peruntukan rosotnilai ke atas nilai bawaan kasar (%)		19.64

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(f) *Aset sewa beli (sambungan)*

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			Jumlah RM'000
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	
2023				
Pada 31 Disember	-	-	6	6
2022				
Pada 31 Disember	-	-	11	11

(g) *Liabiliti lain*

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Zakat	3,104	3,275
Pemiutang lain	2,860	4,634
Kerugian kredit yang dijangkakan atas pendedahan Wakalah	38,505	18,651
Liabiliti lain	23	20
	44,492	26,580

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(g) *Liabiliti lain (sambungan)*

Kerugian kredit yang dijangkakan atas pendedahan Wakalah

Pendedahan Wakalah kewangan belum tamat tempoh mengikut peringkat peruntukan adalah seperti berikut:

	Pendedahan Wakalah belum tamat tempoh RM'000	Peruntukan rosotnilai RM'000
2023		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	1,176,318	6,046
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	34,767	20,618
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	11,841	11,841
	1,222,926	38,505
Pada 31 Disember		
		3.15
2022		
Peringkat 1 (ECL 12 bulan; kredit tidak terjejas)	926,313	3,822
Peringkat 2 (ECL sepanjang hayat; kredit tidak terjejas)	16,953	9,928
Peringkat 3 (ECL sepanjang hayat; kredit terjejas)	4,901	4,901
	948,167	18,651
Pada 31 Disember		
		1.97

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(g) *Liabiliti lain (sambungan)*

Kerugian kredit yang dijangkakan atas pendedahan Wakalah (sambungan)

Peruntukan rosotnilai mengikut peringkat peruntukan dan pergerakan dalam peruntukan rosotnilai yang mencerminkan model ECL untuk rosotnilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan			Jumlah RM'000
	Peringkat 1 RM'000	Peringkat 2 RM'000	Peringkat 3 RM'000	
2023				
Pada 1 Januari	3,822	9,928	4,901	18,651
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	243	(4,347)	(1,127)	(5,231)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(520)	13,569	(781)	12,268
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(109)	(1,731)	7,711	5,871
Jumlah pemindahan antara peringkat	(386)	7,491	5,803	12,908
Peruntukan sepanjang tahun bagi pendedahan Wakalah baharu	1,655	3,591	2,135	7,381
Jumlah Wakalah yang dinyahiktiraf sepanjang tahun	(53)	(401)	(1,012)	(1,466)
Peruntukan sepanjang tahun disebabkan perubahan risiko kredit	1,008	9	14	1,031
Pada 31 Disember	6,046	20,618	11,841	38,505
2022				
Pada 1 Januari	3,713	3,876	975	8,564
Pemindahan antara peringkat:				
– Pemindahan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	51	(1,663)	(225)	(1,837)
– Pemindahan kepada ECL kredit tidak terjejas (Peringkat 2)	(313)	6,896	(79)	6,504
– Pemindahan kepada ECL kredit terjejas (Peringkat 3)	(69)	(1,030)	3,727	2,628
Jumlah pemindahan antara peringkat	(331)	4,203	3,423	7,295
Peruntukan sepanjang tahun bagi pendedahan Wakalah baharu	1,397	2,185	825	4,407
Jumlah Wakalah yang dinyahiktiraf sepanjang tahun	(71)	(42)	(319)	(432)
Penghitungan semula sepanjang tahun disebabkan perubahan risiko kredit	(886)	(294)	(3)	(1,183)
Pada 31 Disember	3,822	9,928	4,901	18,651

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
(h) <i>Sukuk</i>		
Nota komersial	641,797	–
Nota jangka sederhana	22,636,342	20,135,060
	23,278,139	20,135,060
Struktur kematangan Sukuk adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	7,553,139	6,505,060
Satu hingga tiga tahun	8,960,000	9,370,000
Tiga hingga lima tahun	5,620,000	2,325,000
Lebih daripada lima tahun	1,145,000	1,935,000
	23,278,139	20,135,060
(i) <i>IRMBS</i>		
IRMBS	291,138	291,138
Struktur kematangan IRMBS adalah seperti berikut:		
Matang dalam tempoh setahun	1,138	1,138
Tiga hingga lima tahun	290,000	290,000
	291,138	291,138
(j) <i>Pendapatan diagihkan kepada pemegang Sukuk</i>		
Aset gadai janji	185,687	210,388
Aset pembiayaan	659,990	435,800
Aset sewa beli	72	103
	845,749	646,291
Pendapatan diagihkan kepada para pemegang Sukuk yang dianalisis mengikut konsep adalah seperti berikut:		
Bai Al-Dayn	833,163	628,367
Musarakah	12,586	17,924
	845,749	646,291

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
(k) Jumlah pendapatan yang boleh diagihkan bersih		
Pendapatan daripada:		
Aset gadai janji	77,589	106,191
Aset sewa beli	(72)	(100)
Aset pembiayaan	74,480	9,628
Aset kewangan pada FVOCI	58,048	45,165
Deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	16,631	10,024
Yuran Wakalah	28,131	21,541
Perbelanjaan Kafalah	(310)	(105)
Perbelanjaan bukan keuntungan	(45,982)	(5,130)
	208,515	187,214
Jumlah pendapatan bersih yang boleh diagihkan dan dianalisis mengikut konsep adalah seperti berikut:		
Bai Al-Dayn	106,015	110,589
Mudharabah	18,673	14,142
Murabahah	26,575	19,988
Musyarakah	7,068	6,011
Wakalah	36,613	28,219
Ijarah	1,967	2,513
Qard Al-Hassan	1,099	656
Tawarruq	10,505	5,096
	208,515	187,214

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)***52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)**

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
(l) <i>Penyata Aliran Tunai</i>		
(i) Pelarasan item bukan tunai		
Pelunasan premium ditolak pertambahan diskaun ke atas:		
– Aset kewangan pada FVOCI	(6,077)	2,110
– Aset gadai janji	(68,362)	(100,355)
Peruntukan/(penghitungan semula) kerugian rosotnilai bagi:		
– Tunai dan dana jangka pendek	–	(10)
– Aset kewangan pada FVOCI	106	57
– Aset kewangan pada kos terlunas	1	(42)
– Aset pembiayaan	(3)	32
– Aset gadai janji dan aset sewa beli	5,559	(6,850)
– Pendedahan Wakalah	19,854	10,086
Penghitungan semula aset gadai janji	(286)	(20)
Kafalah	310	105
Pendapatan daripada aset kewangan pada FVOCI	(39,533)	(37,373)
Pendapatan daripada operasi Islam	(938,167)	(675,190)
Pendapatan daripada derivatif	(25,252)	(14,470)
Pendapatan yuran Wakalah	(28,131)	(21,541)
Pendapatan diagihkan kepada:		
– Pemegang Sukuk	833,569	628,367
– Pemegang IRMBS	12,586	17,924
– Derivatif	25,199	14,076
Keuntungan atas pelupusan aset kewangan pada FVOCI	1,729	–
	(206,898)	(183,094)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN *(sambungan)*

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
(i) <i>Penyata Aliran Tunai (sambungan)</i>		
(ii) Perubahan bersih dalam aset dan liabiliti operasi		
Perubahan dalam tunai dan dana jangka pendek serta deposit dan penempatan dengan institusi kewangan	(81,375)	163,604
Perubahan dalam aset pembiayaan	(5,878,415)	(5,179,067)
Perubahan dalam aset gadai janji	551,597	625,871
Perubahan dalam aset sewa beli	(8)	10
Perubahan dalam aset lain dan bayaran terdahulu	306	474
Perubahan dalam derivatif	802	(641)
Perubahan dalam liabiliti lain	430	(3,534)
Keuntungan diterima daripada aset	875,943	655,140
Keuntungan diterima daripada derivatif	25,199	14,076
Yuran Wakalah diterima	64,428	68,541
Keuntungan dibayar ke atas derivatif	(25,252)	(14,470)
	(4,466,345)	(3,669,996)

(iii) Analisis perubahan dalam liabiliti yang timbul daripada aktiviti pembiayaan adalah seperti berikut:

Kumpulan	Sukuk RM'000	IRMBS RM'000	Jumlah RM'000
2023			
Pada 1 Januari	20,135,060	291,138	20,426,198
Hasil daripada penerbitan	12,505,000	-	12,505,000
Pembayaran balik dan penebusan	(9,395,000)	-	(9,395,000)
Keuntungan dibayar	(800,490)	(12,586)	(813,076)
Pergerakan bukan tunai lain	833,569	12,586	846,155
Pada 31 Disember	23,278,139	291,138	23,569,277
2022			
Pada 1 Januari	15,082,028	612,344	15,694,372
Hasil daripada penerbitan	10,090,000	-	10,090,000
Pembayaran balik dan penebusan	(5,075,000)	(320,000)	(5,395,000)
Keuntungan dibayar	(590,335)	(19,130)	(609,465)
Pergerakan bukan tunai lain	628,367	17,924	646,291
Pada 31 Disember	20,135,060	291,138	20,426,198

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2023 %	2022 %
(m) <i>Kecukupan modal</i>		
<u>Modal berkanun</u>		
<u>Sebelum ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	27.1	28.7
Nisbah modal Tahap 1	27.1	28.7
Jumlah nisbah modal	27.6	29.6
<u>Selepas ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	27.1	28.7
Nisbah modal Tahap 1	27.1	28.7
Jumlah nisbah modal	27.6	29.6
	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Komponen modal CET1, Tahap 1 dan Tahap 2:		
Modal CET1/Tahap 1:		
Dana modal diperuntukkan	294,409	294,159
Rizab lain	2,048,905	1,901,669
	2,343,314	2,195,828
Rizab FVOCI	1,891	(9,882)
Aset cukai tertunda	(56,290)	(44,306)
Tolak: Rizab berkanun**	(28,331)	(44,250)
Jumlah modal CET1/Tahap 1	2,260,584	2,097,390
Modal Tahap 2:		
Peruntukan kerugian rosotnilai	14,395	19,803
Tambah: Rizab berkanun**	28,331	44,250
Jumlah modal Tahap 2	42,726	64,053
Jumlah modal	2,303,310	2,161,443

* merujuk pada dividen pertama yang akan diisytiharkan selepas tahun kewangan

** terdiri daripada rizab berkanun yang berkelayakan bagi jumlah pembiayaan Cagamas yang tidak terjejas.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(m) *Kecukupan modal (sambungan)*

Modal berkanun (sambungan)

Pecahan bagi aset berwajaran risiko mengikut setiap kategori risiko besar adalah seperti berikut:

	Kumpulan	
	2023 RM'000	2022 RM'000
Risiko kredit	7,974,196	6,943,654
Risiko operasi	372,729	354,910
Jumlah aset berwajaran risiko	8,346,925	7,298,564

Proforma modal berkanun tanpa CMBS

	Kumpulan	
	2023** %	2022** %
<u>Sebelum ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	20.9	22.2
Nisbah modal Tahap 1	20.9	22.2
Jumlah nisbah modal	21.4	23.1
<u>Selepas ditolak dividen*</u>		
Nisbah modal CET1	20.9	22.2
Nisbah modal Tahap 1	20.9	22.2
Jumlah nisbah modal	21.4	23.1

* merujuk pada dividen pertama yang akan diisytiharkan selepas tahun kewangan.

** tanpa aset berwajaran risiko dan jumlah modal CMBS.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(m) Kecukupan modal (sambungan)

Proforma modal berkanun tanpa CMBS (sambungan)

	Kumpulan	
	2023** RM'000	2022** RM'000
Komponen modal CET1, Tahap 1 dan Tahap 2:		
Modal CET1/Tahap 1:		
Dana modal diperuntukkan	294,409	294,159
Rizab-rizab lain	1,492,089	1,368,229
	1,786,498	1,662,388
Rizab FVOCI	1,478	(8,683)
Aset cukai tertunda	(56,290)	(44,306)
Tolak: Rizab berkanun***	(28,331)	(44,250)
Jumlah modal CET1/Tahap 1	1,703,355	1,565,149
Modal Tahap 2:		
Peruntukan kerugian rosotnilai	11,813	17,296
Tambah: Rizab berkanun ***	28,331	44,250
Jumlah modal Tahap 2	40,144	61,546
Jumlah modal	1,743,499	1,626,695
Pecahan bagi aset berwajaran risiko mengikut setiap kategori risiko besar adalah seperti berikut:		
Risiko kredit	7,833,226	6,781,958
Risiko operasi	310,507	252,747
Jumlah aset berwajaran risiko	8,143,733	7,034,705

** tanpa aset berwajaran risiko dan jumlah modal CMBS.

*** terdiri daripada rizab berkanun yang berkecukupan bagi jumlah pembiayaan Cagamas yang tidak terjejas.

Kumpulan tidak tertakluk pada Garis Panduan Kecukupan Modal BNM. Walau bagaimanapun, pendedahan nisbah kecukupan modal berkenaan dibuat secara sukarela bagi tujuan memberikan maklumat.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN (sambungan)

52 OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

NOTA KEPADA OPERASI ISLAM (SAMBUNGAN)

(n) *Penasihat Syariah*

Kumpulan berunding dan mendapatkan sokongan/pelepasan daripada Penasihat Syariah bebas untuk semua produk, urus niaga dan operasi Islam bagi memastikan pematuhan terhadap keperluan Syariah. Dari sudut kawal selia, Kumpulan tidak mempunyai akses terus kepada Majlis Penasihat Syariah (*Shariah Advisory Council, SAC*) BNM dan/atau Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (*Securities Commission of Malaysia, SC*) (secara kolektif dirujuk sebagai SACs) untuk ketetapan/nasihat Syariah. Di mana berkenaan, Kumpulan akan mendapatkan kelulusan SACs melalui rakan niaga atau perantara yang terletak di bawah bidang kuasa BNM, dan/atau melalui penasihat utama program Sukuk untuk penyerahan produk kewangan Islam.

53 KELULUSAN PENYATA KEWANGAN

Penyata kewangan ini telah diluluskan untuk penerbitan selaras dengan resolusi Lembaga Pengarah bertarikh 20 Mac 2024.